

วัตถุประสงค์

วารสารกฎหมายและสังคมรังสิตเป็นวารสารวิชาการของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าทางด้านกฎหมายและสังคมและเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษา เพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยและงานวิชาการในมหาวิทยาลัยรังสิต และจากสถาบันภายนอก รวมทั้งนักวิชาการและผู้สนใจ โดยเน้นสาขานิติศาสตร์ และสาขาสังคมศาสตร์ เปิดรับบทความภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บทความที่ดีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน บทความที่เสนอมจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อพิมพ์ลงในวารสารอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะระบบการอ้างอิงและรูปแบบการนำเสนอ

ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร ทศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มาให้ถูกต้อง กำหนดออกวารสารปีละ 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 เดือน พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

52/347 อาคารอุไรรัตน์ (ตึก 3) ถนนพหลโยธิน เมืองเอก ตำบลหลักหก

อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

โทร. 02-997-2222 ต่อ 1294 โทรสาร. 02-997-2222 ต่อ 1264

Email: RJLS@rsu.ac.th

ประธานที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ

คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ณ นคร

อดีตอัยการสูงสุด, นักวิชาการอิสระ

ศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์พลตำรวจตรี ดร.วีรพล กุลบุตร

รองผู้บัญชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

รองศาสตราจารย์ ดร.โกเมศ ขวัญเมือง

กรรมการบริหารหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.สัญญาพงศ์ ลิ้มประเสริฐ

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

นางสาวอนิสา มานะทน

เจ้าหน้าที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางสาวจุติมา สิริจารุธร

เจ้าหน้าที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

กองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ธานี วรรณิ์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.อิงคริต ดลเจิม

อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รศ.ดร. วินันท์กานต์ รุจิภักดี

อาจารย์ประจำหลักสูตรดุขฎฐิบัณฑิตสาขาอาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

รศ.พ.ต.อ.ดร.พงศ์กุลธร โรจน์วิรุฬห์

อาจารย์ประจำคณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย(คงคาไหว), ดร.

ประธานหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

นางสาวปัญญาดา จงละเอียด

ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

อาจารย์วิเชษฐ สิ้นประสิทธิ์กุล

อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร.จิรวุฒิ ลิปิพันธ์

รองผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

นางสาวอมรรัตน์ วงศ์สุวรรณ

เจ้าหน้าที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ฝ่ายกฎหมาย

ผศ.ดร.สัญญาพงศ์ ลิ้มประเสริฐ

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ออกแบบปก

นางสาวจุติมา สิริจารุธร

เจ้าหน้าที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

จัดรูปเล่ม

นางสาวอนุสรรา เสงวิเชียร

ผู้ช่วยอาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

พิมพ์ที่

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต

52/347 ถนนพหลโยธิน เมืองเอก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

Tel. 02-997-2222 ต่อ 5231

RJLS

Rangsit Journal of Law and Society
วารสารกฎหมายและสังคมรังสิต

บทบรรณาธิการ

วารสารกฎหมายและสังคมรังสิต ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ประจำปีพุทธศักราช 2562 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ เป็นบทความวิชาการจำนวน 5 เรื่อง เล่มนี้เป็นปีที่ 1 ของการจัดทำวารสารของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต และเพื่อเป้าหมายของการทำวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) ให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัย นักศึกษา คณาจารย์ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย

กองบรรณาธิการวารสารกฎหมายและสังคมรังสิต ขอขอบคุณท่านผู้เขียน และท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจวารสารของเราและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์จะมีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น ตลอดจนทีมงานทุกท่านที่เกี่ยวข้องจนวารสารได้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ทุกประการ

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้ จะให้มุมมองและแง่คิดต่างๆ ต่อยอดความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดี

สัทพร ลิ้มประเสริฐ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัทพรพงศ์ ลิ้มประเสริฐ

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ (ก)

บทบรรณาธิการ (จ)

บทความวิชาการ : Academic Articles

การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อน : คอร์รัปชันสีเทา 1

Policy Corruption and Conflicts of Interest: Gray Corruption

วิชา มหาคุณ

การคุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ประเทศสวีเดน 14

NO-FAULT COMPENSATION IN THE MEDICAL CARE SECTOR

ไพโรจน์ บุญศิริคำชัย

FRENCH CORPORATE GOVERNANCE SYSTEM: THE CHOICE FOR 32

THAILAND CORPORATE GOVERNANCE

ระบบบรรษัทภิบาลของฝรั่งเศส: ทางเลือกของบรรษัทภิบาลในประเทศไทย

เกียรติกำจร มีชนอน

กฎหมายและมาตรการเกี่ยวกับแอมเฟตามีนและอนุพันธ์: ประเทศสหรัฐอเมริกา 49

AMPHETAMINE AND DERIVATIVE LAWS AND MEASURES: UNITED STATES

วิเชษฐ์ สิ้นประสิทธิ์กุล

การศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่ายในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี 64

FREE EDUCATION IN THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY

สัณชัย นิระมล

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน 79

การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อน: คอร์รัปชันสีเทา*

Policy Corruption and Conflicts of Interest: Gray Corruption

วิชา มหาคุณ

Vicha Mahakun

มหาวิทยาลัยรังสิต

Rangsit University, Thailand

E-mail: Vichalibrary@gmail.com

บทคัดย่อ

การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบหนึ่งที่มีความร้ายแรง และกีดร่อนทำลายความเจริญของสังคมที่มีความยากต่อการติดตาม ตรวจสอบ จับกุม และดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด ทั้งยังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลายาวนาน โดยอาจแบ่งรูปแบบของการคอร์รัปชันออกได้เป็น 3 รูปแบบที่สำคัญอันได้แก่ 1) การคอร์รัปชันสีดำ 2) การคอร์รัปชันสีเทา และ 3) การคอร์รัปชันสีขาว ซึ่งการคอร์รัปชันสีเทาถือเป็นการคอร์รัปชันที่ยังไม่สามารถกำหนดให้ความหมายรวมถึงลักษณะของการคอร์รัปชันในลักษณะดังกล่าวได้อย่างแน่ชัด เพราะแม้ว่าจะเป็นการทำในสิ่งที่สังคมยอมรับไม่ได้ แต่ขณะเดียวกันตัวผู้กระทำกลับไม่ถูกดำเนินใดๆ จากสังคม เนื่องจากสามารถพบเห็นการกระทำดังกล่าวได้เป็นการทั่วไป โดยเฉพาะในเรื่องของการกำหนดนโยบายต่างๆ ของภาครัฐ ที่ในบางครั้งก็เป็นการยากต่อการที่จะชี้ให้เห็นชัดลงไปได้ว่าเป็นการกำหนดนโยบายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่สาธารณชน หรือ เป็นการกำหนดนโยบายเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งในทางทุจริต โดยอาศัยโอกาสจากการที่ตนเป็นเจ้าของหน้าที่รัฐผู้ที่มีโอกาส หรือมีอำนาจในการกำหนดนโยบายต่างๆ

บทความฉบับนี้ได้มีข้อเสนอแนะในการสร้างองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่ และเพื่อเป็นการสร้างความตระหนักให้แก่สาธารณชนได้เห็นถึงภัยอันตรายที่เกิดขึ้นจากการคอร์รัปชันสีเทารวมถึงการสร้างค่านิยมในการไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชันไม่ว่าจะเกิดขึ้นในระดับใด รวมถึงควรมีแนวทางในการสร้างความร่วมมือกับภาคประชาชนในการติดตามและตรวจสอบปัญหาการทุจริต เพื่อสร้างเครือข่ายในการตรวจสอบการทุจริตที่มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน

คำสำคัญ: การคอร์รัปชันสีเทา, การทุจริต, นโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อน

* Received 21 June 2019; Revised 22 July 2019; Accepted 25 August 2019

Abstract

Corruption It is a serious and corrosive form of economic crime in society where it is difficult to track, investigate, arrest and prosecute its perpetrators. It is also a problem that has been going on for a long time. The forms of corruption can be divided into 3 main types, which are 1) black corruption, 2) grey corruption, and 3) white corruption. The grey corruption is considered corruption when one cannot clearly define the meaning and nature of such corruption. Because it is something that is unacceptable to society, but at the same time, the doer is not subject to any censure from society because such actions can be seen in general. Especially in the matter of the government's various policies, sometimes it is difficult to make clear that it is a policy for the benefit of the public or that it is the formulation of policies to benefit any person or group of people in a corrupt way by taking advantage of the opportunity of being a government official who has the opportunity or power to formulate those policies.

This article has suggestions for creating a body of knowledge for dissemination. and to raise public awareness of the dangers of gray corruption, including the creation of values that do not accept corruption at any level. There should also be guidelines for building cooperation with the people's sector to monitor and investigate corruption problems. To create a network to detect corruption that is strong and sustainable.

Keywords: Gray Corruption, Corruption, Policy and Conflicts of Interest

บทนำ

การทุจริตคอร์รัปชัน หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอาชญากรรมคอปกขาว (White-collar crime) ไม่ใช่เป็นปัญหาสำคัญระดับสากลเท่านั้น (United Nations, 2018) แต่ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน โดยเฉพาะในปัจจุบันที่รูปแบบของการทุจริตมีความซับซ้อนมากขึ้นอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าในทางเทคโนโลยีที่อยู่ในรูปแบบ

ของการสื่อสารโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นตัวกลาง (Computer Mediated Communications: CMCs) ที่เปิดช่องให้มีการทุจริตเกิดขึ้นได้อย่างสะดวก (Holt, T.J. & Kennedy, J.P., 2019) ทั้งยังยากต่อการติดตาม ตรวจสอบ รวมถึงการจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีมากขึ้น ส่งผลให้ประเทศไทยต้องมีการกำหนดนโยบายในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันโดยกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของการทุจริตคอร์รัปชันรูปแบบใหม่ๆ ในอนาคต

รูปแบบของการคอร์รัปชันโดยทั่วไปนั้น อาจแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบที่สำคัญ ได้แก่ 1) *การคอร์รัปชันสีดำ (Black corruption)* อันเป็นลักษณะของการคอร์รัปชันที่สังคมไม่อาจยอมรับได้ เช่น การให้สินบนกับเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเปิดเผย 2) *การคอร์รัปชันสีเทา (Gray corruption)* หรือ การคอร์รัปชันที่สมควรได้รับการประณาม แต่ในทางปฏิบัติกลับเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง เช่น การให้ของเล็กๆ น้อยๆ แก่เจ้าหน้าที่ หรือ เจ้าพนักงานของรัฐ ในการช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับราชการ หรือเพื่อช่วยเร่งรัดการดำเนินการตามขั้นตอน และ 3) *การคอร์รัปชันสีขาว (White corruption)* ซึ่งหมายถึง การคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่งที่สังคมยังสามารถยอมรับได้ เช่น การมอบของขวัญเล็กๆ น้อยๆ ตามเทศกาลหรือตามประเพณีนิยมให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ (Heidenheimer, A., 1970) อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการคอร์รัปชันสีเทานั้น พบว่า ยังคงมีความคลุมเครืออยู่มากในการให้คำจำกัดความที่ชัดเจนลงไป ควรว่ามีลักษณะอย่างไร

สังคมไทยเป็นอีกสังคมหนึ่งที่มีลักษณะความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกมาเป็นระยะเวลานาน (กิตติพัฒน์ นนทปัทมเดช, 2558) อันเป็นการบ่มเพาะลักษณะนิสัยแก่ผู้ได้รับการอุปถัมภ์ในเรื่องของการให้สิ่งของ หรือ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเป็นการตอบแทนเล็กๆ น้อยๆ ให้แก่ผู้ที่ให้การอุปถัมภ์แก่ตน (ต่อสกุล พุทธพัตร์, 2562) ดังนั้น โครงสร้างทางสังคมไทยจึงเป็นโครงสร้างที่ง่ายต่อการทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคอร์รัปชันสีเทาซึ่งเป็นการทุจริตคอร์รัปชันที่คาบเกี่ยวกันระหว่างการจงใจที่จะกระทำการทุจริตกับการให้สิ่งของต่างๆ ในลักษณะที่เป็นสินน้ำใจ หรือเพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชน รวมถึงลักษณะของการกำหนดนโยบายบางอย่างที่มีส่วนในการเอื้อต่อการอำนวยความสะดวกประโยชน์ให้แก่บุคคล หรือ กลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะ

บทความวิชาการเรื่องนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำเสนอประเด็นรวมถึงข้อสังเกตต่างๆ ของการกระทำทุจริตในลักษณะการคอร์รัปชันสีเทา โดยเลือกนำเอาการทุจริตคอร์รัปชัน

เชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อน มาเป็นวัตถุแห่งการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากการคอร์รัปชันในลักษณะดังกล่าวมีความแนบเนียนและยากที่จะ สังเกตหรือระบุได้อย่างแน่ชัดว่า ข้อผิดพลาดหรือการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะนั้น เป็นผลมาจากการกำหนดนโยบายโดยสุจริตหรือเกิดจากการมีเจตนาเอื้อประโยชน์ของผู้กำหนดนโยบาย อันเป็นการสร้างองค์ความรู้ในลักษณะที่เป็นการจุดประกายเพื่อให้เกิดการศึกษาต่อยอดในประเด็นดังกล่าว อันจะเป็นประโยชน์แก่สังคมไทยในการค้นหาแนวทางในการป้องกันและลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

เนื้อหา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชัน

การคอร์รัปชัน ถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic crime) รูปแบบหนึ่ง โดยผู้กระทำจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ รวมถึงต้องได้รับการศึกษามาพอสมควรและได้อาศัยโอกาสที่ตนเองมีตำแหน่งหน้าที่ หรือมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ในการกระทำ ความผิด โดยสามารถก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบเศรษฐกิจ ทรัพย์สิน และทรัพยากรของประเทศชาติที่ต้องเสียหายไป (พชรดนัย วัชรธนพัฒนธาดา, 2562) ในทำนองเดียวกันกับ อาชญากรรมคอปขาว (White-collar crime) อาชญากรรมทางธุรกิจ (Business crime) อาชญากรรมทางพาณิชย์ (Commercial crime) อาชญากรรมที่เกิดจากหน่วยงานธุรกิจ เอกชน (Corporate crime) องค์กรอาชญากรรม (Organized crime) อาชญากรรมทางการเงิน (Financial crime) หรือแม้กระทั่งอาชญากรรมที่อาศัยโอกาสจากการประกอบวิชาชีพ (Occupational crime) (วีระพงษ์ บุญโญภาส และ สุพัตรา แผนวิจิต, 2557) ซึ่งในการศึกษาถึงความหมายของคำว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้น ก็ได้มีนักนิติศาสตร์ และ นักอาชญาวิทยาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของคำดังกล่าวไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

การพิจารณาโดยใช้แง่มุมทางนิติศาสตร์

หากพิจารณาในแง่มุมทางนิติศาสตร์อาจกล่าวได้ว่า อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หมายถึง การกระทำความผิดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งผลกำไรหรือผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ โดยเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและการพาณิชย์ ที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ (วีระพงษ์ บุญโญภาส และ สุพัตรา แผนวิจิต, 2557) โดยไม่ได้จำกัดเฉพาะความผิดกฎหมายอาญาเท่านั้น และที่สำคัญคือผู้กระทำ

ความผิดดังกล่าวมักจะเป็นผู้ที่มีสถานภาพในทางสังคม มีตำแหน่งหน้าที่การงาน และความรู้ (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2555)

การพิจารณาโดยใช้แง่มุมทางอาชญาวิทยา

สำหรับการพิจารณาความหมายของคำดังกล่าวโดยใช้ในแง่มุมทางด้านอาชญาวิทยา ซึ่งก็ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ไว้ในความหมายที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ อาชญากรในลักษณะดังกล่าวมักจะอาศัยโอกาสที่ตนเองมีตำแหน่งหน้าที่การงานของตน ในการแสวงหาผลประโยชน์ในทางไม่ชอบ โดยลักษณะของการกระทำความผิดมักเป็นการกระทำความผิดต่อความไว้วางใจ เนื่องจากหน้าฉากของอาชญากรเหล่านี้มักจะเป็นคนดี มีเกียรติ เป็นที่นับหน้าถือตาในสังคม หากแต่เบื้องหลังนั้นทุจริตคอร์รัปชัน รับสินบน เพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์อันเกิดจากความโลภ ไม่ใช่เกิดจากความยากจน ซึ่งอาชญากรประเภทนี้สามารถแฝงตัวอยู่ได้ในทุกอาชีพ (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2555) อย่างไรก็ตามอาชญากรรมในลักษณะดังกล่าวมักถูกขนานนามว่าเป็นอาชญากรรมของชนชั้นสูง ที่แม้รูปแบบของอาชญากรรมมักจะไม่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง แต่ก็มีจุดมุ่งหมายถึงผลประโยชน์ตอบแทนในทางที่มีขอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน (ปรกรณ์ มณีปรกรณ์, 2553)

การพิจารณาโดยใช้แง่มุมทางสังคมวิทยา

คำว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้น เป็นคำที่ถูกสร้างขึ้นโดย Edwin H. Sutherland นักสังคมวิทยาผู้คิดค้นทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) ซึ่งอธิบายถึงสาเหตุในการตัดสินใจกระทำความผิดว่าจะต้องมีการเรียนรู้จากเรื่องราวบางอย่างที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน โดยมีความรู้สึกว่าการเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย (favorable to violation of law) เป็นเรื่องที่ถูกต้องมากกว่าการเลือกที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย (Tibbetts, S.G., 2015) โดยเขาได้กระตุ้นนักวิชาการทางด้านสังคมวิทยาให้จับตามองถึงพฤติกรรมที่เป็นการละเมิดต่อกฎหมายทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์กรขนาดใหญ่ และในปี 1949 Sutherland ก็ได้ตีพิมพ์หนังสือเรื่อง White-Collar Crime ขึ้นเป็นครั้งแรก (Bartol, C. R. & Bartol, A. M., 2011) ซึ่งเขาได้ให้ความหมายของคำว่า อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หรือที่ในยุคนั้นใช้คำว่าอาชญากรรมคอปกขาว เอาไว้ว่าหมายถึงอาชญากรรมที่ถูกกระทำขึ้น โดยบุคคลผู้ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบสูง รวมถึงเป็นผู้ที่มีสถานภาพที่ดีในสังคม หรือในตำแหน่งหน้าที่การงาน โดย Sutherland เห็นว่าหากมาคำนวณแล้วความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมคอปกขาวอาจจะมีมากกว่าความ

เสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมทุกประเภทมารวมกันเสียอีก (Bartol, C. R. & Bartol, A. M., 2011) อย่างไรก็ตามก็มีข้อสังเกตจากนักวิชาการบางท่านได้แสดงความคิดเห็นว่า ความหมายตามที่ Sutherland ได้ให้ไว้นั้น อาจจะแคบเกินไป เนื่องจากยังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำที่อยู่นอกการประกอบอาชีพของผู้กระทำความผิด เช่น การโกงเงินภาษี และไม่สามารถนำไปอธิบายได้ถึงการดำเนินธุรกิจบางอย่างที่มีการประกอบอาชญากรรมเป็นธุรกิจหลัก (วีระพงษ์ บุญโญภาส และ สุพัตรา แผนวิจิต, 2557)

จากการศึกษาในเรื่องของความหมายของคำว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวมาแล้ว อาจกล่าวโดยสรุปในเบื้องต้นได้ว่า การทุจริตคอร์รัปชัน อันเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่งนั้น สามารถนำแนวความคิดของ Sutherland มาใช้ในการอธิบายถึงสาเหตุและที่มาของการกระทำในลักษณะดังกล่าวโดยอาศัย ทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอธิบายพฤติกรรมการตัดสินใจกระทำความผิดของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยหากผู้ตัดสินใจกระทำความผิดหากแต่ยังมีความเกรงกลัวที่จะถูกลงโทษตามกฎหมายอยู่ ได้มีโอกาสเข้าร่วมอยู่ในกลุ่ม หรือสมาคมของผู้ที่มีความคิดเห็นไปในทางที่ไม่เคารพต่อบทบัญญัติของกฎหมายก็อาจส่งผลต่อทัศนคติ หรือแนวคิดของบุคคลนั้นที่มีต่อความเกรงกลัวกฎหมายให้ลดน้อยลง และตัดสินใจเข้าร่วมกระทำความผิดด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดที่ว่าอาชญากรรมประเภทดังกล่าวใครๆ ก็ทำกันเมื่อมีโอกาส และยากแก่การตรวจสอบจับกุม หากรู้ขั้นตอน วิธี หรือกระบวนการ ซึ่งกรณีต่างๆ เหล่านี้หากเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขึ้นในกลุ่มของผู้กระทำความผิดเช่นเดียวกัน ก็จะมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาการในการทุจริตคอร์รัปชันที่เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจให้ทวีความยุ่งยากและซับซ้อนยิ่งขึ้นด้วย

ความหมายและความสัมพันธ์ของการคอร์รัปชันกับเจ้าหน้าที่รัฐ

ความหมายของ “คอร์รัปชัน” (Corruption) ในระดับสากล นอกจากจะเป็นการกระทำที่ฉ้อฉล เบียดบังทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่เราเข้าใจกันโดยทั่วไปแล้ว ยังหมายรวมถึงการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่และสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ประชาชนเชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการด้วยการรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เราเรียกบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนว่า “Public Officer” หรือแปลเป็นภาษาไทยว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” คำนี้เดิมปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตั้งแต่ฉบับแรก คือ ปี 2542 ซึ่งมีหมายความครอบคลุมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ทุกระดับ รวมทั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจด้วย

แต่ต่อมาในฉบับปี 2561 ได้แยกออกเป็นสองคำ คำแรกคือ คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. คำที่สอง คือ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะ ปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ดังนั้น ใครก็ตามที่เข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานให้กับรัฐ ถือว่าเป็น Public Officer ด้วยกันทั้งสิ้น ระบบของ Public Officer นั้น ต้องทำให้ประชาชนเชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจ แต่การคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น เป็นเพราะเจ้าพนักงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้ทำอย่างที่ประชาชนเชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจ กล่าวคือ เป็นผู้ทำลายความเชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจที่ประชาชนมีต่อเขา โดยแสวงหาผลประโยชน์ที่ไม่ควรที่จะได้รับ เพราะประโยชน์นั้นต้องตกแก่ส่วนรวม แต่กลับยึดไว้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

David H. Barley ได้พูดถึง “Corruption” ว่าครอบคลุมถึงการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดอันเกิดจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้ง ซึ่งประโยชน์ส่วนตัวไม่จำเป็นต้องเป็นเงินตราเสมอไป (คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551) ส่วน “ทุจริต” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายไว้ว่า การทุจริต เป็นความประพฤติชั่ว คือ ชั่วทางกาย เรียกว่า กายทุจริต ชั่วทางวาจา เรียกว่า วาจาทุจริต และชั่วทางใจ เรียกว่า มโนทุจริต เช่น การทุจริตโกงข้อสอบ คดโกง ฉ้อโกง ไม่ซื่อตรงและการทุจริตต่อหน้าที่ จึงเห็นได้ว่าความหมายของพจนานุกรมนี้ไม่ครอบคลุมถึงการทุจริตที่หยั่งรากลึก ดังที่อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตของสหประชาชาติระบุว่า การทุจริตที่มีมากที่สุด ได้แก่ Abuse of

Function หรือ Abuse of Power หมายความว่า การใช้อำนาจในทางที่ผิด หรือการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด คือ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนรวมและกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่นั้นเอง

ความหมายของคำว่า ทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา

ตามประมวลกฎหมายอาญา ได้ให้ความหมาย “โดยทุจริต” ว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น คำว่า “ประโยชน์ที่มิควรได้” คือ ประโยชน์ส่วนตนยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนรวม และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามที่มีปรากฏอยู่ตามมาตรา 4 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2562 โดยคำว่า ทั้งที่ตน มิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น ตัวอย่างเช่น รัฐมนตรีที่ปรึกษา และเลขาธิการรายล้อมจำนวนมาก ทั้งที่ทำงานในกระทรวงตลอดจนในกรมที่รัฐมนตรีผู้นั้นรับผิดชอบ บุคคลที่รายล้อมเหล่านี้จะเป็นผู้เจรจาและสั่งการกับอธิบดีหรือข้าราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบว่ารัฐมนตรีต้องการอย่างนั้น ต้องการอย่างนี้ ซึ่งโดยแท้จริงแล้วบุคคลเหล่านี้มิได้มีหน้าที่ใด ๆ ตามกฎหมาย แต่ได้แสดงให้เห็นและเชื่อว่าตนเองมีตำแหน่งหน้าที่เช่นนั้น

ลักษณะของการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

สำหรับการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรา 126 – 128 เป็นลักษณะคอร์รัปชันสีเทา (Gray Corruption) (Heidenheimer, A., 1970) กล่าวคือ คนบางส่วนเห็นว่าควรถูกลงโทษแต่บางส่วนก็ไม่เห็นพ้องด้วย เช่น เจ้าพนักงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าพนักงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี ตามมาตรา 126 (1) ซึ่งครอบคลุมถึงคู่สมรสด้วย หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และกำหนดไว้ด้วยว่า เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งใดนอกจาก

กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการในลักษณะที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งในเรื่องนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ประกาศกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการในลักษณะดังกล่าวตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามความในมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 พ.ศ.2544 ประกาศ ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2544 ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป, ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 13 ก ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2544 ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2545 จำนวน 4 ตำแหน่ง ได้แก่ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี ซึ่งรวมถึงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีด้วย กับตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นและรองผู้บริหารท้องถิ่น และจนถึงปัจจุบันคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมิได้ประกาศเพิ่มเติมให้เจ้าพนักงานของรัฐ ในตำแหน่งอื่นต้องอยู่ในบังคับของมาตรา 126 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฉบับปัจจุบัน ปี 2561 เริ่มตั้งแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 จนถึงฉบับปัจจุบัน พ.ศ.2561 ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติใหม่ ในมาตรา 129 โดยระบุไว้ว่า บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ (หมวด 6 การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม) ให้ถือว่าเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

เหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าพัฒนาการดำเนินการเพื่อเอาผิดกับผู้ทุจริตและประพฤติมิชอบได้เข้าสู่ยุคที่สามแล้ว กล่าวคือ ยุคที่หนึ่ง ได้กำหนดว่า การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมเป็นเรื่องของจริยธรรมที่ไม่ผิดกฎหมายอาญา แต่เป็นเหตุให้ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งได้ ยุคที่สอง เป็นยุคที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กำหนดให้การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมเป็นข้อห้าม ทั้งทางจริยธรรมและทางอาญา หากมีการฝ่าฝืนถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย แต่ในปัจจุบัน ยุคที่สาม กำหนดว่า การขัดกันแห่งผลประโยชน์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคอร์รัปชันเชิงนโยบายถือว่าเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) จึงเป็นการคอร์รัปชันในรูปแบบใหม่ของสังคมไทย มีลักษณะของการคอร์รัปชันหรือการทุจริตที่บางครั้งถูกกฎหมาย แต่ผิดหลักผลประโยชน์สาธารณะหรือขัดกับหลักจริยธรรม เป็นการกำหนดนโยบายสาธารณะและดำเนินการตามนโยบายสาธารณะที่มีลักษณะเป็นการเบียดบังประชาชนและเอาเปรียบผู้บริโภคร โดยการใช้เงื่อนไขทางการเมืองเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือกลุ่มบุคคล ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมอย่างมหาศาล และด้วยเหตุนี้เอง รัฐจึงเพิ่มบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตั้งแต่ปี 2554 คือ มาตรา 123/1 และฉบับปัจจุบันปี 2561 มาตรา 172 ที่บัญญัติว่า “เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เมื่อดูโดยผิวเผินแล้ว มีลักษณะคล้ายคลึงกับมาตรา 157 ของประมวลกฎหมายอาญา แล้วเหตุใดจึงต้องนำมาเขียนไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เรื่องนี้ขอให้พิจารณาที่คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

โดยคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” มิได้มีความหมายเฉพาะ “เจ้าพนักงาน” ตามประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้นหากแต่มีความหมายกว้างกว่ามาก ดังได้กล่าวแล้วว่าคำว่า เจ้าพนักงานของรัฐ และ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่ากฎหมายได้ขยายขอบเขตของความหมายกว้างขวางยิ่งกว่าเดิม กล่าวคือ ผู้ที่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ของรัฐ หรือสมาชิกรัฐสภาแม้ว่าจะมาจากภาคเอกชน ก็ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หากใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบก็มีความผิดตาม มาตรา 172 ทันที ดังนั้น การที่บุคคลดังกล่าวเข้ามาทำงานเพื่อส่วนรวม ต้องสละประโยชน์ส่วนตนทั้งหมด มิฉะนั้น อาจต้องรับโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

สรุป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การทุจริตคอร์รัปชัน ถือว่าเป็นรูปแบบของอาชญากรรมเศรษฐกิจอีกประเภทหนึ่งที่มีความร้ายแรง เนื่องจากโดยลักษณะธรรมชาติของอาชญากรรมเองที่ยากแก่การถูกพบเห็น หรือสร้างความรับรู้ต่อสังคมโดยตรง มีความซับซ้อน และผู้กระทำความผิดต้องมีความรู้ในระดับสูงรวมถึงต้องมีความเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี ยิ่งส่งผลให้อาชญากรรมดังกล่าวยากแก่การตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน จับกุม หรือหาพยานหลักฐาน รวมถึงยากต่อการหามาตรการในการป้องกันยิ่งขึ้นไปอีก นอกจากนี้ลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของอาชญากรรมในลักษณะดังกล่าวคือ เป็นอาชญากรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายในทันที หากแต่อยู่ในลักษณะที่เป็นอันตรายแฝงเร้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่มีทัศนคติในการยอมรับว่าการกระทำความผิดในทางเศรษฐกิจนั้นเป็นเรื่องปกติ เป็นเหตุให้สังคมไม่ตื่นตัวต่อปัญหาอาชญากรรมดังกล่าว เพราะความเสียหายไม่ได้เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดและในทันที หากแต่เมื่อความเสียหายปรากฏชัดขึ้นก็จะก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง และประการสำคัญก็คือ ผู้ที่ได้รับความเสียหายมักได้แก่บุคคลทั่วไปที่เป็นสมาชิกในสังคมนั้นๆ ดังนั้นอาชญากรรมประเภทนี้จึงเป็นอาชญากรรมที่มีความน่ากลัวที่สุด

การคอร์รัปชันเชิงนโยบายก็ดี การคอร์รัปชันที่มีลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อนก็ดี คือ รูปแบบของการคอร์รัปชันสมัยใหม่ การคอร์รัปชันในยุคแรก เป็นเพียงการฉ้อราษฎร์บังหลวง เป็นการคอร์รัปชันของข้าราชการประจำใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์ทางด้านทรัพย์สินเงินทอง ยุคที่สอง เป็นการคอร์รัปชันในระดับชาติและระดับท้องถิ่น คือ การคอร์รัปชันของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ทางด้านทรัพย์สินเงินทองหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งรวมทั้งประโยชน์ทางการเมือง แต่ใน ยุคที่สาม เป็นการคอร์รัปชันเชิงนโยบาย คือ การคอร์รัปชันในภาคการเมือง (political corruption) โดยได้รับการผลักดันจากกลุ่มธุรกิจการเมือง หรือเรียกว่า Money Politics มีลักษณะเป็นเครือข่ายโยงใย มีทั้งอำนาจรัฐและอำนาจด้านเงินทุนผนวกเข้าด้วยกัน มีการกำหนดนโยบายสาธารณะที่อ้างว่าเพื่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ประชาชน แต่แท้จริงกลับตกอยู่ในมือของกลุ่มบุคคล ผู้กำหนดนโยบายและพวกพ้อง วิธีดำเนินการมีความสลับซับซ้อนเข้าใจยาก เหมือนอยู่ในเงามืด มองไม่เห็นชัดเจน และประชาชนทั่วไปจับไม่ได้ ไล่ไม่ทัน มีลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างบุคคลหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการประจำและผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทเอกชน บุคคลเหล่านี้ได้ร่วมมือกันนำผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของเจ้าพนักงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบ

ต่อผลประโยชน์ของส่วนรวม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อันเป็นภัยร้ายแรงยิ่งต่อความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในยุคปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ การคอร์รัปชันสีเทา คือลักษณะของการทุจริตที่แฝงซ่อนอยู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานาน และยากต่อการตรวจจับหรือสังเกต ทั้งนี้เนื่องจากค่านิยมของสังคมไทยที่ยังคงให้การยอมรับกับการให้สิ่งของหรือกระทำการเล็กๆ น้อยๆ บางอย่างในลักษณะของสินน้ำใจ ส่งผลให้ค่านิยมดังกล่าวได้กลายมาเป็นช่องทางหนึ่งในการจูงใจ หรือ ตอบแทนการที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐได้กระทำการหรืองดเว้นไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด อันเป็นลักษณะของการทุจริตและประพฤตินิষอบ แต่ถึงกระนั้นการศึกษาในเรื่องการคอร์รัปชันสีเทาก็ยังคงมีการศึกษาที่ค่อนข้างจะน้อยในสังคมไทย ส่งผลให้การให้ความหมายรวมถึงลักษณะของการคอร์รัปชันสีเทายังคงมีความไม่ชัดเจน ชัดเจน ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นจากบทความเรื่องนี้ ดังนี้

1. ภาครัฐ และ ภาคเอกชน ควรให้ความสนใจตลอดจนให้การสนับสนุนการศึกษาวิจัยในเรื่องของการคอร์รัปชันสีเทา เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนการนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อบรรเทาปัญหาในเรื่องดังกล่าวให้แก่สังคมไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2. ควรมีการรณรงค์ให้สังคมได้เห็นและตระหนักถึงอันตรายหรือภัยแฝงเร้นที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังการคอร์รัปชันสีเทา รวมถึงการสร้างค่านิยมในการไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน แม้ว่าจะเป็นในเรื่องเล็กน้อยเพียงใดก็ตาม

3. ควรมีมาตรการในการกระตุ้นให้เกิดการติดตามและตรวจสอบการทุจริตและประพฤตินิষอบโดยภาคประชาชนผ่านทางช่องทางต่างๆ ทั้งที่เป็นช่องทางในการร้องเรียนแบบเดิม และช่องทางในการร้องเรียนทางออนไลน์ เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตให้แก่ประชาชนซึ่งจะเป็นกลุ่มประชากรสำคัญที่มีความใกล้ชิดกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมากกว่าประชากรในกลุ่มอื่นอันเป็นการทันต่อปัญหารวมถึงการเกิดขึ้นของการคอร์รัปชันในรูปแบบใหม่ๆ อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

กิตติพัฒน์ นนทปัทมเดช. (2558). การศึกษาระบบอุปถัมภ์กับปัญหาสังคมไทย: การประยุกต์ใช้ของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ. วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, 23(1), 177-197.

- คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2551). มาตรการการป้องกันการทุจริตแนวใหม่
ศึกษากรณี การทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อน. กรุงเทพมหานคร:
รายงานผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย เสนอสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ.
- ต่อสกุล พุทธิพัทธ์. (2562). ระบบอุปถัมภ์ในคดีเห็นแก่เครือข่ายกับประสิทธิผลของการทำ
หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่ง
หนึ่งในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. ใน ทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต (การเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนา). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- ปกรณ์ มณีปกรณ์. (2553). อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:
เอ็ม.ที.เพรส.
- พชรดนัย วัชรธนวัฒน์ธาดา. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, 12(2), 37-54.
- วีระพงษ์ บุญโญภาส และ สุพัตรา แผนวิจิต. (2557). อาชญกรรมทางเศรษฐกิจ. (พิมพ์ครั้งที่
7). กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม.
- อัจฉริยา ชูตินันท์. (2555). อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- Bartol, C. R. & Bartol, A. M. (2011). Criminal Behavior. Retrieved from American
Psychological Association: <https://psycnet.apa.org/record/2014-16769-008>
- Heidenheimer, A. (1970). Perspectives on the perception of corruption. USA:
Routledge.
- Holt, T.J. & Kennedy, J.P. (2019). Technology's Influence on White-Collar
Offending. In The Handbook of White-Collar Crime (pp. 449-468).
Hoboken, New Jersey: Wiley-Blackwell.
- Tibbetts, S.G. (2015). Criminological theory: the essentials. USA: Sage.
- United Nations. (2018). The costs of corruption. Retrieved from
<https://news.un.org/en/story/2018/12/1027971>

การคุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ประเทศสวีเดน*

NO-FAULT COMPENSATION IN THE MEDICAL CARE SECTOR

ไพโรจน์ บุญศิริคำชัย

Pairoj Boonsirikamchai

บริษัท สำนักกฎหมายการแพทย์ จำกัด

Medical Law office Co.,Ltd, Thailand

E-mail: pairojemail@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการรับบริการทางการแพทย์ได้อย่างเหมาะสมโดยพิจารณาจากแนวทางของประเทศสวีเดน ปัจจุบันนี้การชดเชยความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ของประเทศไทยอยู่ในรูปแบบการพิสูจน์ความผิดแล้วจึงพิสูจน์ความเสียหายตามกฎหมายละเมิดของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ป่วยที่ได้รับความเสียหายทำให้มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ ที่ต้องการค่าชดเชยความเสียหายที่กฎหมายรับรองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาทางศาลและก่อให้เกิดการฟ้องร้อง ต้องมีการพิสูจน์ว่าแพทย์ผิดพลาดอย่างไร การตัดสินว่าแพทย์ขาดความระมัดระวังในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นเรื่องยากเพราะเป็นเรื่องซับซ้อนก่อให้เกิดผลกระทบหลายฝ่าย ผู้เสียหายส่วนใหญ่ไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาทันที่ที่ อาจจะต้องรอผลถึงขั้นฎีกา การให้มีการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายโดยไม่พิสูจน์ความผิดก่อนจะทำให้ผู้ได้รับความเสียหายทางการแพทย์ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนได้เร็วและผู้ประกอบวิชาชีพก็ต้องกังวลใจกับการพิสูจน์ความผิดที่ยาวนาน นอกจากนี้การกำหนดให้ยุติการฟ้องร้องไว้ในกฎหมายบัญญัตินั้นเป็นการจำกัดสิทธิตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องตราเป็นกฎหมาย สำหรับความเสียหายที่จ่ายชดเชยเพียงเป็นกรณีความเสียหายที่สามารถหลีกเลี่ยงได้หรือสามารถป้องกันได้ตามรูปแบบของประเทศสวีเดน เป็นการประกันความเสียหายที่เกิดจากการรับบริการสาธารณสุขซึ่งเป็นแนวคิดแบบรัฐสวัสดิการ การ

* Received 23 June 2019; Revised 23 July 2019; Accepted 25 August 2019

จ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากการรับบริการสาธารณสุขโดยไม่พิสูจน์ความผิดเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาการชดเชยความเดือดร้อนเสียหายและการฟ้องร้องทางการแพทย์ได้

คำสำคัญ: การชดเชยความเสียหายโดยไม่พิสูจน์ความผิด, ความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์

Abstract

The purpose of this article was to investigate a study of guidelines for developing laws to help people affected by receiving medical services appropriately based on Swedish guidelines. At present, compensation for damage from receiving medical assistance in Thailand is in the form of proof of guilt and then proving the damage according to the infringement law of the Civil and Commercial Code. Patients who have suffered injury affect their lives in various fields that require compensation for damages legally guaranteed under the Civil and Commercial Code. Must go to court and cause litigation How wrong must the doctor be proved? It is difficult to judge a physician's lack of care in the medical profession because it is a complex matter that has multiple consequences. Most of the victims did not receive prompt treatment. They may have to wait until the result of the Supreme Court Providing compensation for damages without proving guilt before giving the injured person medical assistance to resolve their trouble quickly. And professionals don't have to worry about lengthy proof of guilt. In addition, the termination of litigation in the statute is a limitation of rights under the constitution, which must be enacted as a law For damages to be compensated only in the event of damage that can be avoided or prevented according to the Swedish model. It is insurance for the damage caused by receiving public health services, a concept of the welfare state. Compensation for damages from unproven health services is a solution to the problem of compensation for injuries and medical litigation.

Keywords: No-Fault Compensation, Medical Care Damage

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการประกอบธุรกิจรักษาพยาบาลได้อย่างกว้างขวาง ทั้งคลินิกและโรงพยาบาลเอกชน และเป็นหนึ่งในเพียงไม่กี่ประเทศที่เปิดโอกาสให้ธุรกิจรักษาพยาบาลสามารถเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้ การประกอบธุรกิจรักษาพยาบาลเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีการรักษาพยาบาลให้มีความเจริญก้าวหน้าจากภาคเอกชนได้ ประชาชนที่เจ็บป่วยสามารถซื้อหาบริการด้วยเงินของตนเองได้อย่างเสรี สามารถเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์ที่ตนเองต้องการได้ ชาวต่างชาติที่มั่นใจในการแพทย์ของประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งที่ทำรายได้ให้ประเทศได้อย่างมากในระยะเวลาที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามค่ารักษาพยาบาลได้เพิ่มสูงขึ้นโดยลำดับ เป็นเหตุให้คนไทยเองต้องจ่ายค่ารักษาด้วยเงินของตนเองได้รับความเดือดร้อนและหลายคนไม่สามารถเข้าถึงบริการได้ สถานบริการของรัฐถูกเบียดเบียนจากทรัพยากรบุคคลากรด้านสุขภาพที่มีความเชี่ยวชาญจากภาคเอกชนและบริการอย่างแออัด ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำอย่างมากแม้ว่าภาครัฐจะมีการสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยด้วยบัตรสงเคราะห์แต่ก็ไม่ทั่วถึง ลำบาก ไม่เท่าเทียมและเป็นธรรม จึงเป็นที่มาของการเรียกร้องให้มีสวัสดิการสังคมด้านการรักษาพยาบาลขึ้น การประกันสุขภาพโดยรัฐ เป็นส่วนหนึ่งของรัฐสวัสดิการ ที่ประเทศไทยได้พัฒนาโดยอาศัยบทเรียนและรูปแบบกฎหมายจากประเทศในภาคพื้นยุโรปรวมถึง พ.ร.บ.สุขภาพของประเทศสวีเดนเป็นต้นแบบ (National Social Insurance Office, 2003) นอกจากสวัสดิการข้าราชการที่มีก่อนแล้ว จึงได้พัฒนาให้มีการประกันสังคมที่เน้นคุ้มครองสุขภาพกลุ่มลูกจ้างโดยหักเบี้ยประกันจากเงินเดือนของลูกจ้างและนายจ้างมีส่วนร่วมจ่ายด้วย นอกจากนี้ยังมีหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่มุ่งคุ้มครองประชาชนทั่วไป เพื่อให้ประชาชนทั้งประเทศมีหลักประกันสุขภาพได้ครอบคลุม คนไทยทุกคนจึงมีสิทธิในการประกันสุขภาพโดยรัฐสิทธิใดสิทธิหนึ่ง เช่นเดียวกับประเทศสวีเดนที่งบประมาณในการประกันสุขภาพมาจากระบบภาษีเงินได้ และการเก็บสมทบจากนายจ้าง โดยมีกองทุนสุขภาพแยกบริหารจัดการออกมาต่างหาก ประชาชนสวีเดนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลสุขภาพจากรัฐ ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 6,000 เหยียดสวีเดน จะได้รับการชดเชยในกรณีการเจ็บป่วยทำให้สูญเสียรายได้ สำหรับผู้ที่ไม่มียาได้ เมื่อเข้ารับบริการผู้รับบริการต้องจ่ายค่าปรึกษาแพทย์ครั้งละ 60 ถึง 300 เหยียดสวีเดน ไม่เกิน 900 เหยียดต่อคนต่อปี ส่วนเกินรัฐจะรับภาระแทน

สำหรับผู้ป่วยในผู้ป่วยต้องร่วมจ่ายด้วย (Act on Pharmaceutical Benefits, 2002) (Swedish Institute, 2009) รายจ่าย

ของระบบบริการสุขภาพประมาณร้อยละ 70 มาจากภาษี คิดเป็นร้อยละ 9.2 ของ GDP ส่งผลให้สถิติประเทศสวีเดนมีประชากรถึง 9 ล้านคนในปี 2004 มีคุณภาพชีวิตจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่ดีที่สุดในโลก (Glenngård, A.H. et al., 2005) ประเทศไทยจึงเป็นประเทศที่มีระบบสุขภาพที่มีการถ่วงดุลของธุรกิจรักษาพยาบาลกับหลักประกันสุขภาพโดยรัฐในขณะที่ชาวอเมริกันที่มีรายได้น้อยได้รับความเดือดร้อนเข้าไม่ถึงการรักษาที่เหมาะสม ส่วนใหญ่ต้องซื้อประกันสุขภาพจากบริษัทเอกชนที่เสียเบี้ยประกันในราคาสูงมาก ในขณะที่ประชาชนภาคพื้นยุโรปไม่สามารถเลือกหาบริการจากแพทย์เฉพาะทางได้ทันทีโดยถูกบังคับให้ต้องพบกับแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวก่อน และเป็นเหตุผลหนึ่งของชาวยุโรปที่เกษียณแล้วชอบอาศัยอยู่ในประเทศไทย เพราะสามารถเลือกหาบริการสุขภาพได้อย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตามแม้ว่าประเทศไทยจะมีหลักประกันสุขภาพอย่างทั่วถึงครอบคลุมให้โรงพยาบาลเอกชนมีส่วนร่วมด้วยนั้น แต่การรักษาพยาบาลย่อมมีภาวะแทรกซ้อนหรือผลกระทบได้บ่อยๆทั้งจากเหตุสุดวิสัยหรือเกิดจากความผิดพลาดทางการแพทย์ทั้งที่ไม่สามารถป้องกันไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้หรือสามารถป้องกันหรือหลีกเลี่ยงได้ เรียกกรณีนี้ว่าความเสียหายที่เกิดจากการรับบริการทางการแพทย์ ซึ่งอาจจะต้องมีการชดเชยเยียวยาผู้เสียหายตามกฎหมาย โดยเฉพาะความเสียหายที่สามารถป้องกันได้หรือหลีกเลี่ยงได้นั้นอาจจะต้องมีการพิสูจน์ความระมัดระวังว่าเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อหรือไม่ เพราะไม่เพียงแต่ความเสียหายที่เป็นความเจ็บป่วยซึ่งสามารถได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลตามสิทธิที่มีอยู่ แต่ความเสียหายที่เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อจำเป็นต้องชดเชยความเสียหายอีกหลายประการตามกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังอาจจะต้องรับผิดทางอาญา ทางวินัย และทางจริยธรรมอีกด้วย ผลกระทบหรือความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ เป็นเรื่องที่จะเกิดขึ้นได้อยู่ตลอดเวลา ไม่เพียงแต่ผู้ป่วยเท่านั้นที่เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเสียหายโดยตรง แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นอาจมีผลกระทบต่อเนื่องไปอีกทำให้มีผลต่อการดำรงชีวิตตามปกติหรือการทำกิจกรรมหรือหน้าที่การงาน รวมไปถึงผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่นและต่อกิจกรรมทางสังคมด้วย บุคคลที่อยู่ในอุปการะเลี้ยงดู ญาติพี่น้องหรือผู้เกี่ยวข้องก็อาจจะได้รับผลกระทบและความเสียหายด้วย นอกจากนี้ผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นย่อมเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการไปในขณะเดียวกันด้วย อันเนื่องจากความผิดพลาดหรือความล้มเหลวในการดูแลรักษา การพิจารณาความเสียหายเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาาร่วมกันจึงต้อง

คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่ายหรือหลายฝ่าย รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลของความเสียหายที่กระทบสังคมโดยรวมด้วย ด้วยกฎหมายต่างๆที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้นั้น นอกจาก พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพฯ มาตรา ๔๑ บัญญัติคุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการสาธารณสุข โดยจ่ายค่าชดเชยเบื้องต้นเท่านั้น โดยไม่ต้องพิสูจน์ความผิดก่อน (พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2545) แต่ก็เป็นจำนวนไม่มาก ผู้เสียหายยังไปฟ้องร้องเรียกร้องค่าเสียหายตามสิทธิที่มีอยู่ตามกฎหมายได้ แต่ต้องผ่านกระบวนการพิสูจน์ทางคดี ซึ่งต้องใช้เวลามาก ผู้เสียหายหลายรายที่ขาดแคลนอาจจะมีความจำเป็นต้องอาศัยค่าชดเชยที่ศาลตัดสินและพิจารณาให้ได้รับมาใช้ให้ทันทั่วทั้ง มิฉะนั้นการรอคอยผลของกระบวนการยุติธรรมอาจจะไม่ทันการและก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายที่สืบเนื่องต่อไปอีกมากน้อยได้ ในบางประเทศได้มีการบัญญัติกฎหมายเพื่อให้มีการคุ้มครองชดเชยเยียวยาผู้เสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์โดยไม่ต้องมีการพิสูจน์ความผิดก่อน เพื่อให้สามารถแก้ไขความเดือดร้อนที่เกิดจากผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วทั้ง ทั้งผู้ให้บริการและผู้เสียหายก็ต้องทนทุกข์กับการฟ้องร้องดำเนินคดีและต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายและเสียความรู้สึกอีกมาก ทั้งๆที่ทั้งบุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วยเองก็ไม่มีใครปรารถนาที่จะให้เกิดความเสียหายตั้งแต่ต้น แต่ความเดือดร้อนจากความเสียหายที่เกิดขึ้นแม้ได้ผ่านกระบวนการพิสูจน์ ไม่ว่าผู้ให้บริการจะถูกพิจารณาว่าผิดหรือไม่ ผู้ได้รับความเสียหายยังสมควรได้รับการดูแลตามความเหมาะสม ด้วยหลักประกันสุขภาพและหลักสวัสดิการสังคม เช่นเดียวกับกรณีของรัฐได้เยียวยาให้กับบ้านเรือนได้รับความเสียหายจากอุทกภัยหรือชดเชยรายได้จากโรคระบาดซึ่งไม่มีใครผิด แต่ปัจจุบันผู้เสียหายที่ศาลตัดสินว่าผู้ให้บริการมีความผิดเท่านั้นจึงจะได้รับการเยียวยา และผู้ให้บริการที่ศาลตัดสินว่าไม่ผิดก็ไม่สมควรต้องจ่ายค่าชดเชย แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นก็ไม่ใช่ความผิดของผู้รับบริการ เหตุใดจึงไม่ได้รับการช่วยเหลือที่สมควรจากสังคมโดยรวม นอกจากนั้นกระบวนการรักษาพยาบาลต้องใช้ความรู้ทางวิชาชีพที่ซับซ้อนยากแก่ความเข้าใจของประชาชนทั่วไปหรือนักกฎหมายที่อยู่ในกระบวนการพิสูจน์คดี เป็นการกระทำไม่ใช่ครั้งเดียวแต่เป็นการกระทำหลายครั้งต่อเนื่องกันไปของบุคลากรหลายคนเป็นทีมและผลัดเปลี่ยนกันไปหลายผลัดและช่วงเวลา การพิสูจน์ว่าการกระทำใดส่งผลเมื่อใดเพียงใดโดยใครหรือเป็นไปตามการดำเนินของโรคหรือพยาธิสภาพของโรคเอง ทำให้หลายครั้งแม้บุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในกระบวนการยุติธรรมเองไม่มั่นใจต่อพยานหลักฐานที่มีอยู่ในสำนวน รวมถึงความมั่นใจเพียงใดในการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษา การฟ้องคดีเพื่อให้มีการพิสูจน์ความผิดก่อนจึงเป็นเงื่อนไขในการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายต่อผู้เสียหาย ซึ่งต้องเสียเวลามากในการพิสูจน์ทางศาลกว่าผู้เสียหายจะ

ได้รับค่าชดเชย ถ้าจำเป็นต้องบรรเทาความเดือดร้อนก็ไม่ทันการณ์เสียก่อน แบบแผนวิธีการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายไปก่อนโดยไม่ต้องพิสูจน์ความผิดหรือพิสูจน์ภายหลังจะทำให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของผู้เสียหายได้รวดเร็วและบรรเทาความเสียหายในจำนวนรายที่มากขึ้น เพราะผู้เสียหายจำนวนมากที่ต้องแพ็คดีจะไม่ได้รับการบรรเทาความเดือดร้อนจากการได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์เนื่องจากพิสูจน์ไม่ได้ว่าเป็นความผิดของผู้กระทำ ฝ่ายผู้กระทำเองก็อาจจะไม่ได้ยอมรับว่าการกระทำของตนนั้นเป็นการขาดความระมัดระวังแต่เป็นการตัดสินใจภายใต้ข้อเท็จจริงทางการแพทย์ที่อาจมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างได้ในการกระทำเวลานั้น ซึ่งกรณีดังกล่าวมีแนวคิดที่ฝ่ายผู้กระทำเองอาจจะถือได้ว่าเป็นผู้ที่ได้รับความเสียหายด้วย มีความเห็นว่าทั้งผู้กระทำและผู้เสียหายสมควรได้รับความช่วยเหลือหรือคุ้มครองด้วยหรือไม่ การชดเชยความเสียหายโดยพิสูจน์ความผิดก่อนจึงเป็นแนวทางที่ได้รับการหยิบยกขึ้นเพื่อพิจารณาในบริบทของสวัสดิการสังคม ได้มีการศึกษาในหลายประเทศทั่วโลกและมีบางประเทศที่มีกฎหมายบัญญัติขึ้นตามหลักการดังกล่าวนี้ ประเทศสวีเดนเป็นประเทศหนึ่งที่มีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการบริการทางการแพทย์โดยไม่มีการพิสูจน์ความผิดก่อน

เนื้อหา

การพัฒนากฎหมายชดเชยค่าเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์โดยไม่พิสูจน์ความผิดของประเทศสวีเดน

ประเทศสวีเดนเป็นประเทศแรกที่ได้ริเริ่มระบบการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายโดยไม่ต้องพิสูจน์ความผิดตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 1970 โดยมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ Tort Damage Act เพื่อให้มีการชดเชยความเสียหายจากการรักษาทางการแพทย์ไม่ว่าจะเกิดจากความผิดพลาดหรือไม่ก็ตาม แต่ยังคงพิสูจน์ว่าความบกพร่องดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการแพทย์หรือการรักษาทางการแพทย์หรือไม่ ซึ่งในการพิสูจน์ต้องใช้ความรู้ทางการแพทย์เฉพาะด้านทำให้ นักกฎหมายเห็นว่าอาจจะพิสูจน์ได้ยาก ระบบการชดเชยดังกล่าวจึงได้รับการปฏิเสธ ในเวลาต่อมาก็ได้มีการยกประเด็นปัญหาความไม่เหมาะสมและไม่พอเพียงของระบบการชดเชยความเสียหายจากการรักษาทางการแพทย์ด้วยการฟ้องร้องตามกฎหมายการละเมิด (tort system) ขึ้นมาพิจารณา ประเด็นสำคัญคือ ผู้ป่วยขาดโอกาสในการเข้าถึงการร้องเรียนทางกฎหมาย และยังมีอุปสรรคด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายในการร้องเรียนเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย ประกอบกับปัจจุบันการแพทย์มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น มีการนำวิธีการรักษาโรคแบบใหม่

มาใช้ เทคโนโลยีทางการแพทย์พัฒนาขึ้น ประชาชนมีโอกาสเข้ารับบริการเพิ่มมากขึ้น ทำให้โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดจากการรักษาทางการแพทย์เพิ่มมากขึ้นด้วย แต่มีผู้ที่ได้รับการชดเชยจากความเสียหายดังกล่าวอยู่น้อยมาก (Espersson, 2000)

รัฐบาลให้ความสำคัญกับระบบการชดเชยการบาดเจ็บจากการรักษาทางการแพทย์มากขึ้น ต่อมาปี 1972 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ Tort Liability Act กำหนดจำนวนเงินในการจ่ายค่าชดเชยความเสียหาย เช่น ในกรณีของการประกันสังคมหรือการชดเชยคนงาน เป็นต้น ได้ใช้เป็นแนวทางในการชดเชยความเสียหายทางการแพทย์ด้วย ปี 1974 เมื่อมีระบบประกันสังคมเกิดขึ้นให้มีการช่วยเหลือครอบคลุมการบาดเจ็บและโรคหรือความเจ็บป่วยที่เกิดจากการทำงาน ภายใต้ระบบนี้ลูกจ้างจะไม่สามารถฟ้องร้องนายจ้างได้ แต่จะมีการจ่ายเงินชดเชยถ้าเป็นการบาดเจ็บจากการทำงาน (The Patient Injury Act 1996, 2002) ในปี 1975 รัฐบาลร่วมกับบริษัทประกันขนาดใหญ่ในสวีเดน 3 บริษัท ได้แก่ Folksam, Skandia และ Trygg-Hansa ร่วมกันคิดรูปแบบการให้ประกันขึ้นมาเป็นบริษัทประกันร่วมโดยมีหน่วยงานเรียกชื่อย่อว่า FCC ซึ่งเป็นเป็นผู้ดูแลระบบการเงินของระบบสุขภาพในสวีเดนอยู่แล้วรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากความเสียหายในแผนการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากการบริการทางการแพทย์ ครอบคลุมไปถึงผู้ให้บริการทางการแพทย์ภาคเอกชนซึ่งเป็นการบริการนอกสถานพยาบาลของรัฐ เริ่มจากแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป (General practitioners; GPs) และการบริการที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ (Publicly funded services) ทำให้มีระบบประกันที่ชดเชยจากการบาดเจ็บจากการบริการทางการแพทย์ที่ครอบคลุมมากขึ้นเป็นการเสริมระบบเดิมเรียกว่า Patient Compensation Insurance (PCI) ในช่วงต้นเป็นการประกันโดยสมัครใจ และไม่ต้องพิสูจน์ว่าผู้ให้บริการผิดหรือไม่ ครอบคลุมทั้งการแพทย์ภาครัฐในระดับท้องถิ่นและภาคเอกชนด้วย โดยมีการตั้งกองทุนชดเชยการประกันผู้ป่วย (Swedish Patient Insurance Compensation Fund; SPICF) สำหรับจ่ายค่าชดเชยดังกล่าว

ต่อมาปี 1978 รัฐบาลร่วมกับบริษัทผู้ผลิตยาได้จัดตั้งกองทุนเพื่อชดเชยความเสียหายจากการใช้ยาขึ้น ชื่อ The Swedish Pharmaceutical Insurance Compensation Association Fund; SPICF ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากบริษัทผู้ผลิตยา เพื่อชดเชยความเสียหายด้านการแพทย์ที่เกิดจากผลข้างเคียงที่เกิดจากการใช้ยาอย่างถูกต้องเท่านั้น เนื่องจากการทำประกันโดยสมัครใจจึงพบว่ายังมีผู้ให้บริการจำนวนหนึ่งประมาณร้อยละ 5 ที่ยังไม่เข้าร่วมในระบบประกันการบาดเจ็บจากการรักษาพยาบาล ระบบประกันดังกล่าวให้การคุ้มครองผู้ที่ได้รับความเสียหายจากผู้ให้บริการที่ไม่ได้มีประกันด้วย จึงไม่กระตุ้นผู้ให้บริการที่

เหลือให้ทำประกัน ทำให้ผู้ให้บริการที่มีประกันอยู่แล้วไม่เห็นด้วย ประกอบกับในปี 1993 สวีเดนมีกฎหมายที่ส่งเสริมการแข่งขันในการลงทุนเกิดขึ้นการมีบริษัทร่วมเพียงบริษัทเดียวในการดูแลการใช้จ่ายจึงไม่สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าวในปี 1994 จึงมีมติให้ยกเลิกบริษัทประกันร่วมที่มีก่อนหน้านี้ โดยให้จัดตั้งบริษัทประกันร่วมของเขตมาแทนที่ (County Council Mutual Insurance Company; CCMIC) บริษัทประกันแห่งหนึ่งถอนตัวออกไป คณะกรรมการเขตมีการจัดตั้งหน่วยงานสำหรับดูแล CCMIC ร่วมกับบริษัทที่เหลืออีกสองบริษัท และตั้งคณะกรรมการที่ดูแลการบาดเจ็บจากการรักษาพยาบาลขึ้น

ปี 1997 มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติ Patient Injury Act (The Patient Injury Act, 1996) จากระบบการประกันสมัครใจเดิม กำหนดให้ผู้ให้บริการทุกคนต้องมีประกันการบาดเจ็บจากการรักษาทางการแพทย์ เอกชนก็ต้องซื้อประกันจากบริษัทประกันเอกชน บริษัทประกันมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องให้การประกันอุบัติเหตุหรือความเสียหายที่เกิดจากการรักษาทางการแพทย์ตามที่กำหนด บริษัทประกันสามารถเสนอข้อตกลงอื่นๆ ในการเสนอสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมได้ สำหรับความเสียหายจากการรักษาโดยแพทย์หรือผู้ให้บริการที่ไม่ได้มีการประกัน จะมีการจ่ายค่าชดเชยจากสมาคมการประกันตนผู้ป่วย (Patient Insurance Association) โดยที่ผู้ให้ประกันทุกรายจะต้องเป็นสมาชิกสมาคมดังกล่าว การชดเชยจะครอบคลุม การให้บริการสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การดูแลที่บ้าน การจ่ายค่าชดเชยรายสัปดาห์ ภายใต้ระเบียบการประกันสังคม (Adelman and Westerlund, 2004)

ที่มาของระบบการชดเชยของสวีเดน จึงไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายที่สูงมากจากระบบกฎหมาย แต่เกิดจากการให้ความสำคัญกับความพอเพียงในการชดเชยมากกว่า อีกทั้งยังได้ชื่อว่าเป็นระบบการชดเชยที่ครอบคลุมเบ็ดเสร็จที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วย ในกรณีที่ผู้ป่วยได้รับความเสียหายหรือการบาดเจ็บจากการรักษาพยาบาล สวีเดนกำหนดให้ผู้ให้บริการมีหน้าที่รายงานรายละเอียดของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นไปยัง National Board of Health and Welfare (NBW) และถ้าพบว่าความผิดพลาดดังกล่าวมาจากผู้ให้บริการคนหนึ่งๆ ข้อมูลจะถูกส่งต่อไปยัง Medical Responsibility Board (MRB) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดูแลและควบคุมวิชาชีพ โดยที่ MRB ทำหน้าที่ตักเตือนลงโทษ แต่ไม่มีบทบาทในการพิจารณาจ่ายค่าชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นแต่อย่างใด กระบวนการชดเชยการบาดเจ็บเป็นหน้าที่ของระบบประกันผู้ป่วยที่แยกออกมาต่างหาก (Dute J. Faure, G.M., & Koziol, H., 2004)

กฎหมาย “The Patient Injury act 1996” ความจริงแล้วได้พัฒนามาจากหลักการประกันวิชาชีพเดิม แทนที่บริษัทผู้รับประกันจะทำความตกลงสัญญากับแพทย์แต่ละราย แต่ให้มีการรวมบริษัทผู้รับประกันไว้ด้วยกันโดยมีการตั้งเป็นสมาคมขึ้นมาเป็นหน่วยงานกลางในกิจการประกันวิชาชีพและมีการออกกฎหมายเพื่อเป็นกรอบบังคับให้เป็นธรรม ถ้าจะย้อนไปในอดีตตั้งแต่ก่อนปีค.ศ. 1972 ขณะนั้นยังไม่มีประกันวิชาชีพ เป็นการยากที่ผู้ป่วยจะได้รับการชดเชย (Compensation) ทางแพ่ง หลังจากมีกฎหมายประกันวิชาชีพแล้ว ก็ยังยากที่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นความผิดพลาดหรือเกิดจากการละเลยต่อการรักษา เพราะเรื่องทางการแพทย์เป็นเรื่องที่ซับซ้อน ก่อนปี 1975 มีผู้ป่วยเพียง 100 รายที่ได้รับการชดเชยเนื่องจากการรักษาที่เกิดภาวะแทรกซ้อน ซึ่งล้วนแต่เป็นการชดเชยในรายที่มีการประกันวิชาชีพ มีการพัฒนาการประกันวิชาชีพเพื่อให้ทั้งผู้รักษาและผู้ป่วยมีความเชื่อมั่นต่อระบบการประกันวิชาชีพมากขึ้นทั้งสองฝ่าย ในขณะที่มีถึงร้อยละ 60-70 ทั้งแพทย์ พยาบาลและบุคลากรด้านสุขภาพอื่นได้ช่วยผู้ป่วยในการทำรายงานเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการชดเชยอันเนื่องมาจากเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการประกอบวิชาชีพด้วย มีการเขียนรายงานของการเกิดภาวะแทรกซ้อนถึง 9,500 ครั้งต่อปี และ 45% ของรายงานดังกล่าวได้รับการจ่ายเงินชดเชย (4,000 ราย) คิดเป็นมูลค่าประมาณ 300 ล้านเหรียญสวีเดนต่อปี ต่อมาประมาณเดือน พ.ย. 1992 ได้มีการสำรวจและศึกษาระบบการประกันวิชาชีพโดยความสนใจนั้นพบว่า รายละเอียดของการประกันมีความแตกต่างกัน ไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน เบี้ยประกันและการจ่ายค่าชดเชยในเหตุการณ์ที่คล้ายกันก็แตกต่างกัน และประมาณร้อยละ 5 ของสถานพยาบาลหรือผู้ประกอบการวิชาชีพไม่ซื้อประกัน ทำให้สิทธิของประชาชนต่อการได้รับค่าชดเชยเมื่อเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรักษาได้รับไม่ทัดเทียมกัน The Patient Injury act 1996 ดังกล่าวได้เริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 1997 โดยมีหลักการพื้นฐานในการจ่ายค่าชดเชยอิงตามกฎหมายประกันวิชาชีพโดยความสมัครใจ (The compensation rules of the voluntary patient insurance) เป็นแบบและแก้ไขบางจุดเพื่อให้ครอบคลุมทุกๆ การประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์และผู้ประกอบวิชาชีพทุกคน เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับสิทธิในการเข้าถึงการชดเชยทางแพ่ง เท่ากับเป็นการบังคับให้ต้องซื้อประกันวิชาชีพ แต่ใครจะซื้อประกันเพิ่มเติมอีกโดยสมัครใจก็มีสิทธิทำได้

เนื้อหาต่างๆ ของกฎหมายนี้ หมวด 1-5 คุ่มครองสิทธิผู้ป่วยให้ได้รับการชดเชย เมื่อได้รับอันตรายจากการรับบริการทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน และบังคับให้ผู้ให้บริการต้องมีประกันเพื่อการชดเชยนี้ สิทธิของผู้ป่วยให้ครอบคลุมถึงอาสาสมัครที่เข้าร่วมทดลองวิจัยทางการแพทย์และผู้บริจาคอวัยวะ จะเห็นว่ากฎหมายนี้เป็นการต่อขยาย

จากการประกันวิชาชีพ โดยมีหลักเกณฑ์การจ่ายชดเชยตามหมวด 6-7 จ่ายชดเชยถ้าเสียหายจาก 1.การตรวจ การดูแล การรักษา หรือการให้บริการอื่นที่เทียบเท่า ซึ่งพิสูจน์ย้อนหลังแล้วทำให้ทราบได้ว่าความเสียหายที่ผู้ป่วยได้รับนี้สามารถหลีกเลี่ยงได้ ด้วยวิธีการอื่นที่เสี่ยงน้อยกว่า 2.ความบกพร่องของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์เครื่องมือรวมถึงการใช้ผลิตภัณฑ์ไม่ถูกต้อง 3.วินิจฉัยผิดพลาด 4.การทำให้เกิดการแพร่เชื้อเข้าสู่ผู้ป่วยจากการตรวจ ดูแล รักษา บริการอื่นที่เทียบเท่า 5.อุบัติเหตุจากการตรวจ ดูแล รักษา บริการอื่นที่เทียบเท่า การขนส่งผู้ป่วย เพลิงไหม้ บาดเจ็บจากสถานบริการหรือเครื่องมือ 6.การจ่ายยาหรือเตรียมยาที่ไม่เป็นไปตามปกติของการจ่ายยาหรือเตรียมยาหรือไม่ตรงตามคู่มือ จากข้อ 1 และข้อ 3 ให้คำนึงถึงประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของผู้ให้บริการในสาขานั้นๆ จากข้อ 4 ไม่มีสิทธิชดเชยในกรณี que ผู้ป่วยสามารถต้านทานการติดเชื้อนั้นได้ ความสามารถในการต้านทานการติดเชื้อนั้นให้คำนึงถึงธรรมชาติของการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย สัมพันธ์กับสถานะทางสุขภาพของผู้ป่วยที่อาจเป็นไปได้ว่ามีการติดเชื้อมาก่อน จะไม่ได้รับการชดเชยกรณีความเสียหายเกิดจากเหตุการณ์ที่จำเป็น สำหรับการวินิจฉัยหรือรักษาการเจ็บป่วยนั้น ถ้าปราศจากการใช้เหตุการณ์เหล่านี้ จะมีผลทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต หรือพิการขั้นรุนแรง จะเห็นว่ากฎหมายนี้มีเกณฑ์การจ่ายอย่างชัดเจนซึ่งต้องมีผู้เชี่ยวชาญแพทย์สาขานั้นๆร่วมเป็นกรรมการพิจารณาว่าสมควรจ่ายค่าชดเชยหรือไม่ด้วย

ในหมวดนี้แม้เป็นไปตามหลักการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายโดยไม่พิสูจน์ความผิด ซึ่งเป็นส่วนที่แตกต่างจากกฎหมายละเมิดโดยรวมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ การวินิจฉัย การดูแล การรักษา หรือการให้บริการอื่นที่เทียบเท่า ซึ่งพิสูจน์ย้อนหลังแล้วทำให้ทราบได้ว่าความเสียหายที่ผู้ป่วยได้รับนี้สามารถหลีกเลี่ยงได้ (avoidable injury) หรือป้องกันได้ (preventable injury) แต่ก็มีส่วนที่เป็นความเสียหายที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้บางกรณี (unavoidable injury) เช่นการทำให้เกิดการแพร่เชื้อเข้าสู่ผู้ป่วย เป็นกรณีที่แพทย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ซึ่งก็ต้องจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายนี้ นอกจากนี้ยังมีกรณีที่เป็นความเสียหายที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ได้แก่กรณีอุบัติเหตุและความบกพร่องของยาหรือผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ซึ่งก็จะไม่พิสูจน์ความผิดโดยถือว่าเป็นความผิดโดยไม่ต้องพิสูจน์คือความรับผิดโดยเคร่งครัดด้วย (strict liability) ดังนั้นกฎหมายจึงมีทั้งส่วนที่สามารถหลีกเลี่ยงได้และส่วนที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้แต่ความสำคัญอยู่ที่การจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากการรับบริการสาธารณสุขโดยไม่พิสูจน์ความผิด

หลักเกณฑ์การพิสูจน์ว่าเป็นการบาดเจ็บทางการแพทย์ที่สามารถหลีกเลี่ยงได้คือการบาดเจ็บเนื่องจากการรักษารวมทั้งการตรวจเพื่อวินิจฉัยโรคซึ่งจะไม่เกิดขึ้นในมือผู้เชี่ยวชาญใน

สถานการณ์เดียวกัน ในบางรายอาจจะต้องพิสูจน์ย้อนหลังและในกรณีที่มีข้อจำกัดเรื่องข้อมูลที่ไม่สามารถจะมีอยู่ในขณะที่ทำการรักษานั้น รวมถึงการบาดเจ็บที่น่าจะหลีกเลี่ยงได้ถ้าเลือกใช้ทางเลือกอื่นที่มีประสิทธิผลดีกว่าและปลอดภัยกว่า แต่ถ้าเป็นกรณีการวินิจฉัยโรคการบาดเจ็บเนื่องจากการวินิจฉัยผิดพลาดซึ่งจะไม่เกิดขึ้นในมือผู้เชี่ยวชาญในสถานการณ์เดียวกัน แต่จะไม่มี การพิสูจน์ย้อนหลังเว้นแต่ในกรณีที่มีข้อจำกัดเรื่องข้อมูลที่ไม่สามารถจะมีอยู่ในขณะที่ทำการวินิจฉัยนั้น การบาดเจ็บเนื่องจากการบกพร่องหรือการใช้ผิดพลาดของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์หรือเครื่องมือโรงพยาบาลและการบาดเจ็บเนื่องจากอุบัติเหตุเช่นตกเตียงหรือไฟไหม้โรงพยาบาลขณะที่ผู้ป่วยรับการรักษา ทั้งสองกรณีเป็นการรับผิดชอบโดยเคร่งครัดซึ่งก็จะต้องพิสูจน์ความผิดเช่นเดียวกัน ส่วนการบาดเจ็บเนื่องจากการติดเชื้อไปยังผู้ป่วยในระหว่างการรักษานั้นต้องไม่ใช่เป็นกรณีที่ผู้ป่วยง่ายต่อการติดเชื้ออยู่แล้ว และการติดเชื่อนั้นไม่สอดคล้องกับความรุนแรงของโรคกับความจำเป็นต้องรักษา หมวด 8-11 ผู้ป่วยต้องสมทบเงินกองทุนด้วย ผู้ป่วยที่ได้รับความเสียหายและได้รับการตัดสินให้รับการชดเชยตามกฎหมายละเมิด (The Tort Liability Act) ยอดรวมที่ได้รับชดเชยต้องหักหนึ่งในยี่สิบ (ร้อยละ 5) ของจำนวนเงินที่ได้รับสมทบกลับเข้ากองทุน ได้รับระบุในกฎหมายประกันสุขภาพแห่งชาติ (National Insurance Act 1962:381) มีการกำหนดเพดานไว้ด้วย คือในแต่ละเหตุการณ์ของการได้รับความเสียหายให้ได้รับการชดเชยมากที่สุดไม่เกิน 1,000 เท่า ของตัวเลขที่ได้กำหนดไว้เป็นฐานกำหนดในกฎหมายประกันสุขภาพแห่งชาติ (National Insurance Act 1962:381) และในแต่ละการบาดเจ็บของเหตุการณ์ที่เสียหาย ให้ได้รับ ชดเชยมากที่สุดไม่เกิน 200 เท่าของตัวเลขที่ได้กำหนดไว้เป็นฐาน แต่ถ้าไม่เพียงพอจ่ายชดเชย ให้ลดการจ่ายลงตามส่วน จะเห็นว่ากฎหมายนี้ได้กำหนดเพดานและกำหนดอัตราการจ่ายชดเชยเป็นรายการไว้ล่วงหน้า หมวด 12-16 ให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่ดำเนินการให้ผู้ให้บริการทุกคนทั้งภาครัฐและเอกชนต้องมีประกันสำหรับการจ่ายชดเชยให้ผู้ป่วย รัฐบาลเป็นผู้ให้การรับรองสมาคมผู้รับประกันซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้รับประกันซึ่งผู้รับประกันต้องเป็นสมาชิก ถ้ามีผู้รับประกันหลายรายทุกรายต้องมีหน้าที่จ่ายชดเชยร่วมกันและสัดส่วนเท่ากัน สมาคมฯมีสิทธิในการเก็บเบี้ยประกันจากผู้ให้บริการต่อปี จะเห็นว่ากฎหมายนี้บังคับผู้รับประกันให้มีเกณฑ์เดียวกัน บังคับให้ผู้ให้บริการชำระเบี้ยประกันร่วมกันอย่างเป็นธรรมและบังคับให้เฉลี่ยประกันแก่ประชาชนถ้วนทุกคน หมวด 17-23 สมาคมฯมีหน้าที่สนับสนุนการเงินให้กับคณะกรรมการชุดหนึ่ง (The Patient Claims Panel) ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐบาล โดยประธานมีที่มาจากผู้พิพากษาหรือคือผู้พิพากษาเอง กรรมการ 3 คน เลือกมาจากฝ่ายผู้ป่วยหรือประชาชน หนึ่งคนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์สาขาที่เกี่ยวข้อง

หนึ่งคนเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินเป็นตัวแทนของฝ่ายผู้รับประกัน อีกหนึ่งคนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสาธารณสุขของประเทศ คณะกรรมการรวมทั้งสิ้น 7 คน คณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณาเรื่องที่ยื่นขอชดเชยตามคำร้องของผู้ป่วยหรือผู้ได้รับความเสียหาย ผู้ให้บริการ ผู้รับประกัน หรือศาล คณะกรรมการมีหน้าที่ให้ความเห็นในการให้ค่าชดเชย ซึ่งผู้รับประกันต้องชดเชยให้ตามนั้น ให้ผู้ป่วยเลือกฟ้องแพ่งได้โดยไม่ตัดสิทธิทางแพ่ง แต่ถ้าได้รับการจ่ายชดเชยไปแล้วจะยื่นเรื่องฟ้องแพ่งซ้ำอีกไม่ได้เว้นแต่ถ้าเกิดจากเจตนาหรือบกพร่องอย่างชัดแจ้งให้ฟ้องแพ่งได้ตามสิทธิที่ระบุในกฎหมายละเมิด รวมทั้งยังมีสิทธิจากกฎหมายผลิตภัณฑ์ (Product Liability Act 1992:18) หรือสิทธิกฎหมายจราจรด้วย (Traffic Damage Act 1975:1410) สำหรับอายุความนั้น 3 ปีนับจากรู้ หรือ 10 ปีนับจากได้รับความเสียหาย จะเห็นว่ากฎหมายนี้เป็นเรื่องการประกันวิชาชีพช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการชดเชยไปแล้วไม่มีความเสียหายที่จะต้องเรียกร้องทางแพ่งได้อีกต่อไปโดยไม่ได้ไปแก้กฎหมายแพ่งและไม่พูดถึงคดีอาญาเลย แต่ถ้าเป็นความเสียหายที่เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ยังสามารถใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามกฎหมายละเมิดได้ แม้ว่าผู้ป่วยอาจได้รับการจ่ายค่าชดเชยการบาดเจ็บแก่ผู้ป่วยภายใต้กฎหมายนี้แล้ว เมื่อมีผู้ได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ ขั้นตอนกระบวนการช่วยเหลือในขั้นต้นนั้นเริ่มจากการติดต่อกับผู้ให้บริการหรือหัวหน้างาน แพทย์ผู้ให้บริการหรือสถานบริการเป็นด่านแรกในการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขหรือไม่พอใจ สามารถติดต่อ Patient Authority ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อขอความช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร ผู้ให้บริการหรือหน่วยงานคำร้องของผู้เสียหายส่วนใหญ่จะมีคำรับรองจากแพทย์ โรงพยาบาล ตัวแทนทางกฎหมายของผู้ป่วย หรือคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ป่วย ก่อนปี 1995 คำร้องของผู้เสียหายจะถูกส่งไปยังบริษัทประกันโดยตรง แต่ในปี 1995 ได้เปลี่ยนไปเป็นส่งให้กับ County Council Mutual Insurance Company (Studdert and Brennan, 2001) สำนักงานประกันสังคมหรือบริษัทประกันร่วมของสภาเขต (CCMIC) ได้จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์แผนงานการชดเชยการบาดเจ็บจากการรักษาทางการแพทย์ รายละเอียดสิทธิที่พึงมีพึงได้ รวมทั้งกระบวนการในการเสนอเรื่องร้องขอไว้สำหรับผู้รับบริการในทุกสถานบริการไม่ว่าจะเป็นในภาครัฐหรือเอกชน ขั้นที่สอง ถ้าผู้รับบริการเห็นว่าเป็นความผิดพลาดของผู้ให้บริการ สามารถเสนอเรื่องต่อหัวหน้าหน่วยงาน หรือ Health Care Supervisor ได้ภายใน 2 ปีนับจากรับรู้ความผิดพลาดนั้น เพื่อส่งเรื่องไปที่ Personskaderreglering AB หรือ PSR ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียนและพิจารณาโดยคณะกรรมการ ผู้เสียหายสามารถเลือกที่จะยื่นฟ้องร้องทาง

กฎหมาย ต่อคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ หรือเสนอต่อศาลด้วยตนเองได้ แต่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหมดเอง ขั้นตอนที่สาม ในกรณีที่ได้รับการพิจารณาว่าได้รับความเสียหายจากการรักษาสามารถขอรับเงินชดเชยได้จาก patient insurance ภายใน 3 ปีแต่ไม่เกิน 10 ปีหลังจากการรับรู้ความเสียหาย

จากประสบการณ์ของสวีเดนตั้งแต่มีการใช้ระบบการจ่ายค่าชดเชยโดยไม่พิสูจน์ความผิด และเริ่มมีการตั้งกองทุนเพื่อจ่ายค่าชดเชยดังกล่าวขึ้น Swedish Patient Insurance Compensation Fund 1975 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 1975 ถึง 31 ธ.ค. 1999 จากรายงานที่มีการจ่ายชดเชยของผู้รับประกันจำนวน 140,000 ราย คณะกรรมการได้พิจารณาเฉพาะเรื่องที่ผู้เสียหายไม่เห็นด้วยกับการจ่ายค่าชดเชยของผู้ประกัน โดยคณะกรรมการได้รับคำร้องให้พิจารณาเพียง 7,223 รายที่ไม่เห็นด้วย ในจำนวนนี้คณะกรรมการได้สรุปค่าชดเชยที่แตกต่างจากตัวเลขของผู้ประกันเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าระบบนี้มีข้อได้เปรียบน้อย และมีกลไกการจัดการการโต้แย้งที่ไม่เป็นภาระมาก และประชาชนก็เข้าใจสิทธิของตนเองในการเรียกร้องค่าชดเชยได้ จำนวนรายที่เรียกร้องจึงเพิ่มขึ้นทุกปี และต่อมาหลังจากมีการใช้กฎหมาย The Patient Injury act 1996 เพื่อครอบคลุมผู้ให้บริการทั้งหมดเข้ามาในระบบการประกันและการจ่ายค่าชดเชยโดยไม่พิสูจน์ความผิดดังกล่าว จากการศึกษาเฉพาะปี ค.ศ. 1998 ได้รับเรื่องไว้จำนวน 8,552 ราย ในจำนวนนี้ได้รับการชดเชยเพียงร้อยละ 45 จำนวนเงินชดเชยแต่ละรายอยู่ระหว่าง 110-805,700 เหยริยญูโร โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9,050 เหยริยญูโร ต้นทุนรวมของการประกันอยู่ที่ 29 ล้านเหยริยญูโร มีเพียงไม่เกิน 10 รายต่อปีที่นำคดีไปสู่ศาล ในแต่ละปีมีผู้ไม่พอใจต่อการตัดสินใจของบริษัทประกัน และนำเรื่องยื่นต่อคณะกรรมการพิจารณาการชดเชยประมาณ 1,000 ราย หรือประมาณร้อยละ 10 ของข้อร้องเรียนทั้งหมด มีเพียง 5-10 รายนำสู่การฟ้องศาล และเพียง 1 รายที่ชนะคดี (Hoffman, S. Z., 2009) จำนวนเงินที่ชดเชยอ้างอิงจากกฎหมายเดิม (Tort damage Act 1972) อย่างไรก็ดี มีที่แตกต่างออกไปคือมีการกำหนดเพดานสูงสุดในการจ่ายเงินชดเชย ในแต่ละกรณีโดยทั่วไปหลักในการพิจารณาเกณฑ์การเรียกร้องขอค่าชดเชยมี 3 ประการคือ ประการแรก การบาดเจ็บจะต้องเกี่ยวข้องกับการรักษาทางการแพทย์ ได้แก่ การตรวจ การวินิจฉัย การรักษา การจ่ายยา หรือกระบวนการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการรักษา เช่น การให้เลือด การติดเชื้อและอุบัติเหตุระหว่างการรักษา ความบกพร่องของเครื่องมือ แต่ไม่รวมถึงการรักษาเพื่อช่วยชีวิต เช่น ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ประการที่สอง การรักษาไม่เป็นไปตามมาตรฐาน โดยเปรียบเทียบมาตรฐานการรักษาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขานั้นๆ ประการที่สาม ถ้ามีทางเลือกอย่างอื่นในกระบวนการรักษาแล้วสามารถ

หลีกเลี่ยงการบาดเจ็บได้ก็จะได้รับการชดเชย เช่น การรักษาวิธีอื่น การใช้สถานพยาบาลอื่นจากการศึกษาในปี ค.ศ. 1994 พบว่าส่วนใหญ่การเรียกร้องค่าชดเชยความเสียหายจากการรักษาได้แก่ การผ่าตัด (operation) อุบัติเหตุ (accident) การดมยาสลบด้วยยานุพันธ์ของฝิ่น (narcosis) การระงับความรู้สึกเฉพาะที่ (local anaesthesia) การวินิจฉัยโรค (diagnostics) ซึ่งได้รับการชดเชย ส่วนสาเหตุของรายที่ปฏิเสธการชดเชย ได้แก่ การบาดเจ็บเล็กน้อย ความเจ็บป่วยที่ไม่สัมพันธ์กับการรักษา เป็นผลแทรกซ้อนที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อุบัติเหตุที่ไม่สัมพันธ์กับการรักษา มีการจ่ายการชดเชยจากการประกันชนิดอื่น ปัจจุบันสวีเดนสามารถพิจารณาเรื่องร้องเรียนประมาณร้อยละ 50 เสร็จภายใน 6 เดือน ร้อยละ 95 เสร็จสิ้นภายใน 8 เดือน ในภาพรวมจากการทบทวนรายงานพบว่าการศึกษาใช้เวลาเร็วขึ้น

โครงสร้างการประกันสุขภาพแห่งชาติได้กระจายความรับผิดชอบไปยังสภาเขต ดังนั้นจึงเป็นความรับผิดชอบของสภาเขตในการจัดการให้บริการสุขภาพ ผู้ให้บริการทั้งในโรงพยาบาลและศูนย์บริการปฐมภูมิในระดับเขต ได้รับเงินค่าจ้างจากเขตคิดเป็นร้อยละ 95 ของการให้บริการสุขภาพที่อยู่ภายใต้การดูแลของสภาเขตในการดูแลของรัฐ สภาเขตในฐานะนายจ้างจึงเป็นฝ่ายรับผิดชอบในการจ่ายเบี้ยประกันแทนผู้ให้บริการ ยกเว้นผู้ให้บริการอิสระหรือภาคเอกชนซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 5 ของผู้ให้บริการทั้งหมด จะถูกบังคับโดยกฎหมายให้ต้องซื้อประกันจากบริษัทประกันเอกชนด้วยตนเอง โดยบริษัทประกันจะเป็นผู้คำนวณจำนวนเบี้ยประกันตามความเสี่ยงของสถานบริการแต่ละประเภท ดังนั้นแหล่งที่มาของเงินชดเชยส่วนใหญ่จึงมาจากภาษีในระดับเขตจากการเก็บภาษีเงินได้ตามสัดส่วนต่อหัวประชากรที่รับผิดชอบ

สรุป

ประเทศสวีเดนได้มีการบัญญัติกฎหมายขึ้นเพื่อให้มีการรวบรวมบริษัทประกันภัยต่างๆ ที่รับประกันวิชาชีพมารวมกันเป็นสมาคมที่กฎหมายบัญญัติขึ้น เพื่อแก้ปัญหาวิกฤติการณ์การฟ้องร้องทางการแพทย์ขึ้น เป็นกฎหมายแรกที่มีการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายโดยไม่พิสูจน์ความผิด ปี 1997 ประเทศสวีเดนมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติ Patient Injury Act จากกระบวนการประกันสมัครใจเดิม กำหนดให้ผู้ให้บริการทุกคนต้องมีประกันการบาดเจ็บจากการรักษาทางการแพทย์ เอกชนก็ต้องซื้อประกันจากบริษัทประกันเอกชน บริษัทประกันมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องให้การประกันอุบัติเหตุหรือความเสียหายที่เกิดจากการรักษาทาง

การแพทย์ตามที่กำหนด บริษัทประกันสามารถเสนอข้อตกลงอื่นๆ ในการเสนอสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมได้ สำหรับความเสียหายจากการรักษาโดยแพทย์หรือผู้ให้บริการที่ไม่ได้มีการประกันจะมีการจ่ายค่าชดเชยจากสมาคมการประกันตนผู้ป่วย (Patient Insurance Association) โดยที่ผู้ให้ประกันทุกรายจะต้องเป็นสมาชิกสมาคมดังกล่าว การชดเชยจะครอบคลุม การให้บริการสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การดูแลที่บ้าน การจ่ายค่าชดเชยรายสัปดาห์ ภายใต้ระเบียบการประกันสังคม ที่มาของระบบการชดเชยของสวีเดน จึงไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายที่สูงมากจากระบบกฎหมาย แต่เกิดจากการให้ความสำคัญกับความพอเพียงในการชดเชยมากกว่า ยังมีการกำหนดให้ผู้ให้บริการมีหน้าที่รายงานรายละเอียดของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นไปยัง National Board of Health and Welfare (NBW) และถ้าพบว่าความผิดพลาดดังกล่าวมาจากผู้ให้บริการคนหนึ่งๆ ข้อมูลจะถูกส่งต่อไปยัง Medical Responsibility Board (MRB) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดูแลและควบคุมวิชาชีพ โดยที่ MRB ทำหน้าที่ตัดสินลงโทษ แต่ไม่มีบทบาทในการพิจารณาจ่ายค่าชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น กฎหมายนี้เป็นการต่อขยายจากการประกันวิชาชีพ มีหลักเกณฑ์การจ่ายชดเชยตามหมวด 6-7 หลักการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายโดยไม่พิสูจน์ความผิด ซึ่งเป็นส่วนที่แตกต่างจากกฎหมายละเมิดโดยรวมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ การวินิจฉัย การดูแล การรักษา หรือการให้บริการอื่นที่เทียบเท่า ซึ่งพิสูจน์ย้อนหลังแล้วทำให้ทราบได้ว่าความเสียหายที่ผู้ป่วยได้ รับนี้สามารถหลีกเลี่ยงได้ (avoidable injury) หรือป้องกันได้ (preventable injury) แต่ก็มีส่วนที่เป็นความเสียหายที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้บางกรณี (un-avoidable injury) เช่นการทำให้เกิดการแพร่เชื้อเข้าสู่ผู้ป่วย เป็นกรณีที่แพทย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ซึ่งก็ต้องจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายนี้ นอกจากนี้ยังมีความเสียหายที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ได้แก่กรณีอุบัติเหตุและความบกพร่องของยาหรือผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ซึ่งก็จะไม่พิสูจน์ความผิดโดยถือว่าเป็นความผิดโดยไม่ต้องพิสูจน์คือความรับผิดโดยเคร่งครัดด้วย (strict liability) ดังนั้นกฎหมายจึงมีทั้งส่วนที่สามารถหลีกเลี่ยงได้และส่วนที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้แต่ความสำคัญอยู่ที่การจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากการรับบริการสาธารณสุขโดยไม่พิสูจน์ความผิด หมวด 8-11 ผู้ป่วยต้องสมทบเงินกองทุนด้วย ผู้ป่วยที่ได้รับความเสียหายและได้รับการตัดสินให้รับการชดเชยตามกฎหมายละเมิด (The Tort Liability Act) ยอดรวมที่ได้รับชดเชยต้องหักหนึ่งในยี่สิบ (ร้อยละ 5) ของจำนวนเงินที่ได้รับสมทบกลับเข้ากองทุน กฎหมายนี้ได้กำหนดเพดานและกำหนดอัตราการจ่ายชดเชยเป็นรายการไว้ล่วงหน้า รัฐบาลเป็นผู้ให้การรับรองสมาคมผู้รับประกันซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้รับประกันซึ่งผู้รับประกันต้องเป็นสมาชิก บังคับให้ผู้ให้บริการชำระเบี้ย

ประกันร่วมกันอย่างเป็นธรรมและบังคับให้เฉลี่ยประกันแก่ประชาชนถ้วนทุกคน กฎหมายนี้เป็นเรื่องการประกันวิชาชีพช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการชดเชยไปแล้วไม่มีความเสียหายที่จะต้องเรียกร้องทางแพ่งได้อีกต่อไปโดยไม่ได้ไปแก้กฎหมายแพ่งและไม่พูดถึงคดีอาญาเลย แต่ถ้าเป็นความเสียหายที่เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ยังสามารถใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามกฎหมายละเมิดได้ แม้ว่าผู้ป่วยอาจได้รับการจ่ายค่าชดเชยการบาดเจ็บแก่ผู้ป่วยภายใต้กฎหมายนี้แล้วจากประสบการณ์ของสวีเดนตั้งแต่มีการใช้ระบบการจ่ายค่าชดเชยโดยไม่พิสูจน์ความผิด และเริ่มมีการตั้งกองทุนเพื่อจ่ายค่าชดเชยดังกล่าวขึ้น Swedish Patient Insurance Compensation Fund 1975 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 1975 ถึง 31 ธ.ค. 1999 จากรายงานที่มีการจ่ายชดเชยของผู้รับประกันจำนวน 140,000 ราย คณะกรรมการได้พิจารณาเฉพาะเรื่องที่ผู้เสียหายไม่เห็นด้วยกับการจ่ายค่าชดเชยของผู้รับประกัน โดยคณะกรรมการได้รับคำร้องให้พิจารณาเพียง 7,223 รายที่ไม่เห็นด้วย ในจำนวนนี้คณะกรรมการได้สรุปค่าชดเชยที่แตกต่างจากตัวเลขของผู้รับประกันเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าระบบนี้มีข้อโต้แย้งน้อย และมีกลไกการจัดการการโต้แย้งที่ไม่เป็นภาระมาก และประชาชนก็เข้าใจสิทธิของตนเองในการเรียกร้องค่าชดเชยได้ จำนวนรายที่เรียกร้องจึงเพิ่มขึ้นทุกปี และต่อมาหลังจากมีการใช้กฎหมาย The Patient Injury act 1996 เพื่อครอบคลุมผู้ให้บริการทั้งหมดเข้ามาในระบบการประกันและการจ่ายค่าชดเชยโดยไม่พิสูจน์ความผิดดังกล่าว จากการศึกษาเฉพาะปี ค.ศ. 1998 ได้รับเรื่องไว้จำนวน 8,552 ราย ในจำนวนนี้ได้รับการชดเชยเพียงร้อยละ 45 จำนวนเงินชดเชยแต่ละรายอยู่ระหว่าง 110-805,700 เหยียญูโร โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9,050 เหยียญูโร ต้นทุนรวมของการประกันอยู่ที่ 29 ล้านเหยียญูโร มีเพียงไม่เกิน 10 รายต่อปีที่นำคดีไปสู่ศาล ในแต่ละปีมีผู้ไม่พอใจต่อการตัดสินใจของบริษัทประกัน และนำเรื่องยื่นต่อคณะกรรมการพิจารณาการชดเชยประมาณ 1,000 ราย หรือประมาณร้อยละ 10 ของข้อร้องเรียนทั้งหมด มีเพียง 5-10 รายนำสู่การฟ้องศาล และเพียง 1 รายที่ชนะคดี จำนวนเงินที่ชดเชยความเสียหายแต่ละรายมีสิทธิเรียกร้องได้ตามประเภทต่างๆของค่าเสียหายโดยอ้างอิงจากกฎหมายละเมิดเดิม (Tort damage Act 1972) อย่างไรก็ตาม มีที่แตกต่างออกไปคือมีการกำหนดเพดานสูงสุดในการจ่ายเงินชดเชยเอาไว้ล่วงหน้าในแต่ละกรณี ความสำเร็จของแบบแผนการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายโดยไม่พิสูจน์ความผิดรูปแบบสวีเดนจึงเป็นรูปแบบ (model) ที่ประเทศต่างๆทั่วโลกได้หยิบยกขึ้นเพื่อศึกษาว่าเหมาะสมกับการแก้ไข้ปัญหาของประเทศรวมถึงประเทศไทย ซึ่งได้มีความพยายามผลักดันให้มีการร่างพ.ร.บ.คุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการสาธารณสุขขึ้น ต่อยอดจากการ

จ่ายค่าชดเชยความเสียหายเบื้องต้นจาก มาตรา 41 แห่ง พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยมีการพิจารณาข้อดีข้อเสียของผู้เสียหาย ผู้ให้บริการและระบบการสาธารณสุขของประเทศ ประกอบด้วย

เอกสารอ้างอิง

พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2545). ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 116 ก ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2545 (หน้า 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

Adelman and Westerlund. (2004). The Swedish Patient Compensation System: A Viable Alternative to the U.S. Tort System. Bulletin of The American College of Surgeons, pp. 89(1), 25-30.

Dute J. Faure, G.M., & Koziol, H. (2004). Comparative No-Fault Compensation in the Health Care Sector: Comparative Reports and Conclusions. Austria: Tort and Insurance Law.

Espersson. (2000). The Patient Injury Act: A Comment by Carl Espersson. The Swedish Patient Insurance Association, pp. 1-9.

Glenngård, A.H. et al. (2005). Health systems in transition. World Health Organization 2005, pp. xiii-3.

Hoffman, S. Z. (2009). No-Fault Solutions to the Problem of Medical Injuries: A Focus on Sweden as a Model. Annals of Health Law Advance Directive, 18, 73-93.

National Social Insurance Office. (2003). Social Insurance; General Information about Social Insurance (brochure). Retrieved from Social Insurance in Cyprus:

<http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/sid/sidv2.nsf/All/CFC7F0DD3FCB4E94C2257A170036EE4D?OpenDocument>

Studdert and Brennan. (2001). No-fault compensation for medical injuries: The prospect for error prevention. JAMA, 286(2), 217-223.

Swedish Institute. (2009). Health Care in Sweden. Retrieved from Si.Svenska institutet: <http://www.si.se>

The Patient Injury Act 1996. (2002). Medical Malpractice Systems around the Globe: Examples from the US- tort liability system and the Sweden- no fault system Health. USA: The World Bank Group.

FRENCH CORPORATE GOVERNANCE SYSTEM: THE CHOICE FOR THAILAND CORPORATE GOVERNANCE*

ระบบบรรษัทภิบาลของฝรั่งเศส: ทางเลือกของบรรษัทภิบาลในประเทศไทย

Keatkhamjorn Meekanon

เกียรติกำจร มีชนอน

Lecturer, International College, Silpakorn University, Thailand

อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร

E-mail: Meekanonk@silpakorn.edu

Abstract

The possibility of transferring French CG system to Thailand is a very interesting topic, because Thailand and France share the civil-law system. However, the current adoption of UK CG Code is problematic because incompatibility of legal systems between Thailand and the UK. Moreover, British CG rules are designed to deal with dispersed ownership with well-established governance mechanism, so that they fail to address the issues of family-run business, ownership concentration, interlocking directorate, cross-shareholding, an informal alliance and state-owned enterprises (SOEs). Thailand uses the civil-law system, whereas the UK uses the common-law system. Hence, this paper explores this issue through literature review on French CG system, including corporate laws, ownership coordination and inter-firm coordination. After the exploration, it finds that stock markets in France and in Thailand are characterized by ownership concentration dominated by SOEs and family-run firms. However, French laws and regulators are less dispersed than Thai counterparts, because Thailand has too many CG-related laws and regulators. Hence, France and Thailand share the same legal system

* Received 23 June 2019; Revised 23 July 2019; Accepted 25 August 2019

and have similar business environment. For this reason, it recommends Thailand to reform its CG law on the basis of French CG system. To do so, Thailand should consolidate both CG-related laws and CG regulators for better enforcement and compliance. To do so, Thailand has to split its Civil and Commercial Code into a Civil Code and a Commercial Code, and then integrates related statutes into the Commercial Code. To draft a Financial and Monetary Code, Thailand has to combine all finance and banking law together. Finally, it has to tie its CG rules with these codes.

Keywords: Corporate Governance, France, Choice

บทคัดย่อ

ในการนำเอาระบบบรรษัทภิบาลของฝรั่งเศสมาใช้ในประเทศไทยเป็นหัวข้อที่น่าสนใจ เพราะไทยและฝรั่งเศสใช้ระบบประมวลกฎหมายเหมือนกัน อย่างไรก็ตามการนำระบบบรรษัทภิบาลของอังกฤษที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีปัญหาเพราะระบบกฎหมายที่แตกต่างกันระหว่างไทยและอังกฤษ นอกจากนี้กฎธรรมาภิบาลของอังกฤษออกแบบมาเพื่อใช้กับการกระจายความเป็นเจ้าของในตลาดหุ้นที่มีกลไกการกำกับที่ดีจึงไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องธุรกิจครอบครัว การกระจุกตัวความเป็นเจ้าของ การเป็นกรรมการข้ามบริษัทกัน การถือหุ้นข้ามบริษัทกัน พันธมิตรแบบไม่เป็นทางการและรัฐวิสาหกิจ ไทยใช้ระบบประมวลกฎหมายแต่อังกฤษใช้ระบบกฎหมายประเพณี ดังนั้นบทความนี้จะสำรวจประเด็นนี้ผ่านการทบทวนวรรณกรรมของระบบบรรษัทภิบาลของฝรั่งเศส เช่น กฎหมายบริษัท การประสานความเป็นเจ้าของและการประสานงานระหว่างบริษัท และพบว่าตลาดหุ้นของไทยและฝรั่งเศสจะมีการการกระจุกตัวความเป็นเจ้าของโดยธุรกิจครอบครัวและรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากไทยและฝรั่งเศสใช้ระบบกฎหมายเดียวกันและมีสภาพแวดล้อมทางธุรกิจคล้ายคลึงกันดังนั้นบทความนี้จะเสนอว่าไทยควรจะปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับบรรษัทภิบาลตามแนวทางของฝรั่งเศส ซึ่งไทยควรรวบรวมกฎหมายเกี่ยวกับบรรษัทภิบาลและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่กระจัดกระจายอยู่เข้าด้วยกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้และปฏิบัติตามกฎหมาย ทำได้โดยแยกประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ออกเป็นประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาณิชย์ และนำประมวลกฎหมายพาณิชย์นี้ไปรวมกับกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และไทยควรรวมกฎหมายที่เกี่ยวกับการเงินการธนาคารทั้งหมดมา

รวมเป็นประมวลกฎหมายการเงินการธนาคาร ก่อนที่จะนำกฎบริษัทภิบาลไปผูกกับประมวลกฎหมายทั้งหลายเหล่านี้

คำสำคัญ: บริษัทภิบาล, ฝรั่งเศส, ทางเลือก

Introduction

Corporate governance (CG) has been developed in Western countries, such as the US and the UK. Later on, it has spread through many countries around the world, including Thailand. Despite different legal systems between the UK and Thailand, Thai government chose to follow the English legal traditions for the country's CG (Krishnamurti, C. S., Sěvić, A. & Sěvić, Z. 2005) Because Thailand's legal system is largely based on civil law, the adoption of British-based CG system fails in Thailand. Moreover, British CG practices are largely based on dispersed ownership with well-established governance mechanism, they fail to address the issues of family-run business, ownership concentration, interlocking directorate, cross-shareholding, an informal alliance and to a lesser degree a pyramid of ownership and the structure of the board that are common in Thailand. The ownership of Thai firms is one of the most concentrated in East Asia (Peng, M.W., Au, K.Y. & Wang, D.Y.L. 2001) Thai ownership concentration is very similar to that in continental Europe, especially the French one, because family-run business and state-owned enterprises (SOEs) dominate stock markets, both in Thailand and France. Like Thailand, France uses civil-law system. As Thailand and France share the same legal system and have compatible ownership structure in stock markets, the adoption of French CG system is likely to work in Thailand. This adoption might be a better choice. Hence, this paper discusses French CG in terms of an overview, corporate laws, ownership co-ordination, inter-firm co-ordination and CG system. Then, it explores the possibility to transfer French CG system to Thailand. Afterwards, it ends up with conclusion and suggestion respectively.

Content

French CG

France established its first company in 1717 with the issuance of *billet d'état* (similar to nowadays government bond) (Murphy, A. 2005) French CG model is characterised by a high degree of ownership concentration in both family and state hands. Over the last three centuries, French family firms have had to rely on self-financing from retained profit as a capital market and banking structure has been weak since the failure of the banking system and stock market in 1720 (Murphy, A. 2005) Self-financing has been one of the main causes of ownership concentration. Another cause is the state intervention. French state has always played a major role in the economy since the days of Jean Baptiste Colbert (1619-1683), the controller general of finance (Murphy, A. 2005) The family ownership has frequently been subject to political criticism, but many families have continued to run business until nowadays. They have been viewed as the peers of management who help a middle manager to accomplish his or her job. French economy was traditionally dependent on family business. Since WWII, French economy has been dominated by large firms and the state (Hancké, B. 2001) because political and business elites cooperated to promote industry concentration and reconstruction (Maclean, M., Harvey, C. & Chia, R. 2010) French CG belonged to 'dirigiste' model where the state dominated and sometimes intervened in the economy (Amable, B. 2003) (Hancké, B. 2001) If a French firm chooses a one-tier structure, its CEO and chairman tend to be the same person as *Président directeur-général* (PDG). French firms in every corporate form are subject to corporate governance rules.

French corporate law

From 1700s to 1850 France had restricted corporate forms into only simple partnerships (*société en nom collectif*) and limited partnership (*société en commandite*). France enacted a law stipulating firms to have a two-tier board in 1856, and the Commercial Code and the Limited Liability Act (*Loi sur les sociétés*) in 1867 incorporating this structure as it separated managerial and supervisory functions of the board (Aste, L.G. 1999) There was no corporate taxation before 1917, no formal rule of disclosure and no obligation to report corporate result before the 1930s (Gomez, P.Y. 2004) Hence, the autonomy of top management reached their peak during the inter-war period. During Nazi occupation, the Vichy regime abolished the two-tier structure in 1940 (Aste, L.G. 1999) However, the laws passed in 1940 and 1943 still required firms to have a unitary board of directors and to define the directors as independent management experts (Gomez, P.Y. 2004) France reintroduced a two-tier board in 1966, but it was not mandatory (Aste, L.G. 1999) Hence, French firms can choose either a unitary or two-tier board. The executive board makes decisions and manage firms under the CEO, and the supervisory board oversees these decisions and exercises control over the firms under the chairperson or PDG (Millet-Reyes, B. & Zhao, R. 2010) Only 1.62% of listed firms choose a two-tier structure (Aste, L.G. 1999) From 1986 to 1993 many state-owned firms were privatised. In 1995, *Viérot* Report recommended the good practices of CG (Gomez, P.Y. 2004) Since then, the state has privatised more large state-owned firms, such as Renault, France Telecom, but still keeps some stakes in the firms.

The main sources of corporate governance regulations in France include the EU Directives and Regulation relating to shareholders' right and information, the compulsory provisions of the French Civil Code, the French Commercial Code and The French Monetary and Financial Code, the General Regulation of *Autorité des marchés financiers* (AMF = the French financial supervisory authority) and the recommendations issued by the AMF (www.amf-france.org) and the the European Security and Market Authority (ESMA)

(www.esma.europa.eu), the soft law recommendation of the corporate governance codes which later become mandatory statutes enacted by French national assembly.

The French Commercial Code requires directors to serve *l'interêt social* (public stakeholders) by protecting the interest of the firms first and those of financial stakeholders and shareholders later. Their non-compliance led to criminal charge. The French Monetary and Financial Code stipulates listed firms to make information accessible to the general public subject to a regulation of AMF, but this regulation does not refer to particular CG code or report. However, AMF as the French securities and capital market regulator and ESMA jointly issue the recommendations in addition to AMF's General Regulation which is tied with the French Monetary and Financial Code. The French Commercial Code does not allow small shareholders to neither directly nor indirectly represent through the proxy voting system. (Hancké, B. 2001) Many large French firms have employee representatives in the board. (Maclean, M., Harvey, C. & Chia, R. 2010)

Code de Gouvernance d'Entreprise is published by *Association Française de la Gestion Financière* (AFG) (www.afg.asso.fr). Financial Security Law of France (*Loi sur la Sécurité Financière*) is a French equivalence to Sarbanne-Oxley Act enacted in 2003. French CG code governs *société anonymes* (SA) or public limited company with both a unitary and a two-tier boards and partnership. It refers to Community law and the French Commercial Code. The French Commercial Code provides an option between a unitary formula and a two-tier structure. It requires representation of women, employees with more than 3% shareholding, and work council in the boards. French Code stipulates the duration of directors. Auditors are statutory. It requires separation between CEO and chairman as this practice is new in France. This CG code requires top management to embrace more shareholder value as new foreign investors participate (Morin, F. 2000)

Ownership coordination in French firms

In the French turbulent history, many wars and upheavals have undermined the development of banking system and stock markets. This development is quite late in comparison with the same development in the UK, the US and the Netherlands. This development completed in 1966 when French banks flourished (Murphy, A. 2005) From 1895-1914 many French firms were reluctant or sometimes hostile to use banks and stock markets to raise capitals. A change in inheritance laws in 1905 led to shift from self-financing to debt-financing. Family ownership had long been embedded in France before WWII. From 1945-1982, there had been waves of nationalisation. Since 1982, Chirac government have privatised state-own enterprises (SOEs), so that the number of French shareholders increased from 1.7 million in 1982 to 6.2 million in 1987.

The majority of the large firms are family-owned and the state holds large minority block in many newly privatised firms (Aste, L.G. 1999) (Hancké, B. 2001) From 1992-1998, 57% of listed had individuals or families who own more than 10% stake. A third of listed firms were widely held. Another third were founder-controlled firms and the leftover third were heir-controlled family firms. In 2001 around 40% of unlisted firms have individual shareholders who held more than 50% stake. Block holders often hold around 30% stakes with controlling vote for *Cotation Assistée en Continu* (CAC) 40 firms (Murphy, A. 2005) In 2005, the state still held 33% stake in leading firms in the Paris Bourse.

Nowadays, most French public companies adopt the corporate form of a *société anonyme* (SA) with roughly 90% of *Société de Bourse Française* (SBF) 120 (the index of the 120 largest firms listed on Euronext Paris) (www.boursier.com). Some French listed firms adopt the form of a European company (*Societas europaea* = SE) governed by European regulation which are not discussed here (eur-lex.europa.eu). Other listed firms adopt the form of a *société en commandite par action* (SCA) as they are family-run firms. In the

SCA, family owners and founders are often unlimited liability partners, whereas other partners are limited liability shareholders. The SCA has an efficient defence mechanism against unsolicited (hostile) takeover. Hence, a weak bank system and capital market led to the formation of holding companies. (Murphy, A. 2005) The state still supports some strategic decisions of these firms and continues to exercise some control and encourage domestic monopoly (Yoo, T. & Lee, S.H. 2009) Hence, ownership in French firms is highly concentrated and generally owned by a small number of investors. The firm founders often retain majority shares.

Inter-firm coordination in France

France is more open to foreign investors than German. *Caisse des Dépôts et Consignation* stabilises shareholding base of French companies. (Morin, F. 2000) Around 40% of the market capitalisation of the top-40 firms listed on CAC was tied up in cross-shareholdings in the late 1990s. (Hancké, B. 2001) In 2002, *Mouvement des Entreprises de France/Association Française des Entreprises Privée* (MEDEF/AFEP) tried to reform CG. The MEDEF/AFEP have set up the *Haut Comité de Gouvernement d'Entreprise* (HCGE) as a governance committee in charge of verifying the implementation of and compliance with their code which is based on 'comply-or-explain' principle (afep.com). Their attempt failed to reduce reciprocal directors' mandates and cross-shareholding. Multiple board membership still exists and fostered cohesive tied for the elites. The financial deregulation has led to elite-controlled cross-shareholding instead of shareholder capitalism because banks cannot monitor new CG effectively. (Hancké, B. 2001) The cross-shareholding exists in France whereby one friendly firm hold majority shares of each other (*noyaux durs*) like in Japan and South Korea. (Aste, L.G. 1999) However, the cross-shareholding has been declining, though continuing to have a role. (Morin, F. 2000)

Because France has strong elite networks with state activism (*dirigiste* approach), interlocking directorates are common. As most top executives, civil servants and politicians graduate from *Grande école*, elite-based coordination mechanism is the main characteristics of *dirigiste* model with concentrated power relations and state initiative policy. (Maclean, M., Harvey, C. & Chia, R. 2010) As efficient coordination mechanisms for French CG, the elite networks and state ownership facilitate interlocking directorates. Because French firms often recruit senior managers directly from civil service, this recruitment enhances close relations between the state and firms. Many top executives used to be bureaucrats. Consequently, French boards are notorious for political representation and the state often muddles in firms' strategic decisions. (Balachandran, K. R., Rossi, A. & Van der Stede, W. A. 2011) Hence, most French CG research is orientated towards underscoring the political dimension of management. (Gomez, P.Y. 2004)

French CG system

Before the 1990s, French CG had been bank-based. State-owned banks or firms have been used for public intervention in the economy. Many French firms, such as LVMH, Kering and Carrefour that adapt a two-tier board system are more successful. However, this system cannot eliminate interlocking directorates, but allow both directors from the executive board (*Conseil d'exective*) with mandatory resignation to be appointed to the supervisory board (*Conseil de surveillance*), and the old directors tend to use the supervisory board to retain their control for political, not economic reason. (Millet-Reyes, B. & Zhao, R. 2010) Since 2000, a new CG structure which relied more on outside director has replaced the closed CG model. French CG has no longer been organised around either banks or the state. The new long-term institutional investors, such as pension funds have been patient for long-term capital. The management of large firms are independent from outside

influence through complex cross-ownership arrangement. (Hancké, B. 2001) Hence, the financial market cannot discipline French management. Double voting right can be included in firm charters under certain conditions, and can be revoked by a share transfer as anti-takeover mechanism. (Morin, F. 2000) With higher dividend non-voting shares exit.

Nevertheless, to attract more foreign investors, some private firms try to extricate themselves from this practice. The call for transparency, control and clearly defined accountabilities dilutes the autonomy of executives. Almost half of the most powerful French directors combine the role of chairpersons and CEOs as PDGs enjoy discretion in parallel with the state's restructuring policy in spite of increasing pressure from foreign investors and independent directors. (Maclean, M., Harvey, C. & Chia, R. 2010) French top executives often argue that autonomy is a necessary condition for restructuring. They prefer stability and continuity of membership within the boards, maintained by interlocking directorates. To concentrate on profitability, autonomy from the state and other stakeholders is necessary to exclude a broad social and political dimension from strategic decisions. (Hancké, B. 2001) Thus, minority shareholders are not well protected.

Conclusion

Like Thailand, family-run business and SOEs dominate French stock market with a high degree of ownership concentration. Political and corporate élites collude to promote industry concentration and reconstruction. French CG is characterized by 'dirigiste' model where the government guides the economy. Since *Viérot* Report recommended the good practices of CG in 1995, France has developed its CG from the EU directives, the mandatory provisions of the French Civil Code, the French Commercial Code, the French Financial and Monetary Code, regulation of AMF and ESMA financial regulator and some

soft law recommendations. French Commercial Code mandates directors to serve public stakeholders, including firms, financial stakeholders and shareholders. If they fail to comply with the code, they will face criminal charge. *Code de Gouvernance d'Entreprise* and Financial Security Law were among the first CG-related laws in France.

Like in their Thai counterparts, ownership in French firms is highly concentrated and generally owned by a small number of investors, mainly founders, the state and family members. However, France is more open to foreign investors than Thailand. Like in Japan and South Korea, the cross-shareholding and interlocking directorates are widespread in France. Like in Thailand, French firms often invite ex-bureaucrats to join their boards.

French Commercial Code allow firms to choose either a unitary and a two-tier board system, but Thai corporate law does not require Thai firms to adopt any particular board structure. Like in Thailand the financial market cannot discipline French management. Like their Thai counterparts, French top executives believe in their discretion for any strategic decision-making. They prefer stability and continuity of membership within the boards. Therefore, it is more sensible to adopt French CG rules in Thailand as legal system and business environment in both countries are quite similar.

Suggestion

The main problems of Thai CG system are: 1) incompatibility between UK CG Code and Thai legal system, 2) too many laws related to CG, and 3) too many regulators. The current Thai CG Code adopted directly from the UK with different legal systems and business environments does not work properly in Thailand. The UK uses Common-law system whereas Thailand uses Civil-law system. This adoption has many flaws because the UK system lacks legal sanction and clear punishment when stock market commission as a regulator enforces listed companies to comply with CG code.

Thai government and legislators should look to the CG system in the countries that are more compatible with Thai business environment, rather look only to the US or the UK with different business environments and legal systems as the sources of updating Thai commercial law. In compatibility with the civil law that Thailand adopted from continental Europe, including France for a century, Thai legal experts and legislators should draft Thailand's CG code with more compulsory nature like in France whose environments are more similar to those of Thailand. The researcher sees that France uses Civil-law system like Thailand. Thailand should adopt French CG system because both family-run firms and SOEs dominate both Thai and French stock markets with ownership concentration is a norm.

As in France, the enactment of statutory regulation that either integrate or link CG code into Thai Commercial and Civil Code are more in line with the civil law in France, but some Anglo-Saxon law can be used if it promotes business and attract investors. However, Thailand may require SET, BOT, SEC, OIC etc. to draft and update CG code modelled on France CG code and enacts laws to link this code to Thai Commercial and Civil Code, because France CG code is updated regularly and the tie-up between this code and Thai Commercial and Civil Code follows the way France does in its civil law. British CG code allows debates before punishment while the French CG law can prosecute the wrongdoers faster. Even if well-structured boards cannot always preclude questionable corporate actions, the compulsory CG rule can facilitate legal actions in Thailand.

More than 30 statutes in Thailand concerning CG confuse company directors and regulators. Some laws impose criminal penalties on director and non-director managers of companies on the one hand, and others allow SET and shareholders to file civil lawsuits against these managers on the other hand. Many directors in its training courses complained that scattered laws governing the role and responsibilities of directors are confusing. The laws

governing CG are unclear, diversified and too complicated. CG laws should require qualification of directors, duty of the chairman. The two-tier board can prevent duality between CEO and the chairman, conflict of interest and collusion. As Thai companies face the problem of different interpretations on CG rules from various regulators, Thailand needs minimum legal requirement for CG. The law must deal with inter-firm loan, corporate corruption and the misuse of corporate fund. More than 50% of independent directors are needed. Thai government and legislators should draft the specific corporate law to govern all aspects of listed firms as they involve many stakeholders, such as shareholders, family founders, staff and so on. The well-written law will reduce different interpretations on CG by several regulators. Even if the regulators cannot be merged for the time being, all of them must interpret the same rules in the same way.

To follow French CG system, Thailand should split Civil and Commercial Code into Civil Code and Commercial Code. Then, it combines Commercial Code with Public Limited Companies Act 2551BE, Social Enterprise Promotion Act 2562BE, Cooperative Act 2562BE, Small and Medium-size Enterprise Promotion Act 2561BE and other related statutes so as to create a new commercial code which covers all forms of enterprises. This new code may create a new corporate form similar to French SCA to protect Thai family-run listed firms from unsolicited takeover in Thailand's stock market. Thailand should create a monetary and financial code through combining Financial Institution Act 2561BE, Bank of Thailand Act 2561BE, People's Financial Institution Act 2562BE, Commercial Banks 2505BE, Insurance Commission Act 2550BE, Security and Exchange Act 2535BE and other related statutes. Thailand should tie its CG Code with these codes in order to improve legal sanctions of corporate governance. French CG rules are tied with the existing codes and less dispersed than Thai CG rules which are written in Civil and Commercial Code, several acts and statutes and SEC rules. Thai CG rules causes

a lot of problems for board of directors to comply with. French CG rules clearly state the relationship between shareholders and executives in corporate governance and prosecute the wrongdoers faster than either current Thai or UK CG rules.

(Segrestin, B. & Hatchuel, A. 2011) believe that the current corporate laws in the world do not protect the autonomy of management. The management theory and CG literature has underestimated the role of law in the evolution of CG, especially in European countries. They suggest new governance rules to ensure the executives' freedom to pursue efficient and legitimate, strategy and goal. The best form of CG should strike a balance between protecting minority shareholders' right and ensuring managerial discretion. They recommend three legal principles: 1) the parties who recognise the authority and accept that their potential is managed for the success of the corporate strategy should be differentiated from the other stakeholders, 2) they should be authorised to appoint and dismiss executives, but not to give incentive that can distract executives' attention from corporate survival, 3) they should contribute jointly to the impact of strategic decisions. The legislators should pass the law to regulate corporate behaviours, executives and shareholders to ensure the protection of all stakeholders. Their suggestion can help Thai legislators to consolidate many Thai statutes relevant to CG for more efficient interpretation and enforcement. Thailand may need to adopt US tough regulation like the Sarbanne-Oxley Act as the aftermath of Enron (Nowland, J. 2008), but integrates it into the corporate law. As the corporate laws need to be updated, the institution like Council of the State may help Thai legislators and government to update and consolidate the current corporate laws, and draft the new ones if necessary.

There are too many regulators in Thailand and each of them has different rules and interpretations. As Thai companies face the problem of different interpretation of CG rules from various regulators, Thai government

and legislators should consolidate several regulators that have similar function and rules. Nowadays Thailand has many regulators that enforce CG practices in different industries. For instance, BOT enforces these practices for banks. OIC does it for insurance companies. Thai companies are sometimes confused. Hence, Thai legal experts and legislators should design institutions for consolidating uncoordinated regulations that lead to poor CG enforcement in Thailand. For example, Thailand should have nation-wide CG practices designed jointly by BOT, OIC and SEC, before integrating BOT's supervisory division with OIC. The separate role between SET and SEC must be clear-cut and all CG practices must be recommended by SEC as a regulator, not by SET. Afterwards, the CG for special business, such as banks, insurance will be designed as affixed to the nation-wide CG practices. To improve its financial supervision, Thailand has to separate financial supervisory function from Bank of Thailand (BOT), so that BOT can focus mainly on monetary policy. Then, it incorporates financial supervisory function into Office of Insurance Commission and creates a new financial supervisory agency. To reduce confusion among Thai firms, Thailand has to reorganize and consolidate several firm regulators which report to several ministries, such as Ministry of Commerce, Ministry of Interior Affairs, Ministry of Agriculture and Cooperative into one regulator.

Reference

- Amable, B. *The diversity of modern capitalism*. Oxford: Oxford, 2003.
- Aste, L.G. "Reforming French corporate governance: A return to the tow-tier board." *The George Washington Journal of International Law and Economic*, 1999: 32(1), 1-72.
- Balachandran, K. R., Rossi, A. & Van der Stede, W. A. "Corporate governance research in 'The rest of the world.'" *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 2011: 26(3), 523-529.

- Gomez, P.Y. "On the discretionary power of the top executives: Evolution of the theoretical foundations." *International Studies of Management and Organisation*, 2004: 34(2), 37-62.
- Hancké, B. "Revisiting in the French model: Coordination and restructuring in French industry." In *Varieties of capitalism: The institutional foundation of comparative advantages*, by Hall P. A. & Soskice D., 307-344. Oxford: Oxford, 2001.
- Krishnamurti, C. S., Sěvić, A. & Sěvić, Z. "Legal environment, firm-level corporate governance and expropriation of minority shareholders in Asia." *Economic Change and Restructuring*, 2005: 38, 85-111.
- Maclean, M., Harvey, C. & Chia, R. "Dominant corporate agents and power elite in France and Britain." *Organisation Studies*, 2010: 31(3), 327-348.
- Millet-Reyes, B. & Zhao, R. "A comparison between one-tier and two-tier board structure in France." *Journal of International Financial Management and Accounting*, 2010: 21(3), 279-310.
- Morin, F. "A transformation in the French model of shareholding and management." *Economy and Society*, 2000: 29(1), 36-53.
- Morin, F. "A transformation in the French model of shareholding and management." *Economy and Society*, 2000: 29(1), 36-53.
- Murphy, A. "Corporate ownership in France: The importance of history." In *A history of corporate governance around the world: Family business groups to professional managers*, by Morck R.K., 185-222. Washington : NBER, 2005.
- Nowland, J. "Are East Asian companies benefiting from Western practices." *Journal of Business Ethics*, 2008: 79, 133-150.
- Peng, M.W., Au, K.Y. & Wang, D.Y.L. "Interlocking directorates as corporate governance in Third world multinational : Theory and evidence from Thailand." *Asia Pacific Journal of Management*, 2001: 18, 161-181.

- Segrestin, B. & Hatchuel, A. “ Beyond agency theory: A post crisis view of corporate law.” *British Journal of Management*, 2011: 22(3), 484-497.
- Yoo, T. & Lee, S.H. “In search of social capital in state activist capitalisms: Elite networks in France and Korea.” *Organisation Studies*, 2009: 30(5), 529-547.

กฎหมายและมาตรการเกี่ยวกับแอมเฟตามีนและอนุพันธ์: ประเทศ สหรัฐอเมริกา*

AMPHETAMINE AND DERIVATIVE LAWS AND MEASURES: UNITED STATES

วิเชษฐ์ สินประสิทธิ์กุล

Wichet Sinprasitkul

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonratchasima Campus, Thailand

E-mail: green.wichet@gmail.com

บทคัดย่อ

ด้วยแนวนโยบายและทิศทางของกฎหมายยาเสพติดของไทยที่ผ่านมาได้รับแนวความคิดมาจากสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ในการป้องกันและปราบปรามเกี่ยวกับยาเสพติด การป้องกัน การบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนการฟ้องร้องดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติดยังคง โดยเฉพาะสารเสพติดประเภทแอมเฟตามีน ที่มีการเสพติดกันเป็นจำนวนมากในประเทศไทย ซึ่งก่อให้เกิดคดีขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมาก และมีผู้ต้องรับโทษจำคุกเป็นจำนวนมากเช่นกัน บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีความสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 โดยองค์การสหประชาชาติ แม้ประเทศไทยจะอยู่ในอนุภาคของกฎหมายระหว่างประเทศฉบับนี้ แต่ก็ได้ไม่นำเอาหลักการที่ถูกต้องมากำหนดกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ บทความต้องการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสารดังกล่าว ประเทศสหรัฐอเมริกานั้น มีกฎหมายที่เกี่ยวกับจัดประเภทสารเสพติด เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับปัญหาด้านยาเสพติดหรือสารเสพติด เนื่องจากตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาประเทศสหรัฐอเมริกาก็ประสบปัญหาเรื่องยาเสพติดหรือสารเสพติดมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันกฎหมายและมาตรการของประเทศสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับแอมเฟตามีนและอนุพันธ์มีความ

* Received 28 June 2019; Revised 28 July 2019; Accepted 26 August 2019

น่าสนใจอย่างมาก เนื่องจากมีวิธีการจัดการกับผู้ที่ใช้สารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้สามารถนำมาพัฒนากฎหมายและมาตรการเกี่ยวกับการจัดการปัญหายาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: แอมเฟตามีนและอนุพันธ์, การเสพ, ยาเสพติด

Abstract

The direction and policy of the Thai drug law has been brought to the United States for the prevention and suppression of drug offenses, prevention, rehabilitation. And litigation especially amphetamine type very addictive in Thailand. This article aims to study the United States law on amphetamine and its derivatives. which is consistent with the 1971 Psychotropic Substances Convention by the United Nations. Although Thailand is part of this international law, it does not apply the correct principles to the law and policy on drugs, especially amphetamines and their derivatives. The article aims to highlight the importance of the law on amphetamines and their derivatives. According to the law relating to such substances in the United States, there are laws relating to drug classification. It is a country that focuses on drug or substance abuse problems. Because over the past several decades, the United States has always had problems with drugs or substance abuse. But the current US laws and measures on amphetamines and their derivatives are of great interest. Because there are good and effective ways to deal with amphetamine users and their derivatives, This will allow for the development of laws and measures for the effective management of problems related to amphetamines and derivatives in Thailand.

Keywords: Amphetamine and its Derivatives, User Drug, Narcotic

บทนำ

ปัจจุบันในประเทศไทยปัญหายาเสพติดถือเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทยและกระบวนการยุติธรรมไทยมาตลอดหลายสิบปี โดยปัญหายาเสพติดในปัจจุบันจำนวนคดีอาญาที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลอันดับที่ 1 คือ คดียาเสพติดมาโดยตลอด เนื่องจากมีข้อหาที่เป็นความผิดอาญาอย่างร้ายแรง อีกทั้งมีกระบวนการก่อนและขณะการพิจารณาคดีที่เอื้อให้เกิดจำนวนคดีที่มากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลไปยังกรมราชทัณฑ์อันมีหน้าที่บังคับโทษทางอาญาทำให้เกิดปัญหานักโทษเกินกว่าจำนวนมาตรฐานของเรือนจำที่สามารถจะรับได้ ซึ่งข้อหาที่มักจะถูกจับกุมอยู่บ่อยครั้ง คือ ข้อหาเสพ ครอบครอง ครอบครองเพื่อจำหน่าย รวมถึงการจำหน่ายยาเสพติด ซึ่งยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้า หรือ แอมเฟตามีนและอนุพันธ์เป็นปัญหาหลักในสังคมไทยมาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งมีการพยายามจับกุม ปราบปรามและฟื้นฟูผู้เสพยาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการรณรงค์ต่างๆ สร้างความหวาดกลัว วิตกกังวล มีรางวัลในการนำจับ มีการต่อรองคำรับสารภาพของผู้ต้องหาเพื่อที่จะนำไปสู่การขยายผลต่าง ๆ ซึ่งมีการแบ่งตามความร้ายแรงประเภทออกเป็น 5 ประเภท ซึ่งปัญหาหลักของยาเสพติดนั้นคือ ยาเสพติดประเภทที่ 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ตัวอย่างของยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงในประเภท 1 มีเพียงเฮโรอีน (Heroin) แต่สถานการณ์ในเรือนจำและทัณฑสถานในประเทศไทยกลับพบว่า กว่าร้อยละ 90 ของผู้ถูกจับกุมดำเนินคดีและต้องโทษจำคุกคดียาเสพติดล้วนถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ ซึ่งเป็นสารกระตุ้นชนิดหนึ่งในกลุ่มแอมเฟตามีน (ATS) ซึ่งผู้ที่ถูกจับกุมนั้นมักจะเป็นผู้เสพหรือครอบครองเพียงเล็กน้อยมากกว่าผู้ขายหรือผู้ผลิต ทำให้เกิดปัญหานักโทษล้นเรือนจำซึ่งการนำผู้กระทำความผิดเพียงเล็กน้อยซึ่งควรได้รับการแก้ไขหรือลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดแต่ยาเสพติดนั้น ประเทศไทยมีความคิดสนับสนุนนโยบายปราบปรามยาเสพติดมากกว่าการแก้ไขปัญหที่แท้จริงปัจจุบันทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้น

ผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดนั้นถือว่าเป็นผู้ป่วยทางการแพทย์ การดำเนินการรักษาควรเป็นไปอย่างหลักสิทธิมนุษยชน หรือ สิทธิผู้ป่วย มีสิทธิและเสรีภาพที่จะตัดสินใจเข้ารับการรักษาจากรัฐหรือไม่ เพราะเป็นเสรีภาพของประชาชนโดยแท้จริง และไม่ควรมีโทษทางอาญาตามหลักทฤษฎีกฎหมายทางอาญาต้องได้สัดส่วนระหว่างความร้ายแรงของการกระทำกับโทษที่นำมาบังคับโทษ จึงไม่ควรดำเนินการกับบุคคลเหล่านี้เยี่ยงอาชญากร ส่งกระทบต่อการดำเนินชีวิตอย่างเป็นปกติสุขของมนุษย์ เพราะหากได้รับโทษทางอาญาแล้วจะทำให้มีประวัติอาชญากรติดตัวไปตลอดชีวิตเพียงเพราะบุคคลนั้นควรจะเป็นแค่ผู้ป่วย ความจริงควรมีแค่ประวัติผู้ป่วยของหน่วยงานทางสาธารณสุขเท่านั้น

หากมีการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เป็นประเทศหนึ่งในการจัดการอย่างจริงจังกับปัญหายาเสพติดแล้ว จะเห็นได้ว่า แอมเฟตามีนและอนุพันธ์ในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นไม่ใช่ยาเสพติดแต่อย่างใด เป็นเพียงวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทเท่านั้น มีการจัดการปัญหาอันเกิดจากการใช้สารในทางที่ผิดได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เนื้อหา

กฎหมายและมาตรการเกี่ยวกับแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกานั้น มีกฎหมายที่เกี่ยวกับจัดประเภทสารเสพติด เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับปัญหาด้านยาเสพติดหรือสารเสพติด เนื่องจากตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาประเทศสหรัฐอเมริกาก็ประสบปัญหาเรื่องยาเสพติดหรือสารเสพติดมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันกฎหมายและมาตรการของประเทศสหรัฐอเมริกามีความน่าสนใจ เนื่องจากมีวิธีการจัดการกับผู้ใช้น้ำยาเสพติดจากประเทศหนึ่ง ผู้เขียนจะขอก้าวในหัวข้อต่อไป

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์

ประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดคือ Title 21 United States Code (USC) Controlled Substances Act. มาตรา 802 (Title 21 United States Code (USC) Controlled Substances Act, 2018) ได้บัญญัติคำนิยามว่า “สารเสพติด (Narcotic drug) ว่า ถึงสิ่งซึ่งไม่ว่าจะผลิตโดยตรงหรือโดยอ้อม โดยการสกัดจากสารของพืชต้นกำเนิดหรือสังเคราะห์ด้วยกรรมวิธีทางเคมี หรือโดยการผสมสารสกัดหรือสารเคมีสังเคราะห์ มีการจัดประเภทไว้ใน ข้อ 17 (A) – (F) มีสารเสพติด ดังต่อไปนี้

- (A) ฝิ่น อนุพันธ์ฝิ่นและรวมทั้งสารอินทรีย์ เป็นต้น
- (B) ฝิ่นแห้ง
- (C) ใบโคคา
- (D) โคเคน ผลึกโคเคน
- (E) ecgonine และอนุพันธ์
- (F) สารผสมหรือการเตรียมการใด ๆ ที่มีปริมาณของสารใด ๆ ที่อ้างถึงใน (A) ถึง (E)

ส่วนสารต่าง ๆ จะถูกกำหนดแบ่งแยกแต่ละประเภทไว้ในหมวดของสารควบคุมที่จะถูกบัญญัติอยู่ในมาตรา 812 ของกฎหมายฉบับนี้ จะมีการแบ่งประเภทและระดับของสาร

ควบคุมทั้งหมด 5 ประเภท โดยแต่ละประเภทยี่นั้นก็จะมึระดับความเข้มงวดและความอันตรายของสารที่ถูกรูอยู่ในประเภทต่าง ๆ ที่แตกต่างกันดังนี้

สารควบคุมประเภทที่ 1 เป็นสารเสพติดหรือสารอื่น ๆ ที่มีศักยภาพสูงสำหรับการใช้สารดังกล่าว คือ ยาหรือสารเคมีอื่น ๆ ที่ได้รับการยอมรับในขณะนี้ยังไม่มีการใช้งานทางการแพทย์ในการรักษาในประเทศสหรัฐอเมริกาและการใช้ยาดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะต้องได้รับการยอมรับสำหรับการใช้ยาดังกล่าวหรือสารเคมีอื่น ๆ ภายใต้การดูแลทางการแพทย์

สารควบคุมประเภทที่ 2 เป็นสารเสพติดหรือสารอื่น ๆ ที่มีศักยภาพสูงเช่นกัน ถ้าหากมีการใช้สารดังกล่าวและมีการใช้งานทางการแพทย์ที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบันในการรักษาในประเทศสหรัฐอเมริกาหรือใช้ทางการแพทย์ที่ยอมรับในปัจจุบันมีข้อจำกัดอย่างเข้มงวด สารดังกล่าวนี้อาจจะนำไปสู่การพึ่งพาทางด้านจิตใจหรือร่างกายอย่างรุนแรง

สารควบคุมประเภทที่ 3 เป็นสารเสพติดหรือสารอื่น ๆ ที่มีศักยภาพน้อยกว่าประเภทที่ 1 และ 2 เป็นสารที่มีการใช้งานทางการแพทย์ที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบันในการรักษาในประเทศสหรัฐอเมริกา หากมีการใช้สารดังกล่าวนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันทางกายภาพในระดับปานกลางหรือต่ำ หรือพึ่งพาทางด้านจิตใจสูง

สารควบคุมประเภทที่ 4 เป็นสารเสพติดหรือสารอื่น ๆ ที่มีศักยภาพน้อยกว่าประเภทที่ 3 เป็นสารที่มีการใช้งานทางการแพทย์ที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบันในการรักษาในประเทศสหรัฐอเมริกา การใช้สารอาจจะส่งผลที่อาจจะนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันทางกายภาพ จำกัดหรือจิตวิทยาการพึ่งพาอาศัยสารดังกล่าวต่ำกว่าสารควบคุมประเภทที่ 3

สารควบคุมประเภทที่ 5 สารเสพติดหรือสารอื่น ๆ ที่มีศักยภาพต่ำสำหรับการใช้สารเมื่อเทียบกับสารควบคุมประเภทที่ 4 เป็นสารที่มีการใช้งานทางการแพทย์ที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบันในการรักษาในประเทศสหรัฐอเมริกา การใช้สารอาจจะส่งผลที่อาจจะนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันทางกายภาพ จำกัด หรือจิตวิทยาการพึ่งพาอาศัยสารดังกล่าวต่ำกว่าสารควบคุมประเภทที่ 4

สารในแต่ละประเภทก็จะมีกำหนดไว้ในกฎหมาย Title 21 United States Code (USC) Controlled Substances Act มาตรา 812 ท้ายมาตรา ดังนี้

สารควบคุมประเภทที่ 1 เช่น Acetylmethadol Benzethidine Dextrorphan Normethadone Properidine Benzylmorphine Heroin (เฮโรอีน) Nicocodeine Thebacon Bufotenine เป็นต้น

สารควบคุมประเภทที่ 2 เช่น Methadone (เมทาโดน) ผิวนและอนุพันธ์ของผิวน ไบโคคา เป็นต้น

สารควบคุมประเภทที่ 3 เช่น แอมเฟตามีนและอนุพันธ์ของแอมเฟตามีน Anabolic steroids (อะนาโบลิก สเตียรอยด์) Nalorphine เป็นต้น

สารควบคุมประเภทที่ 4 เช่น Barbitol Methohexital เป็นต้น

สารควบคุมประเภทที่ 5 เช่น ผสมส่วนผสมหรือการเตรียมการใด ๆ ที่มีส่วนผสมของ ปริมาณที่จำกัดของยาเสพติด จะรวมหนึ่งหรือมากกว่าส่วนผสมสมุนไพรหรือสารที่ไม่ใช่สาร เสพติด ใช้งานในสัดส่วนที่เพียงพอเพื่อให้คำปรึกษาเมื่อผสมส่วนผสมหรือการเตรียมความ พร้อมที่มีคุณค่าคุณภาพยาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากใช้เพื่อเสพติดเพียงอย่างเดียว เช่น ไม่เกิน 100 มิลลิกรัมของผิวนต่อ 100 มิลลิตรหรือต่อ 100 กรัม

จะสังเกตได้ว่า กฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดสารแอมเฟตามีนและสาร อนุพันธ์อื่นๆของแอมเฟตามีน เช่น เมทแอมเฟตามีน เป็นต้น ที่ถูกจัดเป็นสารควบคุมประเภท ที่ 3 ต่างหาก

ส่วนการกำหนดโทษประเทศสหรัฐอเมริกานอกจากมีโทษทางอาญาแล้ว ยังมีโทษทาง แพ่งอีกด้วย แต่โทษทางแพ่งนั้นจะได้ก็ต่อเมื่อเป็นการครอบครองสารเสพติดจำนวนเพียง เล็กน้อยเท่านั้น การกำหนดโทษทางแพ่งนั้นเป็นไปตามระเบียบอัยการสูงสุด ซึ่งอัยการสูงสุดจะ เป็นผู้พิจารณา

2. มาตรการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับผู้เสพและผู้ติดสารแอมเฟตา มีนและอนุพันธ์

จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยการใช้สารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ เป็นเรื่องยากที่ จะประเมินในสหรัฐอเมริกาเนื่องจากมีสถานที่ที่ให้การรักษาเฉพาะสารแอมเฟตามีนและ อนุพันธ์ แต่ผู้ที่กระทำผิดต่อสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์จะถูกส่งไปยังสถานที่บำบัดที่ ให้บริการ ผู้ใช้สารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ต้องทำการเปลี่ยนแปลงชีวิตอย่างมากเพื่อที่จะหยุด ใช้สาร ในการศึกษาเปรียบเทียบผู้ใช้โคเคนและผู้ใช้เมทแอมเฟตามีนในเมืองซานฟรานซิสโก โคเรพาร์นและโซเรนเซนพบว่าทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันไปในการปฏิบัติตามการรักษาโดยวัด จากการเข้ารับการรักษาในคลินิกปัสสาวะที่ปราศจากยาและการรักษาเสร็จสิ้น มีคำแนะนำว่า ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านสุขภาพทางร่างกายและจิตใจและการให้บริการสนับสนุน เพิ่มเติม การรักษาเกี่ยวกับสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ ในสหรัฐอเมริกามีความคล้ายคลึงกับ สารควบคุมอื่น ๆ การรักษาจะแตกต่างกันไปจากการให้ความช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมงใน

ผู้ป่วยที่เข้ารับการสนับสนุนจากกลุ่มสนับสนุนรายสัปดาห์หรือรายเดือน โปรแกรมมักใช้เทคนิค เช่น ยารักษาโรคจิตการแทรกแซงพฤติกรรม การฝึกทักษะ และการจัดการกรณี การรักษามัก มุ่งเน้นไปที่การป้องกันการกำเริบและวิธีการ 12 ขั้นตอน ในการกู้คืนทางสังคมที่ใช้โดยกลุ่ม ต่างๆ เช่น Alcoholics Anonymous และ Narcotics Anonymous (Cajetan Luna, G., 2001)

มาตรการบังคับใช้กฎหมายความผิดเกี่ยวกับแอมเฟตามีนและเมทแอมเฟตามีนบางมล รัฐถือว่าผู้เสพเป็นผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาทางยา ผู้พิพากษาระดับสูงบางมลรัฐเสนอ ความเห็นว่า การใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดไม่ได้ผลเท่าที่ควร แต่ควรส่งเสริมการบำบัดรักษา มากกว่าการฟ้องคดี การบัญญัติกฎหมายยาเสพติดเพื่อลงโทษผู้เสพเพียงอย่างเดียว ย่อมไม่ เพียงพอในการระงับยั้งการติดยา แต่จะต้องเข้าใจธรรมชาติของการติดยา (Nature of Addiction) ด้วย ควรมีการทบทวนความเชื่อที่ว่า การจับกุมและลงโทษรุนแรงจะข่มขู่ผู้กระทำ ผิดได้ อีกทั้งควรพิจารณาถึงปฏิกิริยาตอบสนองทางกายและจิตใจของบุคคลนั้น นักวิชาการ บางท่านจึงได้เสนอให้มีรักษาด้วยการหายาทดแทนยาเสพติดแทนที่จะใช้กฎหมายบังคับที่ น่าจะให้ผลดีมากกว่า อีกทั้งจะลดการซื้อขายยาเสพติดไปในตัว และควรที่จะเข้มงวดต่อการ ควบคุมการนำเข้า - ส่งออกผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดดังเช่นในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยบางมลรัฐนั้นให้ผู้เสพแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ต้องได้รับการบำบัด มีการดูแลทาง การแพทย์

โครงการเบี่ยงเบนโดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือบังคับ (LEAD)

“โครงการเบี่ยงเบนโดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือบังคับ (Law Enforcement Assisted Diversion Program (LEAD)” เริ่มดำเนินการในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2011 ที่เมืองซี แอตเทิล (Beckett, K., 2014) โครงการนี้ต่างกับโครงการศาลยุติธรรมคดียาเสพติดเป็น ทางเลือกแทนการตัดสินโทษจำคุกด้วยการเข้าแทรกแซงในช่วงเวลาของการจับกุม ก่อนที่ บุคคลนั้นจะถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการของศาล

บุคคลผู้มีสิทธิ คือ ผู้เสพยาเสพติดหรือผู้ค้ายาเสพติดที่ถูกจำคุกจากการมีสารเสพติด ผิดกฎหมาย 3 กรัมหรือน้อยกว่า และหญิงบริการที่มีปัญหาในการเสพยาเสพติดและต้องการ เข้าร่วมโครงการ เจมส์ พูเกิล (James Pugel) ขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมตำรวจของ เมืองซีแอตเทิลได้กล่าวในงานขององค์การสหประชาชาติงานหนึ่งว่า โครงการได้รับการ ออกแบบสำหรับบุคคลผู้ด้อยโอกาสมากที่สุด (SPD Blotter, 2013) ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ค้ายา

เสพติดในระดับกลางจึงไม่ได้ถูกรวมอยู่ด้วยเพียงผู้ค้ายาเสพติดขนาดเล็ก ผู้ขายยาเสพติดเพื่อจ่ายค่ายาที่ตนเองเสพหรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความอยู่รอดเท่านั้นจึงจะสามารถเข้าร่วมในโครงการได้บุคคลเหล่านี้คือบุคคลที่มีแนวโน้มที่จะเดินเข้าออกเรือนจำอยู่เป็นประจำ และเป็นผู้ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบโดยเครือข่ายของพ่อค้ายาเสพติด ดังนั้น เงื่อนไขบางประการที่ทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่มีสิทธิคือ

- (ก) การกระทำที่น่าสงสัยคือการขายหรือการมียาเสพติดไว้ในครอบครอง
- (ข) การขายที่ดูเหมือนว่ามีเป้าหมายเพื่อให้ได้รายได้สูงกว่าระดับพอยังชีพ
- (ค) บุคคลนั้นอาจเป็นผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากผู้เยาว์หรือบุคคลอื่น

ในระหว่างการควบคุมตัวมีทางเลือกให้ 2 ทาง ระหว่างการถูกดำเนินคดีต่อไปหรือการเข้าร่วมในโครงการ บุคคลที่เลือกทางเลือกที่สอง จะถูกนำตัวไปที่สถานีตำรวจเพื่อพบปะเบื้องต้นกับผู้จัดการดูแลคดี ผู้จัดการดูแลคดีจะเป็นบุคคลที่อยู่นอกระบบศาลที่ได้รับการว่าจ้างและอบรมโดยศูนย์บริการบำบัดเอเวอร์กรีน (Evergreen Treatment Services) เป็นองค์กรที่ไม่ได้แสวงหาผลกำไรที่ทุ่มเทเวลาให้การบำบัดการเสพติดที่มีปัญหา ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2013 LEAD มีผู้จัดการดูแลคดีที่ทำงานเต็มเวลาทั้งหมด 6 คน ระหว่างการซักถามเบื้องต้น ผู้จัดการดูแลคดีจะเริ่มมีความคุ้นเคยกับความต้องการเร่งด่วนของผู้ถูกควบคุมตัว หลังจากนั้นผู้นั้นจะสามารถกลับไปได้ และได้รับการเรียกตัวมาเพื่อการซักถามเป็นครั้งที่ 2 กับผู้จัดการดูแลคดีใน 30 วันที่สำนักงานของ LEAD เมื่อบุคคลนั้นกลับมา ก็จะกลายเป็นผู้รับบริการของโครงการหากไม่กลับเข้ามา สำนักงานอัยการ (ที่เฝ้าติดตามคดีตั้งแต่เวลาที่ถูกจับกุม) สามารถเริ่มดำเนินคดีทางอาญาได้แต่ละคดีจะได้รับการดูแลเป็นรายบุคคล ผู้รับบริการของ LEAD จะได้รับความช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย สังคม และชุมชนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเพื่อการเข้าถึงที่อยู่อาศัย การบำบัด การดูแลสุขภาพ การศึกษาและอื่นๆ ผู้จัดการดูแลคดีจะเป็นผู้รับผิดชอบในการเฝ้าติดตามคดี ดูแลการนัดที่จำเป็น การจัดสรรเงินกองทุนของ LEAD และติดตามผู้รับบริการไปในทุกขั้นตอนของกระบวนการ ผู้รับบริการจะได้รับความช่วยเหลือทันที รวมทั้งการใช้บริการของเอกชนหากตารางนัดของศูนย์บริการสาธารณะนั้นยาวนานเกินไปร้อยละ 20 ของคดีสามารถได้รับเลือกสำหรับการนี้โดยเฉพาะ โดยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีสิทธิที่จะพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีประวัติอาชญากรรมผู้ซึ่งแสดงความตั้งใจจริงและมีความต้องการความช่วยเหลือจากบริการของโครงการเพื่อเข้าโครงการ LEADโครงการ LEAD ไม่ได้เปิดทำการทุกวัน มีวันที่เปิดทำการ (วันไฟเขียว (green light day)) และวันปิดรับผู้รับบริการทั้งหมด (วันไฟแดง (red light days)) เจมส์ พูเกล อธิบายว่าจะมีผู้เสพยาเสพติดที่มีปัญหาและ

มาถามที่สถานีตำรวจว่าวันนี้เป็นวันไฟเขียวหรือวันไฟแดง เขาเล่าให้ฟังถึงผู้ติดโคเคนรูปฝัก (crack) ที่เมื่อทราบว่าเป็นวันไฟเขียว ก็จะขอให้ตำรวจจับเขาเพื่อส่งตัวเข้าโครงการ (Guzman, D.E., 2012)

แนวทางการปฏิบัติและหลักการต่าง ๆ ที่เป็นแนวทางสำหรับโครงการ

1. ไม่มีการขับไล่ ถึงแม้ว่ามีความพยายามที่จะให้ผู้รับบริการของโครงการ LEAD เข้าถึงการบริการโดยทันที แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าบุคคลที่ไม่ใช่ผู้รับบริการหรือผู้ที่ลงทะเบียนเพื่อรับบริการจะเสียประโยชน์ เพื่อให้แน่ใจว่าทำได้เช่นนั้นจริงจะมีการนำเอางบประมาณของโครงการและการให้บริการแบบเสียค่าใช้จ่ายออกมาใช้

2. มาตรการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด เป้าหมายของโครงการ LEAD คือสวัสดิการของแต่ละบุคคลและชุมชน ตามระเบียบการของโครงการ แทนที่จะมุ่งเน้นไปที่การละเว้น การทำให้บรรลุปเป้าหมาย สามารถทำได้โดยการตอบสนองอย่างทันท่วงทีต่อกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของผู้รับบริการและปัจจัยอื่นที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่มีปัญหา ดังนั้น ผู้เข้าร่วมโครงการจึงไม่จำเป็นต้องมีการละเว้น

3. บุคคลผู้ได้รับการพิจารณาว่าใช้ทรัพยากรไปในทางที่ผิดสามารถถูกขับไล่ออกจากโครงการได้ ระเบียบการไม่ได้ให้อำนาจในการลงโทษอย่างเป็นทางการหรือเพื่อเป็นการทำโทษต่อบุคคลที่ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบ ถึงแม้ว่าศาลสามารถตัดสินลงโทษผู้รับบริการสำหรับอาชญากรรมที่ได้กระทำไว้ในอดีตหรือในขณะที่บุคคลนั้นอยู่ในโครงการ แต่มีข้อผูกพันที่จะไม่กระทำเช่นนั้น

หากศึกษากฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ของสหรัฐอเมริกาจะเห็นว่า มีความสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 โดยองค์การสหประชาชาติได้รับร่างอนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 ในที่ประชุมองค์การสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เมื่อระหว่างวันที่ 11 มกราคม ค.ศ. 1971 ถึง วันที่ 21 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1971 โดยประเทศสมาชิก 71 ประเทศ มีฐานะเป็นรัฐ ได้มีการลงมติรับอนุสัญญาดังกล่าว ประเทศไทยเป็นรัฐสมาชิกหนึ่งที่ยอมรับมติและเข้าผูกพันตามอนุสัญญาดังกล่าวนี้นี้ด้วย

โดยอนุสัญญาดังกล่าวได้กล่าวถึงเจตนารมณ์ของอนุสัญญา มีใจความโดยสรุป ถึงความวิตกกังวลในสุขภาพและสวัสดิการภาพของมนุษยชาติ รวมทั้งปัญหาสังคมที่เป็นผลมาจากการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในทางที่ผิด จึงได้ลงมติให้ป้องกันและต่อสู้การใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในทางที่ผิด และการลอบค้าโดยผิดกฎหมาย โดยตระหนักว่า

มาตรการที่เข้มงวดนั้นจำเป็นต่อการจำกัดการใช้สาร ให้มีการใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ โดยตระหนักถึงความจำเป็นในการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ การใช้เพื่อวัตถุประสงค์นั้นจึงจะไม่ถูกจำกัดด้วย “มาตรา 1 กำหนดความหมายของคำว่า “สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท” (Psychotropic Substance) ไว้ว่า “สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท” (Psychotropic Substance) หมายถึง สารใดๆทั้งที่ได้จากธรรมชาติและสารสังเคราะห์ หรือวัตถุตามธรรมชาติใดๆในบัญชี 1,2,3 หรือ 4”

เห็นได้ว่า ในข้อกำหนดการใช้ศัพท์ (Use of Terms) ของอนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 ไม่ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท” ไว้โดยตรง เพียงแต่ให้ภาพกว้างว่า สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทเป็นได้ทั้งสารที่ได้จากธรรมชาติและสารสังเคราะห์ แต่จะเป็นสารใดนั้น อนุสัญญาดังกล่าว กำหนดให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายอนุสัญญา บัญชี 1 บัญชี 2 บัญชี 3 และบัญชี 4 แต่อย่างไรก็ตาม ในมาตรา 2 เรื่อง ขอบเขตของการควบคุมสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ข้อ 4 ได้กำหนดไว้ว่า หากองค์การอนามัยโลกพบว่า

“(a) สารใดมีศักยภาพในการก่อให้เกิด

(i) (1) ภาวะพึ่งพา และ

(2) การกระตุ้นหรือการกดประสาทส่วนกลาง ก่อให้เกิดอาการหลอนประสาท หรือ รบกวนประสาทสั่งการ ความคิด พฤติกรรม การรับรู้ หรืออารมณ์

หรือ

(ii) มีการใช้ในทางที่ผิด และก่ออันตรายอย่างสาหัสในบัญชี 1,2,3 และ 4

และ

(b) หลักฐานอย่างเพียงพอว่า สารนั้นเป็น หรือมีความเป็นไปได้ที่จะถูกใช้ในทางที่ผิด จนก่อให้เกิดปัญหาสาธารณสุขและสังคม

องค์การอนามัยโลก ต้องแจ้งการประเมินสารนั้นต่อคณะกรรมการการ รวมทั้งขอบเขตหรือความเป็นไปได้ของการใช้ในทางที่ผิด ระดับความรุนแรงของปัญหาสังคม และระดับประโยชน์ของสารในการบำบัดรักษาทางการแพทย์ พร้อมด้วยคำแนะนำว่าด้วยมาตรการควบคุมที่เหมาะสมในการประเมิน คณะกรรมการได้รับแจ้งจากองค์การอนามัยโลกต้องมีมติในการประเมินในเรื่องทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ และความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจสังคม กฎหมาย การปกครอง และภาคส่วนอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องว่าจะเพิ่มเติมสารนั้นในบัญชี

1,2,3 และ 4 โดยคณะกรรมการการต้องสำรวจข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก หรือจากแหล่งที่เหมาะสม

ดังนี้ ทำให้พิจารณาได้ว่า คุณสมบัติของสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท เป็นไปตามมาตรา 2 มาตรา 1 ได้กำหนดความหมายของ Schedules ต่อไปว่า “บัญชี 1, บัญชี 2, บัญชี 3 และบัญชี 4 หมายความว่า บัญชีรายชื่อของสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ที่มีหมายเลขกำกับอย่างสอดคล้องกัน ซึ่งผนวกไว้กับอนุสัญญาฯ มีการเปลี่ยนแปลงได้ตามข้อ 2”

บัญชีท้ายอนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 จัดทำและแก้ไขโดยคณะกรรมการสารเสพติด ภายใต้คำแนะนำขององค์การอนามัยโลก โดยอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดวิธีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงขอบเขตการควบคุมสารเสพติด โดยการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม เพิกถอน สารต่างๆ ในบัญชีทั้งสิ้นไว้

ในการประชุมครั้งที่ 17 เมื่อปี ค.ศ. 1969 คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านสารเสพติดขององค์การอนามัยโลกได้ใช้หลักเกณฑ์กำหนดประเภทสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ดังต่อไปนี้

บัญชี 1 คือ สารที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงเป็นพิเศษต่อสุขภาพของสาธารณชน และหากมีประโยชน์ในการบำบัดรักษา ก็มีข้อจำกัดอย่างเต็มที่เด็ดขาด

บัญชี 2 คือ สารที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากต่อสุขภาพของสาธารณชน และมีประโยชน์ในการบำบัดรักษาเล็กน้อยถึงปานกลาง

บัญชี 3 สารที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากต่อสุขภาพของสาธารณชน และมีประโยชน์ในการรักษาปานกลางถึงมาก

บัญชี 4 คือ สารที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดความเสียหายอย่างน้อยกว่า แต่ยังคงมีความเสี่ยงต่อสุขภาพของสาธารณชนอย่างน่าสังเกต และมีประโยชน์ในการบำบัดรักษาน้อยถึงอย่างดีมาก

คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านสารเสพติดได้ยืนยันหลักเกณฑ์ดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ 29 เมื่อ ค.ศ. 1994 และวางรายละเอียดเพิ่มเติมตามมาเป็นแนวทางว่า หลักเกณฑ์ในปี 1969 นั้น กำหนดบัญชีโดยให้ความสนใจกับความเสียหายของสุขภาพสาธารณชนมากกว่าประโยชน์ในการบำบัดรักษา ทั้งนี้ ควรให้ความสนใจทั้งประโยชน์ในการบำบัดรักษา และความเสียหายของสุขภาพสาธารณะ แต่ถึงอย่างนั้นก็ควรใช้บัญชี 1 ในเฉพาะกรณีที่ต้องตรงหลักเกณฑ์ ค.ศ. 1969 อย่างสมบูรณ์เท่านั้น ดังนั้น เมื่อการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทใดในทางที่ผิด ก่อให้เกิดความเสียหายสุขภาพสาธารณะอย่างน่าสังเกต สารนั้นควรถูกระบุไว้ในบัญชี 4 โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ในการบำบัดรักษา ถ้าความเสี่ยงต่อสุขภาพสาธารณะมีระดับสูง สารนั้นควรถูกระบุไว้ในบัญชี 2 หรือ บัญชี 3 บัญชีใดบัญชีหนึ่ง ขึ้นอยู่กับประโยชน์ในการบำบัดรักษา

โดยหลักการแล้วสารที่มีประโยชน์ในการบำบัดรักษาในบัญชี 1 นั้นควรถูกตัดออก ยิ่งไปกว่านั้น ความขาดแคลนประโยชน์ในการบำบัดรักษาไม่ควรจะถูกใช้พิสูจน์คุณสมบัติสำหรับการรวมเอาสารไว้ในบัญชี 1 ถ้าหากการใช้สารในทางที่ผิดไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างมากเป็นการเฉพาะต่อสุขภาพและสังคม

ทั้งนี้ สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในแต่ละบัญชี จะมีมาตรการในการควบคุมในระดับที่แตกต่างกัน

สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในบัญชี 1 เช่น เมทิลลีนไดออกซีแอมเฟตามีน เป็นต้น สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในบัญชี 2 เช่น แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน เป็นต้น สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในบัญชี 3 เช่น อะโมบาร์บิทัล เพนโทบาร์บิทัล ฟลูโนตราซีแพม เป็นต้น

สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในบัญชี 4 เช่น มิดาโซแลม (โดมิกุม),เบนโซไดอาซีพินส์ (แวลเลียม) เป็นต้น

สำหรับบทลงโทษของการกระทำความผิดเกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทนั้น อนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 มาตรา 22 ได้กำหนดโดยมีสาระสำคัญว่า ภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญแต่ละภาคี แต่ละภาคีต้องปฏิบัติอย่างเป็นความผิดที่ลงโทษทางอาญา เมื่อมีการกระทำโดยเจตนา ในการกระทำใดๆ ที่ขัดต่อกฎหมายหรือบทบัญญัติที่ยอมรับได้ภายใต้อนุสัญญา และประกันว่า ความผิดที่ร้ายแรงเหล่านี้ต้องถูกลงโทษอย่างเพียงพอโดยการจำคุก หรือโทษอื่นซึ่งตัดเสรีภาพ แต่สำหรับผู้ที่ใช้สารในทางที่ผิด ภาคีจะกำหนดทางเลือกอื่นในการบังคับหรือการลงโทษ เป็นมาตรการในการรักษา ให้การศึกษา การดูแล การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการกลับคืนสู่สังคมได้ (วิเชษฐ์ สีนประสิทธิ์กุล, 2560)

สรุป

ประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีแนวคิดในบางเมืองที่จะนำมาตรการทางสาธารณสุขมาใช้บำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดอย่างเหมาะสม เช่น เมืองซีแอตเทิล ที่มีโครงการ LEAD ในการบำบัดรักษา ซึ่งไม่ได้บังคับใช้กฎหมายความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแต่อย่างใดกับผู้เสพที่ด้อยโอกาส โดยมาตรการหลักคือ ลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด โดยผ่านแนวทางการปฏิบัติและหลักการต่าง ๆ ที่เป็นแนวทางสำหรับโครงการ ที่ไม่มีการขับไล่ มีความพยายามที่จะให้

ผู้รับบริการของโครงการ LEAD เข้าถึงการบริการโดยทันที มีมาตรการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด เป้าหมายของโครงการ LEAD คือสวัสดิการของแต่ละบุคคลและชุมชน ตามระเบียบการของโครงการ และบุคคลผู้ได้รับการพิจารณาว่าใช้ทรัพยากรไปในทางที่ผิดสามารถถูกขับไล่ออกจากโครงการได้ ระเบียบการไม่ได้ให้อำนาจในการลงโทษอย่างเป็นทางการหรือเพื่อเป็นการทำโทษต่อบุคคลที่ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบ ถึงแม้ว่าศาลสามารถตัดสินลงโทษผู้รับบริการสำหรับอาชญากรรมที่ได้กระทำไว้ในอดีตหรือในขณะที่บุคคลนั้นอยู่ในโครงการ แต่มีข้อผูกพันที่จะไม่ดำเนินการอย่างเด็ดขาด

ข้อเสนอแนะจากการนำเสนอคือ การกำหนดประเภทสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ตามกฎหมายนั้น ต้องอ้างอิงตามหลักฐานทางการแพทย์ที่ถูกต้องของสารและตามอนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 ที่มีการกำหนดแยกประเภทของสารอย่างชัดเจน ไม่ใช่เพราะนโยบายที่ต้องมีการปราบปรามยาเสพติด แต่ต้องเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ได้สัดส่วนของสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ ควรบัญญัติสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ให้สามารถใช้ได้ในทางการแพทย์โดยควรจัดอยู่ในประเภท 2 ของพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 เนื่องจากการเป็นกรณีการบัญญัติที่แอมเฟตามีนและอนุพันธ์เหมาะสมที่จะอยู่ในประเภทนี้ตั้งแต่ต้นก่อนมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายอยู่แล้ว และถูกต้องตามหลักวิชาการและสอดคล้องอนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 ตามข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคีสมาชิก การบัญญัติประเภทของแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ให้ถูกต้องตามอนุสัญญาว่าด้วยสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 นั้น ถือว่าเป็นการดำเนินตามนโยบายของรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีในปัจจุบันที่แถลงใจความว่า “กฎหมายต้องมีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาและเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างประเทศ” อีกด้วย

ผู้เสพหรือผู้ติดแอมเฟตามีนและอนุพันธ์เป็นการกระทำที่ไม่ใช่อาชญากรรม เนื่องจากการเสพหรือการติดแอมเฟตามีนและอนุพันธ์นั้นไม่ได้ก่ออันตรายต่อสังคมจึงไม่มีความเป็นอาชญากรรม เมื่อไม่ใช่อาชญากรรม ผู้เขียนเห็นว่า ผู้เสพหรือผู้ติดแอมเฟตามีนต้องยกเลิกความผิดทางอาญาและโทษทางอาญาทั้งปวง การยกเลิกความผิดอาญาของผู้เสพหรือผู้ติดแอมเฟตามีนและอนุพันธ์นี้ถือว่า ถูกต้องตามหลักทฤษฎีทางนิติศาสตร์ที่การกำหนดความผิดทางอาญาและโทษต้องได้สัดส่วนกับการกระทำนั้น ๆ ผนวกเข้ากับข้อเท็จจริงทางการแพทย์และสาธารณสุขที่จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงกฎหมายในข้อนี้

การยกเลิกความผิดทางอาญาและโทษทางอาญาให้ผู้เสพหรือผู้ติดแอมเฟตามีนและอนุพันธ์มีประโยชน์อีกหลากหลายประการ เนื่องจากสามารถนำไปต่อยอดในประโยชน์ได้หลากหลายประการ เช่น การรักษาโดยใช้สารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ในการลดปริมาณการใช้ของแพทย์ เป็นต้น ทำให้การกระทำของแพทย์ไม่ถือว่าเป็นการสนับสนุนให้มีการกระทำความผิด เนื่องจากประธานของความผิดหลักไม่มีความผิดทางอาญาเสียแล้ว อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายระหว่างประเทศที่มีนโยบายหลักในการลดทอนความผิดทางอาญาเช่นเดียวกับในสาธารณรัฐโปรตุเกสที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดที่ทั่วโลกประสบปัญหามานาน แต่สาธารณรัฐโปรตุเกสสามารถเป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จนี้

จึงเห็นว่าควรออกกฎหมายเพื่อยกเลิกสำหรับความผิดเกี่ยวกับการเสพแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ทั้งปวง

เอกสารอ้างอิง

วิเชษฐ์ สีนประสิทธิ์กุล. (2560). ปัญหากฎหมายทางการแพทย์และสาธารณสุขของสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์. ใน วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Beckett, K. (2014). Seattle's Law Enforcement Assisted Diversion Program: Lessons learned from the past two years. USA: University of Washington.

Cajetan Luna, G. (2001). Use and abuse of amphetamine-type stimulants in the United States of America. Retrieved from Rev Panam Salud Publica: http://www.scielosp.org/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1020-4982001000200012

Guzman, D.E. (2012). IDPC Briefing Paper – Drug courts: Scope and challenges of an alternative to incarceration. Retrieved from www.idpc.net/publications/2012/07/idpc-briefingpaper-drug-courts

SPD Blotter. (2013). chief pugel tells theunited nations about seattles law enforcement assisted diversion program. Retrieved from www.seattle.wgov/2013/11/07/chief-pugel-tells-theunited-nations-about-seattles-law-enfo rcement-assisted-diversion-program/

Title 21 United States Code (USC) Controlled Substances Act. (2018). Part A —
Introductory Provisions. §802. Retrieved from
<https://www.law.cornell.edu/uscode/text/21/802>

การศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่ายในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี*

FREE EDUCATION IN THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY

สัชชัย นิระมล

Sanchai Niramol

มหาวิทยาลัยรังสิต

Rangsit University, Thailand

E-mail: sanchai.n62@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี Federal Republic of Germany มีมุมมองในด้านการจัดสวัสดิการการศึกษาที่ว่า ไม่ควรมองการศึกษาเป็นผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ แต่การศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน โดยเฉพาะการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่ายจะส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของประชากรทั้งหมด จึงทำให้เยอรมนีไม่เก็บค่าเล่าเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ จนถึงอุดมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาตามความสมัครใจ โดยได้กำหนดสิทธิทางการศึกษาและให้การรับรองตามกฎหมาย ในระดับสหพันธ์ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (The Basic Law of the Federal Republic of Germany หรือ Grundgesetz) และพระราชบัญญัติกรอบมหาวิทยาลัย (Hochschulrahmengesetz) ส่วนระดับรัฐ หรือที่เรียกว่า แลนเดอร์ (Länder) เป็นไปตามกฎหมายภายในของแต่ละรัฐ เช่น รัฐเบอร์ลิน (Berlin state) ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งรัฐเบอร์ลิน (The Constitution of Berlin) พระราชบัญญัติโรงเรียนแห่งเบอร์ลิน (The School Act of Berlin หรือ Schulgesetz) และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาแห่งเบอร์ลิน (The Higher Education Act of Berlin หรือ Berliner Hochschulgesetz), รัฐเบรเมน (Bremen state) ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งรัฐอิสระฮันเซอติกแห่งเบรเมน (Landesverfassung der Freien Hansestadt Bremen, 2019) พระราชบัญญัติโรงเรียนเบรเมน (Bremisches Schulgesetz) และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแห่งเบรเมน (The Higher Education Act of Bremen หรือ Bremisches Hochschulgesetz) เป็นต้น นอกจากนี้ เยอรมนีมีมาตรการช่วยเหลือทางการเงินสำหรับ

* Received 29 June 2019; Revised 29 July 2019; Accepted 26 August 2019

นักเรียนและนักศึกษา เป็นเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือไม่มีอัตราดอกเบี้ยเลย ซึ่งมีทั้งแหล่งที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาล เช่น กองทุน BAföG และแหล่งเงินกู้นอกภาครัฐ รูปแบบและแนวทางการจัดการศึกษาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีจึงเป็นการบริการจัดการที่น่าสนใจที่การจัดการศึกษาในประเทศไทยจะได้นำแนวคิดแนวทางที่ดีมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การศึกษา, ไม่มีค่าใช้จ่าย, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

Abstract

The Federal Republic of Germany views education as a welfare issue and believes that education should not be viewed as a commercial product. But education is a necessity and a fundamental right of all human beings. In particular, free higher education will promote economic progress and the well-being of the entire population. As a result, Germany does not collect tuition fees for primary education, which is compulsory education. The University Framework Act, which establishes educational rights and certifies under the law at the federal level, binds the Constitution of the Federal Republic of Germany (the Basic Law or Grundgesetz) and the University Framework Act. The state-level, also known as the Länder, is governed by the internal laws of each state, such as the Berlin state: The Constitution of Berlin, the School Act of Berlin (Schulgesetz) and the Higher Education Act of Berlin (Berliner Hochschulgesetz), the Bremen state, i.e. the Constitution of the Free Hanseatic State of Bremen (Landesverfassung der Freien Hansestadt Bremen), the Bremen School Act (Bremisches Schulgesetz) and the University of Bremen Act (Bremisches Hochschulgesetz). In addition, Germany has financial aid measures for students and graduates. It is a loan with a low interest rate or no interest rate at all. These include government-funded sources such as the BAföG Fund and non-governmental financing. The model and approach to education of the Federal Republic of Germany are interesting to apply in Thailand appropriately.

Keywords: Education, Free of Charge, Federal Republic of Germany

บทนำ

สมัยก่อนการศึกษาเป็นของหวงห้ามที่สงวนไว้สำหรับชนชั้นสูง ชนชั้นปกครอง หรือ วงการศาสนาเท่านั้น แต่ในปัจจุบันกระแสโลกได้เปลี่ยนแปลงไป แนวคิดใหม่มองว่าการศึกษา เป็นสิทธิอย่างหนึ่งของพลโลก เนื่องจากการศึกษาจะช่วยพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมโลกได้ อย่างเข้มแข็ง (ปรียานุช จรรย์วิทยานนท์, 2558) เป็นเครื่องมือในการสร้างคนให้มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์วิชาแขนงต่าง ๆ และช่วยให้คน สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันการศึกษาถือเป็น สวัสดิการสังคมอย่างหนึ่งที่ประชาชนจะต้องได้รับในฐานะพลเมืองแห่งรัฐด้วยเช่นกัน เป็นหน้าที่ของการศึกษาที่จะต้องผลิตประชากรที่มีคุณภาพให้แก่สังคมผ่านการศึกษาอบรมใน สถาบันการศึกษา กระแสแห่งการพัฒนาการศึกษาพยายามทำให้คนทุกเพศทุกวัยทุกชนชั้น เข้าถึงการศึกษาได้มากขึ้น มีสถาบันการศึกษาและแหล่งเรียนรู้เกิดขึ้นมากมาย ตลอดจนถึงการ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อเปิดโลกทัศน์ในการเรียนรู้ให้กว้างยิ่งขึ้น แต่อุปสรรคประการสำคัญที่ขัดขวาง การเข้าถึงการศึกษา คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ยังมีการ ใช้สื่อหรือเทคโนโลยีคุณภาพสูงมาประกอบการเรียนการสอนยิ่งทำให้การศึกษามีราคาแพง ทำให้ ผู้ที่มีศักยภาพในการเรียนรู้แต่ไม่มีต้นทุนทางการเงินหรือต้นทุนทางสังคมขาดโอกาสได้รับ การศึกษา หลายประเทศต่างให้ความสำคัญในการกระจายโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มี คุณภาพสูง โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งถือเป็นสถาบันผลิตความรู้ชั้นสูง ผ่าน การสร้างสรรค์นวัตกรรม ผลิตบัณฑิตเป็นแรงงานคุณภาพสูง และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ให้แก่ประชากร ซึ่งส่งผลดีต่อ การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นประเทศที่มีความโดดเด่นในด้านการจัดสวัสดิการ การศึกษาให้แก่ประชาชน มีสภาพภูมิศาสตร์ตั้งอยู่กลางทวีปยุโรป ประกอบไปด้วย 13 รัฐ และ รัฐอิสระ 3 รัฐ มีพื้นที่ประมาณ 357,022 ตารางกิโลเมตร ในปี 2563 มีประชากรประมาณ 83,166,711 คน โดยมีอัตราการรู้หนังสือของผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่อ่านออกเขียนได้สูงถึงร้อยละ 99 เยอรมนีปกครองในรูปแบบสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ความ รับผิดชอบต่อระบบการศึกษาถูกแบ่งระหว่างสหพันธ์และรัฐที่เรียกว่า แลนเดอร์ (Länder) โดย ขอบเขตความรับผิดชอบของรัฐบาลกลางในด้านการศึกษากำหนดไว้ในกฎหมายพื้นฐานหรือ

รัฐธรรมนูญ (Grundgesetz) เว้นแต่กฎหมายพื้นฐานจะมอบอำนาจทางกฎหมายแก่รัฐต่าง ๆ มีสิทธิออกกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ ส่วนการบริหารระบบการศึกษาภายในจะเป็นหน้าที่ของแต่ละรัฐ

เนื้อหา

สิทธิทางการศึกษาในระดับก่อนอุดมศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (The Basic Law of the Federal Republic of Germany / Grundgesetz) มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการศึกษาในมาตรา 7 (1) ระบุว่า “ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ” (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2557) ซึ่งแต่ละรัฐปกครองด้วยรัฐสภาและรัฐบาลของตนเอง มีรัฐธรรมนูญภายในและกฎหมายของแต่ละรัฐที่แตกต่างกัน ทำให้ระบบการศึกษาของแต่ละรัฐจึงแตกต่างกันไปและมีความซับซ้อน ซึ่งพอจะสรุปภาพรวมระบบการศึกษาในโรงเรียนได้ ดังนี้

การศึกษาภาคบังคับกำหนดไว้ 12 ปี โดยเริ่มตั้งแต่อายุ 6 – 18 ปี โดยนักเรียนจะต้องศึกษาในหลักสูตรภาคบังคับเต็มเวลาอย่างน้อย 9 ปี หรือ 10 ปีในบางรัฐ จากนั้นนักเรียนจึงสามารถเลือกเรียน สายอาชีพหรือฝึกงานสำหรับเด็กอายุ 16 – 18 ปี ซึ่งเป็นการเรียนแบบไม่เต็มเวลาภาคบังคับได้

ระดับการศึกษาจำแนกได้เป็น ระดับก่อนประถมศึกษา (Pre-school / Kindergarten) ไม่ถือว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับ แต่รัฐบาลจัดเป็นสวัสดิการให้แก่ประชาชน เริ่มเรียนตั้งแต่อายุ 3 ปี ไปจนถึง 5 ปี โดยการศึกษาระดับนี้ในโรงเรียนอนุบาลของรัฐจะมีค่าใช้จ่ายระหว่าง 70 – 120 ยูโรต่อเดือน ส่วนโรงเรียนอนุบาลเอกชนจะมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 150 – 200 ยูโรต่อเดือน

ระดับประถมศึกษา (Elementary School / Grundschule) เริ่มเรียนเมื่ออายุ 6 ปี โดยใช้เวลาเรียน 4 ปีในวิชาต่าง ๆ เช่น ภาษาเยอรมัน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

ระดับมัธยมศึกษา (Secondary School) แบ่งเป็น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (First Phase) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Second Phase) มีการศึกษาในโรงเรียน 4 ประเภท ได้แก่

1. Hauptschule (Second General School) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอนในวิชาพื้นฐานทั่วไปและวิชาแนะนำทางวิชาชีพ ใช้เวลาเรียน 6 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรที่สามารถศึกษาต่อในสายวิชาชีพ

2. Realschule (Intermediate School) เป็นโรงเรียนมัธยมสำหรับนักเรียนทั่วไปที่อยู่ระหว่าง Hauptschule ซึ่งเน้นการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป กับ Gymnasium ที่เน้นการศึกษาทางวิชาการ แต่หลักสูตรในโรงเรียนประเภทนี้จะเน้นวิชาพื้นฐานทั่วไป ใช้เวลาศึกษา 6 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตร Realschulabschluss เพื่อใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อาทิ โรงเรียนอาชีวะแบบเรียนเต็มเวลา ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาประมาณร้อยละ 40 จะได้รับประกาศนียบัตรประเภทนี้ ทั้งนี้ ยังสามารถนำไปใช้ในการสมัครเข้าอบรมทางอาชีพ หรือสมัครงานที่ไม่ต้องการความรู้เฉพาะทางได้อีกด้วย

3. Gymnasium (Grammar School) เป็นการศึกษาที่เน้นทางวิชาการ ใช้เวลาศึกษา 9 ปี เมื่อเรียนในชั้นเกรด 11 – 13 จึงจะใช้วิธีการเรียนในลักษณะการเลือกกลุ่มวิชา (Course) ที่ถนัดเพื่อเน้นบางสาขาวิชาเป็นการเฉพาะ เป็นการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยเมื่อจบเกรด 13

4. Gesamtschule (Comprehensive School) เป็นโรงเรียนที่ผสมผสานการศึกษาของโรงเรียน ทั้ง 3 ประเภทก่อนหน้านี้เข้าด้วยกันภายใต้การบริหารเดียวกัน โดยการเรียนรู้จะเริ่มในเกรด 5 เหมือนโรงเรียนอื่น ในเกรด 7 จึงจะเริ่มเรียนวิชาเฉพาะทาง ไปจนถึงเกรด 10 ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตร Abitur (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2560)

1. การศึกษาระดับก่อนอุดมศึกษาของรัฐเบอร์ลิน เบอร์ลินเป็นเมืองหลวงของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นหนึ่งใน 16 รัฐของเยอรมนีและเป็นหนึ่งใน 3 นครรัฐเช่นเดียวกับฮัมบูร์กและเบอร์เมน มีประชากรโดยประมาณ 3.4 ล้านคน เบอร์ลินแบ่งการปกครองออกเป็น 12 เขต แต่ละเขตแบ่งเป็นแขวง ปัจจุบันมีอยู่จำนวน 95 แขวง และแต่ละแขวงประกอบไปด้วยชุมชนอีกจำนวนหนึ่ง เบอร์ลินเป็นมหานครในฐานะศูนย์กลางทางด้านการเมือง วัฒนธรรม สื่อสารมวลชน และวิทยาการ ทั้งยังเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของการคมนาคมทางอากาศและทางรางของทวีปยุโรป เขตเมืองหลวงเบอร์ลิน-บรันเดินบวร์คเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางอุดมศึกษาและการวิจัยที่โดดเด่นที่สุดของสหภาพยุโรป จึงถือได้ว่าเบอร์ลิน

เป็นแหล่งรวมของสถาบันด้านการศึกษาเรียนรู้แขนงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย ศิลปะ ดนตรี พิพิธภัณฑ์ และมรดกทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ โดยเบอร์ลินมีมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเสรีแห่งเบอร์ลิน มหาวิทยาลัยฮุมโบลด์ท์แห่งเบอร์ลิน มหาวิทยาลัยเทคนิคแห่งเบอร์ลิน และมหาวิทยาลัยศิลปะเบอร์ลิน นอกจากนี้ ยังมีวิทยาลัย เอกชน วิทยาลัยอาชีว และวิทยาลัยเทคนิคอีกเป็นจำนวนมาก รวมถึงมีสถาบันวิจัยที่หนาแน่น และมีโรงเรียนจำนวน 878 แห่ง

เบอร์ลินมีกฎหมายสูงสุดแห่งรัฐ คือ รัฐธรรมนูญแห่งรัฐเบอร์ลิน (The Constitution of Berlin, n.d.) โดยมีบทบัญญัติที่กล่าวถึงด้านการศึกษาในมาตรา 20 (1) ระบุว่า “ทุกคนย่อมมีสิทธิในการศึกษา บนพื้นฐานของกฎหมายรัฐจักต้องจัดให้มีและส่งเสริมการเข้าถึง สถาบันการศึกษาของรัฐสำหรับทุกคน และต้องส่งเสริมการฝึกอบรมขั้นต้นโดยเฉพาะ” และ มาตรา 21 ยังได้กำหนดอีกว่า “ศิลปะและทุนเล่าเรียน การวิจัยและ การสอนจักต้องให้เปล่า”

การจัดการศึกษาในระดับก่อนอุดมศึกษาอยู่ภายใต้กฎหมายเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติโรงเรียนแห่งเบอร์ลิน (The School Act of Berlin หรือ Schulgesetz) ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ใช้เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามสิทธิในการศึกษาตามมาตรา 20 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งเบอร์ลิน เยาวชนทุกคนมีสิทธิในการเข้าถึงโรงเรียนของรัฐทุกแห่งอย่างเท่าเทียมกันตามความสามารถและพรสวรรค์ โดยมีขอบเขตการบังคับใช้กับโรงเรียนของรัฐในรัฐเบอร์ลิน ซึ่งโรงเรียนของรัฐคือโรงเรียนที่ดำเนินการโดยรัฐเบอร์ลิน รวมถึงอาจบังคับใช้กับศูนย์การศึกษาผู้ใหญ่ โรงเรียนดนตรี โรงเรียนศิลปะเยาวชน โรงเรียนจรรยาสำหรับเยาวชน และ โรงเรียนเกษตรเท่าที่กำหนดในกฎหมายไว้ได้อีกด้วย

การศึกษาภาคบังคับใช้บังคับกับผู้ที่อยู่อาศัย ฝึกอบรม หรือทำงานในรัฐเบอร์ลิน แต่ผู้ที่อาศัยนอกรัฐเบอร์ลินก็สามารถเข้ามาศึกษาในโรงเรียนของรัฐในเบอร์ลินได้เช่นกัน หากมีการทำข้อตกลงระหว่างรัฐไว้ หรือสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนเองพ้นจากข้อผูกพันในการเข้าโรงเรียนของรัฐนั้น ๆ โดยการศึกษาภาคบังคับครอบคลุมถึงการศึกษาทั่วไปและอาชีวศึกษาภาคบังคับ ซึ่งจะเริ่มต้นเมื่อเด็กมีอายุครบ 6 ปีและมีระยะเวลาในการศึกษา 10 ปี กล่าวคือ รัฐเบอร์ลินมีแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6 ปีในโรงเรียนประถม หลังจากจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว นักเรียนจะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมหนึ่งใน 4 ประเภทต่อไป สำหรับการเรียนสายสามัญ จะใช้เวลาศึกษาอีก 6 ปี

ทั้งนี้ การศึกษาในโรงเรียนแบ่งออกเป็นชั้นปีหรือเกรด โดยเกรด 1 – 6 เป็นการศึกษา ระดับประถมศึกษา เกรด 7 – 10 เป็นการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษาใน โรงเรียนมัธยมสามัญและโรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย กฎหมายระบุว่า การเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐของรัฐบาลเบอร์ลินไม่เสียค่าใช้จ่าย และการยกเว้น ค่าธรรมเนียมของโรงเรียนยังครอบคลุมถึงบทเรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนภาคบังคับ

นอกจากนี้ สื่อการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเรียน เช่น หนังสือเรียน แผ่นพับ และสื่อ การสอนอื่น ๆ เป็นการให้ยืมจากรัฐเบอร์ลินให้กับนักเรียนของโรงเรียนรัฐบาล โดยการยืมสื่อ การเรียนรู้จะมีการผูกพันด้านกฎหมายมหาชน หากสื่อการเรียนรู้เสียหายหรือไม่ส่งคืน หลังจากพ้นระยะเวลายืม นักเรียนหรือผู้ปกครองตามกฎหมายจะต้องจ่ายค่าชดเชย ซึ่งจะถูก กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรโดยโรงเรียน อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นสำหรับนักเรียนในโรงเรียน อาชีวศึกษาอาจมีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม โดยต้องได้รับ การ สนับสนุนเป็นรายบุคคลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการฝึกอบรมสายอาชีพ รวมถึงสื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมายด้วย

2. การศึกษาระดับก่อนอุดมศึกษาของรัฐเบรเมน รัฐเบรเมนมีชื่ออย่างเป็นทางการ คือ เสรีนครฮันเซอเบรเมน (Freie Hansestadt Bremen) เป็น นครรัฐในเยอรมนีและถือว่าเป็น รัฐที่เล็กที่สุดใน 16 รัฐของเยอรมนี เบรเมนเป็นรัฐที่ประกอบด้วยสองนครรัฐคือเบรเมน และเบรเมอร์ฮาเฟิน มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 เมือง 19 เขต และ 88 แขวงเบร เมิน ถือเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจที่สำคัญของเยอรมนีตอนเหนือ ทั้งเป็นที่ตั้ง ของหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์หลายสิบแห่ง ตั้งแต่ประติมากรรมประวัติศาสตร์ ไปจนถึงพิพิธภัณฑ์ศิลปะที่สำคัญ โดยเบรเมนมีชื่อเสียงในฐานะเมืองชนชั้นแรงงานและเป็น ที่ตั้งของบริษัทข้ามชาติและศูนย์การผลิตหลายแห่ง ในด้านการศึกษาเบรเมนมี มหาวิทยาลัยเบรเมนเป็นมหาวิทยาลัยที่ใหญ่ที่สุดในรัฐและเป็นหนึ่งใน 11 สถาบันที่จัดเป็น มหาวิทยาลัยชั้นนำในเยอรมนี นอกจากนี้ ยังมีมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์เบรเมน และ มหาวิทยาลัยศาสตร์ประยุกต์เบรเมนที่มีชื่อเสียงอีกด้วย

รัฐเบรเมนมีกฎหมายสูงสุด คือ รัฐธรรมนูญแห่งรัฐอิสระฮันเซาติกแห่งเบรเมน (Landesverfassung der Freien Hansestadt Bremen) มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ มาตรา 11 (1) กำหนดว่า “ศิลปะ วิทยาศาสตร์ และการสอน โดยเสรี” โดยกล่าวถึงความเสมอภาคทางการศึกษาใน มาตรา 27 (1) ระบุว่า “ทุกคนมีสิทธิ ได้รับการศึกษาตามความสามารถของตนอย่างเท่าเทียมกัน” ซึ่งสิทธินี้กฎหมายให้การรับรองไว้

และมาตรา 28 ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ที่ระบุว่า “ระบบโรงเรียนอยู่ภายใต้การดูแลของรัฐ” ทั้งนี้ มาตรา 31 กำหนดว่า “จัดให้มีระบบโรงเรียนของรัฐอย่าง เป็นระบบ มีชั้นเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในโรงเรียนของรัฐทุกแห่ง มีการจัดสื่อการเรียนการสอนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย” นอกจากนี้ยังกำหนดอีกว่า “ผู้ด้อยโอกาสต้องได้รับโอกาสในการเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยเทคนิค หรือมหาวิทยาลัยผ่านเงินช่วยเหลือและมาตรการอื่น ๆ”

การจัดการศึกษามีกฎหมายเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติโรงเรียนเบรเมน (Bremisches Schulgesetz, 2005) ซึ่งมีขอบเขตใช้บังคับกับทุกคนที่มีถิ่นอาศัยในรัฐเบรเมน โดยกำหนดการศึกษาภาคบังคับไว้ว่ามีระยะเวลา 12 ปี โดยการศึกษาภาคบังคับจะเริ่มต้นเมื่อเด็กมีอายุ 6 ปี และจะสิ้นสุดอย่างช้าที่สุดเมื่อสิ้นปีการศึกษาที่บุคคลนั้นมีอายุครบ 18 ปี นักเรียนมีหน้าที่ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐหรือโรงเรียนทดแทนของเอกชนในรัฐเบรเมนในระหว่างการศึกษภาคบังคับ โดยสิทธิทางการศึกษาของนักเรียนเมื่อเริ่มต้นการศึกษภาคบังคับ คือ นักเรียนทุกคนมีสิทธิเลือกตามความสนใจและความสามารถที่จะดำเนินการตามเส้นทางการศึกษาที่ช่วยให้นักเรียนได้รับวุฒิการศึกษาขั้นสุดท้ายที่ต้องการ และหลังจากสำเร็จการศึกษภาคบังคับแล้วสิทธิในการศึกษาโดยทั่วไปจะสิ้นสุดลงเมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรมการศึกษา นอกจากนี้ นักเรียนพิการและเสี่ยงต่อการทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษาเป็นพิเศษ ด้วย ซึ่งสนับสนุนและดูแลนักเรียนเหล่านี้ด้วยความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล เพื่อให้การศึกษาในโรงเรียนที่เหมาะสมภายใต้กรอบของการศึกษภาคบังคับและการศึกษาต่อ

สิทธิทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ในระดับสหพันธ์มีกฎหมายด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติกรอบมหาวิทยาลัย (Hochschulrahmengesetz) โดยมีขอบเขตทางกฎหมายพื้นฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับนี้ แบ่งการศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยการศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีจะใช้เวลาศึกษา 3 – 3.5 ปี หลักสูตรปริญญาโท ใช้เวลาศึกษา 2 ปี และหลักสูตรปริญญาเอก ใช้เวลาศึกษา 3 – 5 ปี ในภาพรวมสถาบันอุดมศึกษาในเยอรมนีสามารถจำแนกประเภทได้ดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัย (Universität) เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลัก คือ การวิจัย จัดการเรียน การสอนในหลายสาขาวิชา ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอก และยังเป็นสถาบันอุดมศึกษาเดียวที่มีสิทธิประสาทปริญญาในระดับปริญญาเอก ทั้งนี้

มหาวิทยาลัยเกือบทั้งหมดในเยอรมนีเป็นของรัฐ แต่ก็ยังมีมหาวิทยาลัยเอกชนอยู่บ้างในจำนวนน้อย

2. มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง จัดการเรียนการสอนเน้นไปในสาขาที่สถานบันนั้นเชี่ยวชาญและมีสิทธิประสาทปริญญาในระดับปริญญาเอกเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยประเภทแรก มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง อาทิ มหาวิทยาลัยการแพทย์ (Medizinische Universität / Universitätsklinikum) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี (Technische Universität) วิทยาลัยครูศาสตร์ (Pädagogische Hochschule) เป็นต้น

3. มหาวิทยาลัยศาสตร์ประยุกต์ (Fachhochschule / University of Applied Sciences) จัดการเรียนการสอนและการวิจัยที่เน้นการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในตลาดแรงงาน เปิดสอนในระดับปริญญาตรีถึงปริญญาโทในสาขาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

4. มหาวิทยาลัยศิลปะและการดนตรี (Kunsthochschule und Musikhochschule / College of Art and Music) มหาวิทยาลัยประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตศิลปินที่มีคุณภาพ มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เข้มข้น เปิดสอนในระดับปริญญาตรีปริญญาโท และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้งนี้ สถาบันบางแห่งอาจทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเพื่อเปิดสอนในระดับปริญญาเอกเพิ่มเติมได้

5. สถาบันการศึกษาอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัย เช่น สถาบันฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยแบบผสม สถาบันแพทยศาสตร์และสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยพลศึกษา มหาวิทยาลัยการภาพยนตร์ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2560)

1. การศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐเบอร์ลิน การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของรัฐเบอร์ลินอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการอุดมศึกษาแห่งเบอร์ลิน (The Higher Education Act of Berlin หรือ (Berliner Hochschulgesetz, 2011) ซึ่งมีขอบเขตการบังคับใช้กับมหาวิทยาลัย วิทยาลัยศิลปะ และวิทยาลัยเทคนิคของรัฐในเบอร์ลิน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเสรีแห่งเบอร์ลิน (Freie Universität Berlin), มหาวิทยาลัยฮุมบ็อลท์แห่งเบอร์ลิน (Humboldt-Universität zu Berlin), มหาวิทยาลัยเทคนิคเบอร์ลิน (Technische Universität Berlin), มหาวิทยาลัยศิลปะเบอร์ลิน (Universität der Künste Berlin), มหาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ฮันส์ ไอส์เลอร์ (Hochschule für Musik Hanns Eisler), มหาวิทยาลัยการออกแบบ (Hochschule für Gestaltung), สถาบันศิลปะการละคร (Hochschule für Schauspielkunst Ernst Busch), มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์ / มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแห่งเบอร์ลิน (Beuth-Hochschule für Technik Berlin/Berliner Hochschule

für Technik), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและเศรษฐศาสตร์แห่งเบอร์ลิน (Hochschule für Technik und Wirtschaft Berlin), มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และกฎหมายแห่งเบอร์ลิน (Hochschule für Wirtschaft und Recht Berlin) และมหาวิทยาลัยสังคมสงเคราะห์และสังคมศึกษาเบอร์ลิน (Hochschule für Sozialarbeit und Sozialpädagogik Berlin) เป็นต้น

พระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติที่สำคัญในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา ในมาตรา 2 (10) ที่กำหนดว่า “ไม่เก็บค่าเล่าเรียนและให้ใช้กับนักเรียนต่างชาติด้วย” แต่กฎหมายยังเปิดช่องให้มหาวิทยาลัยสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการได้ การลงทะเบียนและการลงทะเบียนใหม่ทุกครั้งมหาวิทยาลัยจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการได้ 50 ยูโรต่อภาคการศึกษา สำหรับบริการด้านการบริหารที่จัดหาให้สำหรับนักศึกษา ในบริบทของการดำเนินการตามหลักสูตร ซึ่งรวมถึงบริการดูแลระบบสำหรับการลงทะเบียน การลงทะเบียนใหม่ การลาหยุด และการยกเลิกการลงทะเบียน ซึ่งรวมถึงบริการด้านธุรการที่จัดให้อยู่ในกรอบของบริการให้คำปรึกษานักศึกษาทั่วไปโดยสำนักงานระหว่างประเทศและสำนักงานสอบ ทั้งนี้ ค่าธรรมเนียมดังกล่าวจะไม่ถูกเรียกเก็บในกรณีที่ขาดเรียนไปราชการทหารหรือบริการชุมชนสำหรับนักศึกษา

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐเบรเมน การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของรัฐเบรเมนอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแห่งเบรเมน (The Higher Education Act of Bremen / Bremisches Hochschulgesetz) (Bremisches Hochschulgesetz, 2004) มีขอบเขตการบังคับใช้กับมหาวิทยาลัยของรัฐและครอบคลุมไปถึงมหาวิทยาลัยอื่นที่ไม่ใช่ของรัฐเท่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายอีกด้วย โดยมหาวิทยาลัยของรัฐ เช่น มหาวิทยาลัยเบรเมน (Universität Bremen), มหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์เบรเมน (Hochschule für Künste Bremen), มหาวิทยาลัยศาสตร์ประยุกต์เบรเมน (Hochschule Bremen) และมหาวิทยาลัยศาสตร์ประยุกต์เบรเมอร์ฮาเวน (Hochschule Bremerhaven) เป็นต้น

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของรัฐเบรเมน มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแห่งเบรเมน มาตรา 109 (2) ที่กำหนดว่า “ไม่มีค่าธรรมเนียมการศึกษา” อย่างไรก็ตามค่าธรรมเนียมการสอบและการจัดการจะถูกเรียกเก็บก็ต่อเมื่อกฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น

เหตุที่เยอรมนีไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการศึกษา เนื่องจากชาวเยอรมันมีแนวคิดที่ว่า การศึกษาไม่ควรถูกมองว่าเป็นผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ แต่การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและเป็น

สิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน และชาวเยอรมันยังเชื่ออีกว่าการเข้าถึงการศึกษา ระดับอุดมศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่าย จะส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดี ของประชากรทั้งหมด จึงทำให้เยอรมนีเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศในยุโรปที่ให้การศึกษาดังกล่าว โดยไม่เสีย ค่าใช้จ่ายโดยไม่คำนึงถึงสถานะของผู้ศึกษา

สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา สามารถศึกษาได้โดยไม่มี ค่าใช้จ่าย ในมหาวิทยาลัยของรัฐในเยอรมนี ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาภายในหรือนอกสหภาพ ยุโรปหรือเขตเศรษฐกิจยุโรป ทั้งนี้ จะมีการเก็บค่าธรรมเนียมที่จำเป็นเท่านั้น เรียกว่า “ค่าธรรมเนียมการบริหาร” ซึ่งมีค่าใช้จ่ายระหว่าง 100 - 350 ยูโรต่อภาคการศึกษา และ ครอบคลุมบริการนักศึกษา เช่น ตั๋วรถโดยสารไปมหาวิทยาลัย และ โรงอาหารของนักศึกษา

โดยสามารถสรุประบบการศึกษาของเยอรมนีได้ ดังนี้

อายุ	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
ระดับ การศึกษา	Kindergarten			Primary school				Gymnasium /Academic secondary school									ปริญญาตรี Bachelor (University)				ปริญญาโท Master		ปริญญาเอก Doctorate		
								Gesamtschule /Comprehesive school						Fachober- schule											
								Hauptschule /Secondary general school						Berufsschule (อาชีวศึกษา)			-	ปริญญาตรี Bachelor (University of applied sciences)				ปริญญาโท Master			
								Realschule /Secondary school						Berufsfach- schule (อาชีวศึกษา)											
ชั้นปี/เกรด				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	1	2	1 – 5		

ภาพที่ 1 ระบบการศึกษาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

มาตรการสนับสนุนการศึกษา

เยอรมนีไม่เพียงแต่จะให้การศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่ายตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึง ระดับอุดมศึกษาเท่านั้น แต่เยอรมนียังมีมาตรการช่วยเหลือทางการเงินแก่นักเรียนและ นักศึกษาอีกด้วย โดยมีแหล่งเงินทุนสำหรับนักศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาลและนอก ภาครัฐหลายแห่ง ซึ่งเป็นเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือไม่มีอัตราดอกเบี้ยเลย โดยโครงการ เงินกู้ของรัฐบาลส่วนใหญ่ไม่มีอัตราดอกเบี้ย ในขณะที่แหล่งเงินทุนที่ไม่ใช่ของรัฐบาลอาจใช้อัตรา ดอกเบี้ยต่ำ นอกเหนือจากดอกเบี้ยแล้วอาจมีข้อจำกัดอื่นซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาที่ ต้องชำระคืนเงินและจำนวนเงินที่สามารถกู้ยืมได้ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยในเยอรมนีหลายแห่ง ยังได้จัดตั้งโครงการเงินกู้ของตนเองเพื่อสนับสนุนทางการเงินแก่นักศึกษา อย่างไรก็ตาม นักศึกษาอาจจะไม่สามารถพึ่งพาเฉพาะเงินกู้ยืมได้เท่านั้น เนื่องจากจำนวนเงินที่จะได้รับจาก

โครงการเงินกู้มีจำกัดและไม่เพียงพอที่จะครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งหมด ด้วยเหตุนี้เงินกู้สำหรับนักศึกษาจึงเป็นกองทุนเสริมทรัพยากรทางการเงินเพื่อการศึกษาเท่านั้น (Studying in Germany, n.d.)

กองทุน BAföG เป็นแหล่งเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลกลาง จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ ความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรมของสหพันธ์เยอรมัน (The German Federal Training Assistance Act / BAföG) ซึ่งมีส่วนช่วยให้นักศึกษาสามารถเลือกการศึกษาหรือฝึกอบรมที่เหมาะสมกับความสนใจส่วนตัว โดยไม่คำนึงถึงฐานะทางการเงินของครอบครัว ได้เปิดดำเนินการมาแล้วมากกว่า 40 ปี เนื่องจากในสมัยก่อน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้ปกครองมีหน้าที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ครอบคลุมการใช้ชีวิตและความต้องการในการศึกษาและฝึกอบรมของแต่ละคนเอง ส่งผลให้คนที่มีความสามารถจำนวนมากที่สนใจจะเข้าศึกษาและฝึกอบรมขาดโอกาสที่จะได้รับคุณวุฒิที่ดี เพราะพ่อแม่ของพวกเขาไม่สามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาและฝึกอบรมที่สูงและมักใช้เวลาหลายปี ด้วยเหตุผลนี้ ประกอบกับมุมมองทางสังคม เยอรมนีจึงจำเป็นต้องทำให้แน่ใจว่ามีโอกาสในอาชีพที่เท่าเทียมกันสำหรับทุกคน ปัจจุบันเหตุผลสำคัญที่ต้องให้ความเท่าเทียม ทางการศึกษาและฝึกอบรมมาจากมุมมองที่ว่า “ทุกวันนี้การศึกษาที่ดีมีความสำคัญมากกว่าแต่ก่อน สิ่งนี้เป็นจริงสำหรับพวกเราทุกคนและต่อสังคมโดยรวม ความรู้และการประยุกต์ใช้ความรู้เป็นทรัพย์สินที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเยอรมนี” พระราชบัญญัตินี้จึงเป็นเครื่องมือสร้างความมั่นใจว่าทุกคนสามารถรับการศึกษาและฝึกอบรมที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของพวกเขาได้ดีที่สุด

กองทุน BAföG ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่นักเรียนในโรงเรียนและนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดของพระราชบัญญัติความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรม โดยครึ่งหนึ่งของ การสนับสนุนสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นให้ในรูปแบบของเงินช่วยเหลือ ส่วนอีกครึ่งหนึ่งเป็นเงินกู้ของรัฐแบบปลอดดอกเบี้ย รวมเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 10,010 ยูโร ซึ่งจะต้องชำระคืนเป็นงวดหลังจากเสร็จสิ้นระยะเวลาการศึกษา สำหรับนักเรียนในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนในรูปแบบของทุนที่ไม่ต้องชำระคืน การจ่ายเงินสนับสนุนของ BAföG จะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ อาทิ รายได้และทรัพย์สินของนักศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง เป็นต้น ปัจจุบันการจ่ายเงินต่อเดือนสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ 735 ยูโร ซึ่งเงินของ BAföG ช่วยให้นักศึกษาชาวเยอรมันสามารถหาเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องทำงานเลย หรือทำงานให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้นอกเหนือจากการเรียน ทั้งนี้ ชาวต่างชาติที่อยู่ในเยอรมนีจะได้รับการสนับสนุน จาก BAföG ด้วยเช่นกัน แต่ข้อกำหนด

และเงื่อนไขทางกฎหมายมีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก (Federal Ministry of Education and Research, n.d.)

นอกจากนี้ ยังมีแหล่งทุนอื่น ๆ เช่น กองทุน Bildungskredit ซึ่งเป็นอีกกองทุนหนึ่งที่ได้รับทุนจากรัฐบาลเยอรมันร่วมกับกลุ่มธนาคารเอกชน โดย Bildungskredit จะมอบการสนับสนุนให้กับบุคคลที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาและต้องการเงินกู้เพื่อศึกษาต่อ เป็นเงินกู้ประเภทมีอัตราดอกเบี้ยต่ำและไม่อิงตามความต้องการ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ และระบบสินเชื่อธนาคาร โดยธนาคารจำนวนมากตั้งโครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาของตนเองพร้อมอัตราดอกเบี้ยที่ดึงดูดใจ ทั้งนี้ บางแห่งให้บริการสินเชื่อแก่นักศึกษาแก่นักศึกษาต่างชาติอีกด้วย

สรุป

เยอรมนีมีรูปแบบการปกครองแบบสหพันธ์ที่ประกอบได้ด้วยรัฐต่าง ๆ จึงทำให้แต่ละรัฐมีกฎหมายที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ตลอดจนระบบการศึกษาภายในของตนเองที่แตกต่างกันไป ซึ่งการดำเนินการตามกฎหมายภายในของรัฐจะอยู่ภายใต้ขอบเขตของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐ รวมถึงกฎหมายอื่นในระดับสหพันธ์ โดยมีมุมมองต่อการศึกษาในฐานะของเครื่องมือส่งเสริมความเจริญของประเทศและเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกคนจะต้องได้รับ จึงนำมาสู่การให้การศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่ายตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงอุดมศึกษา ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาก่อนบังคับไปจนถึงการศึกษาตามความสมัครใจ สิทธิทางการศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ไม่เพียงแต่ไม่เก็บค่าเล่าเรียนเท่านั้น ยังรวมถึงอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีให้ในลักษณะให้ยืมอีกด้วย การดำเนินชีวิตประจำวันไม่ได้มีค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าเล่าเรียนอย่างเดียว แต่ยังมีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคหรือค่าเดินทาง ดังนั้น เพื่อให้เอื้อต่อการศึกษาจึงต้องมีมาตรการช่วยเหลือทางการเงินให้แก่นักเรียนและนักศึกษาในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งมาในรูปของเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือไม่มีอัตราดอกเบี้ย โดยเฉพาะ กองทุน BAföG ซึ่งเป็นกองทุนของรัฐที่ให้เงินทุนอย่างเพียงพอโดยอาจจะไม่ต้องทำงานเสริมเพื่อหารายได้เพิ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้กู้ได้มีสมาธิอยู่กับการศึกษาอย่างเต็มที่ ทั้งยังให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแบบไม่ต้องชำระคืนบางส่วนด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ปรียานุช จริยวิทยานนท์. (2558). สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. เข้าถึงได้จาก https://bic.moe.go.th/images/stories/UNESCO/EFA/EFA_-_Dr.Preeyanuch.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2560). สารานุกรมเกี่ยวกับการศึกษาต่อต่างประเทศ. เข้าถึงได้จาก <http://online.pubhtml5.com/yoqn/qooh/#p=1>
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2557). รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน. เข้าถึงได้จาก https://library.parliament.go.th/sites/default/files/assets/files/give-take/content_cons57/NALT-con2557-basiclawofgermany.pdf
- Berliner Hochschulgesetz. (2011). Gesetz über die Hochschulen im Land Berlin. Retrieved from <https://gesetze.berlin.de/bsbe/document/jlr-HSchulGBE2011V18IVZ>
- Bremisches Hochschulgesetz. (2004). Schulgesetz für das Land Berlin. Retrieved from https://www.transparenz.bremen.de/metainformationen/bremisches-hochschulgesetz-in-der-fassung-vom-9-mai-2007-157867?template=20_gp_ifg_meta_detail_d#jlr-HSchulGBR2007V19P109
- Bremisches Schulgesetz. (2005). Freie Hansestadt Bremen. Retrieved from https://www.transparenz.bremen.de/metainformationen/bremisches-schulgesetz-bremschulg-in-der-fassung-der-bekanntmachung-vom-28-juni-2005-69600?asl=bremen203_tpgesetz.c.55340.de&template=20_gp_ifg_meta_detail
- Federal Ministry of Education and Research. (n.d.). The German Federal Training Assistance Act (BAföG) provides educational opportunities. Retrieved from <https://www.bmbf.de/bmbf/en/education/bafoeg/the-german-federal-training-as-ides-educational-opportunities.html>

- Landesverfassung der Freien Hansestadt Bremen. (2019). Retrieved from https://www.transparenz.bremen.de/metainformationen/landesverfassung-der-freien-hansestadt-bremen-in-der-fassung-der-bekanntmachung-vom-12-august-2019-167402?asl=bremen203_tpgesetz.c.55340.de&template=20_gp_ifg_meta_detail_d
- Studying in Germany. (n.d.). Financing Your Studies in Germany. Retrieved from <https://www.studying-in-germany.org/financing-your-studies-in-germany/>
- The Constitution of Berlin. (n.d.). The Governing Mayor. Retrieved from <https://www.berlin.de/rbmskzl/en/the-governing-mayor/the-constitution-of-berlin/artikel.16538.php>

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารกฎหมายและสังคมรังสิต

วารสารกฎหมายและสังคมรังสิตเป็นวารสารวิชาการของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าทางด้านกฎหมายและสังคมและเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษา เพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยและงานวิชาการในมหาวิทยาลัยรังสิต และจากสถาบันและภายนอก รวมทั้งนักวิชาการและผู้สนใจ โดยเน้นสาขานิติศาสตร์ และสาขาสังคมศาสตร์ เปิดรับบทความภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน บทความที่เสนอจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อพิมพ์ลงในวารสารอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะระบบการอ้างอิงและรูปแบบการนำเสนอ

ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร ทศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มาให้ถูกต้อง กำหนดออกวารสารปีละ 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 เดือน พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน – ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารกฎหมายและสังคมรังสิต

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับกฎหมาย สังคมศาสตร์ สังคมศาสตร์ทั่วไป

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 9 - 15 หน้ากระดาษ A4 หรือ B5 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK เท่านั้น ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตารางต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่างพิมพ์เป็นตัวหนาเช่น **ตาราง 1** หรือ **Table 1** และ **รูป 1** หรือ **Figure 1** รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีกครั้ง ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน และ Email.

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ประมาณ 300-350 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น(ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุปมีความกะทัดรัด และสั้น

2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัยกรอบแนวคิด และระบุวัตถุประสงค์การวิจัย

3) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการ ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การ วิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

5) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความ เชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบาย รูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

7) สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่ สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

8) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ใน เชิงอรรถเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) สรุป (Conclusion)
- 5) เอกสารอ้างอิง (Reference) การอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้ระบบ APA

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้อง ของเอกสารอ้างอิงทั้งหมดก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้อง ของ

การอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนาค้นคว้าอุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ /เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซ้รู้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ ” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ธานี วรภัทร์, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (ธานี วรภัทร์ และ อิงครัต ดลเจิม, 2561)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ธานี วรรณทร์ และคณะ, 2563)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Kiarash, A., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N, 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา.// สถานที่พิมพ์: / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์: / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ธานี วรภัทร์. (2558). หลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

(3) บทความในหนังสือ**รูปแบบ :**

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง// (เลขหน้า
อ้างอิง).// สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระสุริยา คงคำไหว. (2560). การสร้างความคิดนามธรรมในวัฒนธรรมไทย ใน ปวีตร
ว่องวีระ. ทฤษฎี และวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม. (หน้า112). กรุงเทพมหานคร:
อมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร**รูปแบบ :**

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่/ (ฉบับที่), / เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลข
หน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ธานี วรภัทร์. (2563). มาตรการทางกฎหมายในการลดอันตรายจากการใช้กัญชาทาง
การแพทย์. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 5(2), 35-49.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ : ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม, / (เล่มที่อ้างอิง, หน้า เลขหน้าที่
อ้างอิง). สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิท อาจพันธ์. (2560). หม้อคอคควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

Sturgeon, T. (2010). Sciencefiction. In The encyclopaedia America, (Vol. 24,
pp.390-392). Danbury, CT: GrolierPress.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์, เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2560). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์/ ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์

ตัวอย่าง :

ธานี วรภัทร์. (2552). กฎหมายบังคับโทษในประเทศไทย: การบังคับโทษจำคุก. ใน ดุษฎี นิพนธ์นิติศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ธานี วรภัทร์. (2564). ห้องบริโกคยาเสพตติ. ใน รายงานการวิจัย. กองพัฒนานวัตกรรมการ ยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).// ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.// (ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

คณิต ณ นคร. (31 ต.ค. 2560). กระบวนการยุติธรรมกับระบบทุนนิยม. (ธานี วรภัทร์, ผู้ สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริจิจิตร. (2555). กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpsomoc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง(ถ้ามี).//ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1 (6 เมษายน 2560).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. (2558). คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย Developmental Surveillance and Promotion Manual (DSPM) Promotion Manual (DSPM). เชียงใหม่: สยามพิมพ์นานาชาติ.

ธานี วรภัทร์ และอิงครัต ดลเจิม. (2562). กระบวนการยุติธรรมกับระบบทุนนิยม. ใน รายงานการวิจัย. สำนักพระตำริในพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา.

พระสุตกรักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตริทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชนในตำบลทรายขาว อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 2(2), 8-13.

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 21 ก หน้า 1 (18 กุมภาพันธ์ 2560).

วิชา มหาคุณ. (2549). การใช้เหตุผลทางกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร: นิติบรรณาการ.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิจิตร. (2563). ศิลปะการแห่งโนราห์. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phatthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.

Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

Elizabet, B. (1990). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.

Sandel, Michael J. (2010). *Justice*. U.S.A.:Penguin Books.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ ของวารสารกฎหมายและสังคมรังสิต ได้ที่ www.rsu.ac.th/law เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : RJLS@rsu.ac.th

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารกฎหมายและสังคมรังสิต

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 15 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสาร ลังค์ฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารกฎหมายและสังคมรังสิต

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (อังกฤษ) (12 pt)

E-mail: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt) วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย ที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด)

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

..... (16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

.....(16 pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้าง
นโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีรองรับ).....

2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างอิงงานวิจัยหรือทฤษฎีรองรับ).....

3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

4.สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (16 pt)

1..... (16 pt).....

2..... (16 pt).....

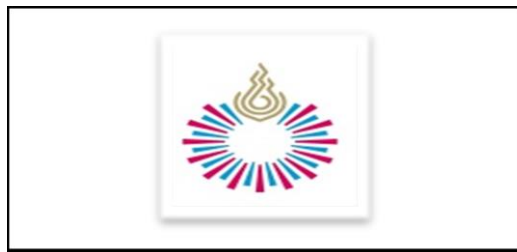
3..... (16 pt).....

ระเบียบวิธีวิจัย (18 pt)

(16 pt)..... ระบุรูปแบบของการวิจัย, ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, วิธีการได้มาซึ่ง
กลุ่มตัวอย่าง, การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ, การเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล.....

ผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt) ผลการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ.....

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

[illegible]

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

อภิปรายผล (18 pt)

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของใคร สามารถนำมาอภิปรายได้ทั้งหมด

[illegible]

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

(16 pt)ระบอบองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สักระยะที่ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

(16 pt) สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กระชับรัดกุมได้ใจความ พร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (อังกฤษ) (12 pt)

E-mail: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

_____(16 pt).

.....(16 pt).....

[The page contains horizontal dashed lines for writing.]

(16 pt).

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).

[illegible]